

“Sport op de agenda”

**Sport en beweegnota 2008-2013
Gemeente Gennep**

Inhoudsopgave

	Pagina
Voorwoord wethouder (vooruitblikGennep anno 2013)	3
Hoofdstuk 1 De analysefase	5
Hoofdstuk 2 Sport en beweegbeleid Gennep	7
2.1 Inleiding	7
2.2 Missie	7
2.3 Visie op sport en bewegen in Gennep	7
2.4 Doelstellingen van het sport en beweegbeleid	8
Hoofdstuk 3 Sportstimulering	9
3.1 Inleiding	9
3.2 Visie en ambities	9
3.3 De uitvoering	12
Hoofdstuk 4 Sportaanbod	16
4.1 Inleiding	16
4.2 Visie en ambities	16
4.3 De uitvoering	19
Hoofdstuk 5 Sportvoorzieningen	22
5.1 Inleiding	22
5.2 Visie en ambities	22
5.3 De uitvoering	24
Hoofdstuk 6 Sportnetwerk	26
6.1 Inleiding	26
6.2 Visie en ambities	26
6.3 De uitvoering	27
Hoofdstuk 7 Subsidies en tarieven	28
7.1 Inleiding	28
7.2 Visie en ambities	28
7.3 De uitvoering	30
Hoofdstuk 8 Monitoring en evaluatie	32
Hoofdstuk 9 Financiën “Sport op de agenda”	33
Bijlagen	
Bijlage 1 Gennep in beeld	34
Bijlage 2 Rapportage inwonersenquête	51
Bijlage 3 Externe trends en ontwikkelingen	67
Bijlage 4 Provinciaal sportbeleid	74
Bijlage 5 Landelijk sportbeleid	76
Bijlage 6 Toelichting gemeentelijke rollen	77
Bijlage 7 Begrippenlijst	78
Bijlage 8 Omschrijvingen	79

Voorwoord wethouder (en vooruitblik Gennep anno 2013)

Met de vooruitblik aan het begin van deze nota willen we onszelf als gemeente en u als onze partner, prikkelen. Prikkelen om gezamenlijk te werken aan het nieuwe sport- en beweegbeleid voor Gennep.

Uit het onderzoek dat gedaan is ter voorbereiding van deze nota blijkt dat veel mensen in Gennep actief sporten en dat vaak doen binnen verenigingsverband.

Wij vinden sporten goed voor de lichamelijke en geestelijke conditie van onze burgers. Toch hebben we ook in Gennep te maken met overgewicht mede veroorzaakt door te weinig lichaamsbeweging en slechte eetgewoonten. Dit geldt niet alleen voor jongeren, maar ook voor ouderen. Onze inwoners kunnen dus nog bewuster omgaan met een gezonde leefstijl waarbinnen bewegen een vanzelfsprekendheid is.

Sport en bewegen versterkt tevens de sociale cohesie in onze kernen.

Het is om bovengenoemde redenen dat wij belang hechten aan integraal sport- en beweegbeleid. Wij hebben het Huis voor de Sport gevraagd deze beleidsnota voor de gemeente Gennep op te stellen. De nota is tot stand gekomen na sessies met diverse partijen zowel intern als extern.

Hopelijk draagt deze nota bij aan de realisatie van de belangrijkste doelstelling: meer inwoners aan te zetten tot bewegen.

En dan zou het goed zijn als we in 2013 het volgende zouden kunnen zeggen:

In de gemeente Gennep is de afgelopen jaren hard aan de weg getimmerd om de gemeente te profileren als een kwalitatief hoogwaardige, groene woongemeente met leefbare kernen. "Samen leven en zorgen" is hierbij het uitgangspunt geweest. De gemeente heeft sterk ingezet op sport als verbindende factor. In 2008 is hiervoor een duidelijke koers bepaald. De mogelijke bedreigingen op het gebied van vergrijzing en ontgroening, mogelijke leegloop bij verenigingen en leegstand van accommodaties zijn omgezet in kansen vanuit een integrale benadering. Hiervoor heeft de gemeente samenwerking gezocht met partners in buurt, onderwijs, welzijn, en sport.

De Brede Scholen binnen de gemeente Gennep hebben zich ontwikkeld tot sportieve Brede School. Hier worden sportieve en culturele arrangementen georganiseerd in samenwerking met de GGD, sportverenigingen, cultuurverenigingen, en de welzijnsinstelling. Zo vinden er allerlei activiteiten plaats op het gebied van gezonde voeding en sport- en cultuuroriëntatie zowel onder als na school. De vakleerkracht-plus (combinatiefunctie) vervult hierin een belangrijke schakel en legt de link tussen onderwijs en verenigingen.

Vanwege de bijzondere situatie in Gennep is er extra aandacht voor inwoners van Gennep met een handicap. Samen met het Vrijtijdssteunpunt is er door scholen en verenigingsleven een begeleidings- en activiteitenplan ontwikkeld op sportgebied. Er worden speciale sportinstuiven georganiseerd en binnen het merendeel van de sportverenigingen zijn teams voor mensen met een verstandelijke beperking. De sportverenigingen worden voor zowel specifieke activiteiten als bij teams ondersteund door het Vrijtijdssteunpunt.

In Gennep zijn verschillende sport- en beweegknooppunten ontstaan van waaruit verschillende arrangementen worden aangeboden. Één daarvan is Sportpark De Heykuul waar SV Vitesse samen met andere partners zorgt voor een bruisende sportomgeving. Zij bieden activiteiten aan voor de Mikadoschool en voor het Elzendaal College. Leerlingen van het Elzendaal College ondersteunen de vereniging bij verschillende activiteiten vanuit de maatschappelijke stages die zij moeten uitvoeren. Ook worden activiteiten georganiseerd voor cliënten van de nabijgelegen woningen van Dichterbij. Voor de arrangementen wordt ondermeer samengewerkt met Fitland, de lokale fitnessaanbieder. Ook wordt gebruikt gemaakt van de mogelijkheden van het nabijgelegen bosgebied. Het Sportpark is een multifunctionele omgeving waar de omgeving gebruik van kan maken. Binnen deze omgeving is ook gedacht aan de passieve sportbeleving te denken aan bankjes en zitjes en live-TV uitzendingen verzorgd door onze Lokale Omroep.. Dit alles is mede mogelijk gemaakt door investeringen van de woonmaatschappij.

Ook Sport- en speelstraat de Brink is een sport- en beweegknooppunt. Het is een centrale plek in Ottersum waar jong en oud elkaar ontmoet. Er worden sportieve dagarrangementen aangeboden waarbij ook wordt samengewerkt met de lokale verenigingen die zich min of meer hebben omgevormd tot schoolsport/buurtsport vereniging. De combinatiefunctionaris vanuit het onderwijs is verantwoordelijk voor de coördinatie en organisatie van sportieve arrangementen.

Om al deze ambities te kunnen realiseren heeft de gemeente Gennep de afgelopen jaren fors geïnvesteerd in toekomstbestendige verenigingen. Verenigingen vormen een belangrijke partner voor de gemeente en worden in deze rol ook ondersteund en beloond.

Het resultaat mag er zijn. Gennep is in 2012 uitgeroepen tot Nederlandse Sportgemeente. Meer jongeren, ouderen en gehandicapten doen mee aan sport- en beweegactiviteiten en 45% van de bevolking doet aan vrijwilligerswerk. Gennep is een gemeente waar het prettig wonen, werken én bewegen is!

Namens het college van B&W,

Mariet Seegers
Wethouder Sport

Hoofdstuk 1 De analysefase

De ontwikkeling van de visienota is gestart met de analysefase. Als eerste is een grootschalig onderzoek gehouden onder de inwoners van gemeente Gennep. Daarbij is onder meer gekeken naar het sport- en beweegpatroon en de sport- en beweegwensen van de mensen. Als tweede is door bestudering van relevante beleidsdocumenten inzicht verworven in de rol en betekenis van sport in het gemeentelijk beleid anno 2007. Vervolgens zijn de externe trends en ontwikkelingen die van invloed zijn op het sport- en beweegbeleid in kaart gebracht. Tot slot is het sportbeleid van de provinciale en rijksoverheid geïnventariseerd.

De resultaten van de analysefase zijn samengevat in de twee navolgende overzichten, waarin de sterke en zwakke punten en kansen en bedreigingen anno 2007 worden weergegeven.

Sterkten	Zwakten
<ul style="list-style-type: none"> • 72% van de inwoners uit Gennep sport of beweegt één of meerdere keren per week. • 84% van de jongeren in Gennep is lid van een sportvereniging. • Jeugd staat op de politieke agenda van Gennep. In het jeugdbeleid wordt afstemming gezocht met onder meer de beleidsterreinen kinderopvang, onderwijs, sport en gezondheidszorg. • De gemeente wil de huidige peuterspeelzalen behouden en hen mogelijkheden bieden voor verdere professionalisering. • Aandacht voor de functie van de openbare ruimte voor kinderen en jongeren onder meer in de vorm van speeltuinplekken, spelvoorzieningen etc. • Vanuit gezondheidsbeleid wordt duidelijk tot doel gesteld om een passend sportaanbod voor 55-plussers te creëren en voorlichting op scholen over meer bewegen te vergoten. • Sportconsulenten/coaches worden ingezet om een actieve leefstijl te creëren/behouden bij gehandicapten. • Gemeente Gennep beschikt over een relatief groot aantal sportverenigingen, te weten 46. • Er is een actieve deelname van verenigingen binnen de vervoersregeling voor gehandicapte sporters. • Naast subsidie voor verenigingen per jeugd lid bestaat er een subsidieregeling voor kosten van kadervorming. 	<ul style="list-style-type: none"> • De laatste sport- en beweegnota is gedateerd (1989). • Onvoldoende samenwerking met andere beleidsterreinen vanuit integraliteitsaanpak. • Gennep maakt deel uit van het gebied Maasduinen. Toerisme is in dit gebied erg belangrijk, de koppeling naar sport en bewegen is beperkt. • In de afgelopen jaren heeft de gemeente zich bezig gehouden met volledige privatisering van de verenigingen. Het gemeentelijke accommodatiebeleid is nu gedateerd (1987). • De gemeente maakt geen actief gebruik van de mogelijkheden van externe subsidieregelingen (onder meer BSI, BOS en Interreg). • Geen oog voor de relatie/toegevoegde waarde van topsport / breedtesport. • Traditionele relatie met sportverenigingen vooral gericht op contact over accommodaties en subsidies. De verenigingen hebben echter behoefte aan en verwachten meer medewerking en ondersteuning van gemeente. • Sport en bewegen kent een beperkte beleids capaciteit binnen de gemeente Gennep. • Er is geen visie ontwikkeld op de ontwikkeling van Brede Scholen en de plaats van sport en bewegen in deze. • De verenigingen hebben, ondanks een gemeentelijke regeling voor kadervorming, moeite met het vinden van vrijwilligers of met het behouden van deze mensen. • De gemeente hecht bij doelgroepen ouderen, gehandicapten, jongeren en werklozen meer waarde aan zorgverlening in plaats van educatie en ontspanning. • 33% van de mensen sport niet (meer) omdat men geen tijd heeft. 12% van de mensen sport niet (meer) ivm. ziekte of beperking. • Maar liefst 20% van volwassenen en 55-plussers sport of beweegt helemaal niet. • Jongeren geven aan dat het gemis aan informatie meespeelt bij het niet (vaker) sporten.

Kansen	Bedreigingen
<ul style="list-style-type: none"> • Meer aandacht vanuit andere beleidsvelden voor sport als middel om maatschappelijke thema's aan te pakken. • Binnen de WMO sport en bewegen een belangrijke plaats geven. • Vergrijzing: ouderen hebben tijd, willen bewegen en beschikken over ervaring en netwerk. Kansen dus verzilveren. • Vervagen van grenzen tussen sport en recreatie waardoor belevenissporten zullen groeien • Groeiende aandacht voor sportief en gezond leven vanuit overheid maar ook bedrijfsleven (jobwellness) • Aanvullend sport- en beweegaanbod door ook relatie te leggen naar commerciële aanbieders • Buitenschoolse opvang biedt kansen voor sport en bewegen • Jeugd opleiden tot kader om druk op vrijwilligers te verlichten • Mogelijkheden om (sport)accommodaties te clusteren of multifunctioneel te gebruiken (zie mogelijkheden Vitesse '08) 	<ul style="list-style-type: none"> • 28% van de respondenten geeft aan in de afgelopen 5 jaar te zijn gestopt bij een sportvereniging. • 55-plussers blijken minder bereid te zijn buiten de gemeente te sporten. • Sport wordt vrijblijvender en commerciëler waardoor mensen sport meer willen consumeren en zich niet verplicht willen voelen • Toenemende druk op de vrije tijd (vooral jongeren en tweeverdieners). Er valt meer te kiezen. • Toenemende druk op vrijwilligers bij verenigingen

De beide overzichten geven de SWOT-analyse (= strengths-weaknesses-opportunities-threats) weer en vormen de basis voor de formulering van het nieuwe sport- en beweegbeleid. Uit de SWOT-analyse komen als centrale beleidsthema's naar voren:

- 1. Gezondheidsbevordering en activering door sport en bewegen met extra aandacht voor de specifieke doelgroepen ouderen en mensen met een beperking.**
- 2. Bevordering van jongerenparticipatie in brede zin door sport en bewegen.**
- 3. De sportvereniging als belangrijke pijler binnen het bestaande sportaanbod.**

Deze thema's zijn leidend bij de ontwikkeling van de integrale beleidsvisie zoals die in de nota is verwoord.

Hoofdstuk 2 Sport en bewegbeleid Gennep

2.1 Inleiding

Gemeente Gennep hecht veel belang aan sport en bewegen. Nieuw sportbeleid is echter nodig om onder meer de verbondenheid van sport met andere beleidsterreinen te optimaliseren. Voldoende kansen zijn wel aanwezig, deze worden alleen nog niet benut. Sport moet weer nadrukkelijk op de agenda komen van gemeente en burgers.

Externe trends en ontwikkelingen vragen eveneens om een integraal sport- en bewegbeleid. Trends zoals individualisering, vergrijzing en ontgroening hebben hun effecten op de verschillende beleidsterreinen. Door een gericht sport en bewegbeleid kunnen mogelijke bedreigingen worden omgezet in kansen.

Ook op landelijk en provinciaal niveau is er steeds meer aandacht voor sport en bewegen. Zo wil de overheid met de introductie van de Nationale Norm Gezond Bewegen mensen bewuster maken van hun beweegpatroon. De landelijke nota "Tijd voor Sport" besteedt veel aandacht aan sport- en bewegingsstimulering in de brede zin van het woord. De provinciale nota "Sport verlegt grenzen in Limburg" sluit hierop aan en legt onder meer sterk de nadruk op een actieve en sportieve jeugd.

2.2 Missie

Uit het voorgaande spreekt de noodzaak om over te gaan tot een brede en integrale inzet van sport en bewegen en daarmee een wezenlijke bijdrage te leveren aan het welbevinden van de inwoners van Gennep. Met dit oogmerk wordt de volgende missie voor het gemeentelijke sport en bewegbeleid geformuleerd:

Zoveel mogelijk inwoners van Gennep aan het sporten en bewegen krijgen en houden

2.3 Visie op sport en bewegen in Gennep

De ontwikkeling van het sport en bewegbeleid is gestart met de analysefase. Als eerste is een grootschalig onderzoek gehouden onder de inwoners van gemeente Gennep. Daarbij is onder meer gekeken naar het sport- en beweegpatroon en de sport- en beweegwensen van de mensen. Als tweede is door bestudering van relevante beleidsdocumenten inzicht verworven in de rol en betekenis van sport in het gemeentelijk beleid anno 2007. Vervolgens zijn de externe trends en ontwikkelingen die van invloed zijn op het sport- en bewegbeleid in kaart gebracht. Tot slot is het sportbeleid van de provinciale en rijksoverheid geïnterpreteerd.

Naar aanleiding van deze analysefase is de volgende visie voor de beleidsperiode 2008-2013 geformuleerd:

Gezondheidsbevordering en activering door sport en bewegen met extra aandacht voor specifieke doelgroepen ouderen en gehandicapten.

Zoveel mogelijk inwoners uit gemeente Gennep stimuleren om te gaan sporten en bewegen. Hierbij is extra aandacht voor de specifieke doelgroepen ouderen en gehandicapten. Niet alleen omdat sport en bewegen leuk en ontspannend is, maar ook omdat sport en bewegen bijdraagt aan verbetering van de gezondheid door: bestrijding van bewegingsarmoede, terugdringing van overgewicht en bevordering van een actieve leefstijl. Daarnaast wordt sport en bewegen in Gennep ingezet om de sociale cohesie te versterken. Sport en bewegen bevordert de onderlinge samenhang binnen de gemeenschap en voorkomt sociaal isolement.

Bevordering van jongerenparticipatie in brede zin door sport en bewegen.

Bij sport en bewegen geeft gemeente Gennep hoge prioriteit aan de jeugdige inwoners van de gemeente en legt zo het fundament voor een gezonde en sportieve samenleving. Samen met onderwijs en de sportaanbieders stuurt gemeente Gennep op een vergroot sportaanbod voor en door jongeren.

De sportvereniging neemt in de gemeente Gennep een belangrijke positie in binnen het sportaanbod en is tevens van groot belang voor de leefbaarheid in de verschillende kernen.

De gemeente ondersteunt verenigingen die mede-uitvoering geven aan het sport- en beweegbeleid. Verenigingen worden in staat gesteld toekomstgericht te werken aan de maatschappelijke rol die zij kunnen vervullen.

2.4 Doelstellingen van het sport en beweegbeleid

De visie resulteert in de formulering van de volgende doelstellingen van het integrale sport- en beweegbeleid:

1. Gennep wil zoveel mogelijk inwoners aan het sporten en bewegen krijgen en houden
2. Gennep zal hiertoe sport en bewegen stimuleren onder inwoners in het algemeen en voor de doelgroepen jongeren, 55-plussers en gehandicapten in het bijzonder
3. Gennep wil de kwaliteit van sporten en bewegen verhogen met een gericht en passend sportaanbod, vitale verenigingen en adequate sportvoorzieningen
4. Gennep wil sporten en bewegen inzetten om maatschappelijke doelen te realiseren zoals leefbaarheid, gezondheid en burgerparticipatie

Gemeente Gennep vervult een nadrukkelijke rol om uitvoering te kunnen geven aan de geformuleerde doelstellingen. Hierbij zal zij samenwerken en afstemming zoeken met partners zoals verenigingen, scholen, buurtorganisaties, particuliere sportaanbieders en andere gemeenten. Om dit te kunnen realiseren zal de Gemeente Gennep een voorwaardenscheppende, stimulerende, regisserende en waar nodig sturende rol vervullen.

De visie en doelstellingen van het integraal sport- en beweegbeleid worden in de komende hoofdstukken uitgeschreven binnen een vijftal pijlers, te weten:

- Sportstimulering;

Hierin wordt omschreven hoe de gemeente de inwoners van gemeente Gennep in verschillende leefomgevingen aan het bewegen wil krijgen.

- Sportaanbod;

Mensen moeten ook de mogelijkheid hebben om te blijven bewegen. Binnen deze pijler wordt duidelijk welk sportaanbod in Gennep daarvoor ingezet wordt.

- Sportvoorzieningen;

Dit omvat het accommodatiebeleid. Sport en beweegvoorzieningen zijn een belangrijke basis om te kunnen sporten en bewegen.

- Sportnetwerk;

Gemeente Gennep zet sport op de agenda. Dat doet zij niet alleen. Binnen de pijler sportnetwerk wordt duidelijk waarom er gesproken mag worden over een integraal sport en beweegbeleid.

- Subsidies en tarieven;

Subsidies en tarieven vormen het sluitstuk op de voorgaande pijlers. Het zijn instrumenten die kunnen bijdragen aan de beoogde beleidsuitgangspunten.

Hoofdstuk 3 Sportstimulering

3.1 Inleiding

Sport is geen doel op zich meer, maar wordt meer en meer ingezet bij het realiseren van maatschappelijke doelen. Sporten en bewegen is gezond en draagt bij aan maatschappelijke participatie en sociale en mentale ontwikkeling.

Inwoners uit gemeente Gennep sporten en bewegen wel degelijk. In totaal neemt 81% van de inwoners deel aan sport en beweegactiviteiten. In Nederland lag dit cijfer in 2006 op 74%. Met name de jeugd in de gemeente scoort goed, slechts 2% sport of beweegt niet. Jongeren geven aan dat het gemis aan informatie meespeelt bij het niet (vaker) sporten.

Er is een aantal doelgroepen te benoemen dat achterblijft. Met name volwassenen en ouderen scoren relatief gezien niet goed. Een regressieanalyse laat zien dat binnen de groep 55-plussers ook nog een negatief verband is tussen de sport en beweegfrequentie. De 'oudere' 55-plussers sporten of bewegen gemiddeld minder vaak dan de 'jongere' 55-plussers. Sporten staat bij inactieven ook niet 'op de agenda', uit de inwonersenquête blijkt dat zij geen zin hebben en wegens tijdgebrek er niet aan toe komen.

Gemeente Gennep kent een goede spreiding van primair onderwijs. Er zijn in totaal 9 basisscholen. Waaronder 1 speciale basisschool Piramide, 1 speciaal onderwijsinstelling Mikado (primair en voorgezet) en 1 Openbare School. De meeste basisscholen maken onderdeel uit van Stichting Katholiek Onderwijs Maas en Niers (SKOMeN). De Openbare School is onderdeel van A73, de Mikado van een regionaal samenwerkingsverband (Onderwijscentrum Zuid-Gelderland). Anno 2007 is er géén vakleerkracht binnen het onderwijs in de gemeente actief. Er is ook nog géén visie op de Brede school ontwikkeld. Gemeente Gennep maakt zich wel al jaren sterk voor het schoolzwemmen.

Vanuit landelijk sportbeleid wordt sterk ingezet op de relatie school en sport, ondermeer via de Alliantie School en Sport. Deze Alliantie heeft het doel dat in 2010 op 90% van de scholen vijf beweegmomenten per week worden aangeboden. Als aanvulling op dit landelijk sportbeleid wordt in het nieuwe beleidsprogramma 2007-2011 van het kabinet ("Samen werken, samen leven"), sport ook in verschillende contexten genoemd. Zo wil het kabinet uitkeringsgerechtigden ervaring laten opdoen in de sport. Tevens wil het kabinet het concept van brede scholen actief stimuleren, onder meer door het vergroten van het aantal combinatiefuncties in onderwijs, buitenschoolse opvang en sport (organisatie, uitvoering en toezicht).

De Provincie Limburg zet vooral sterk in op de breedtesport en topsport als stimulans hiervoor. Vanuit de breedtesport is er bijzondere aandacht voor kwetsbare doelgroepen zoals jeugd, mensen met een functiebeperking, ouderen en minderheden. Daarnaast wordt aangestuurd op innovatie van een meer op de vraag gericht sportaanbod. Specifiek voor de jeugdige inwoners stimuleert de Provincie een betere aansluiting tussen school, naschoolse/buitenschoolse vrijetijdsbesteding en de thuissituatie. Samenwerking met sportverenigingen is hierbij belangrijk uitgangspunt.

3.2 Visie en ambities

De gemeente Gennep wil dat zoveel mogelijk inwoners gaan c.q. blijven sporten en bewegen en wil alle inwoners daartoe stimuleren. Prioriteit wordt gegeven aan jongeren, ouderen en gehandicapten. Een gezonde en sportieve samenleving begint bij de jongste inwoners.

Om de inwoners van gemeente Gennep aan het sporten en bewegen te krijgen en te houden, worden zij ook daartoe in staat gesteld. Daarvoor wordt sport en bewegen een plek gegeven binnen de verschillende omgevingen waar de inwoners zich voornamelijk bevinden. Dit gebeurt samen met de inwoners en de partners, vanuit de overtuiging dat de behoeften op het gebied van sport en bewegen veelal bepaald worden door de levensfase waarin de burgers zich bevinden.

Gemeente Gennep richt zich op vier leefomgevingen/thema's met bijbehorende ambities.

Thema 1: Sport op school

Het onderwijs heeft alle kinderen in huis. Het vervult dan ook een belangrijke opvoedkundige rol en kan belangrijke rol spelen als het gaat om het bevorderen van een gezonde leefstijl en het verminderen van overgewicht. Zo kan binnen het bewegingsonderwijs een belangrijk fundament worden gelegd voor de sportieve en gezonde samenleving.

Een kwaliteitsimpuls in het bewegingsonderwijs in de gemeente is gewenst. Uit de inventarisatie blijkt bijvoorbeeld dat er op geen enkele basisschool een vakleerkracht is aangesteld. Door sport- en beweegactiviteiten rondom de vertrouwde omgeving van school te organiseren, maken kinderen op laagdrempelige wijze kennis met de basis van sport en bewegen. De oudere jeugd zal gestimuleerd worden om in het kader van hun stages (onder begeleiding) sportactiviteiten voor deze kinderen te organiseren (zie ook het Raadsprogramma 2006-2010).

Verder heeft het primair onderwijs naar aanleiding van de Regeling Dagarrangementen en combinatiefuncties een uitgebreidere taak als het gaat om de opvang van kinderen. Sport- en beweegactiviteiten kunnen hieraan een belangrijke invulling geven. De ontwikkeling van een visie op Brede School is dan een must. Hier zijn dan ook de kansen en mogelijkheden voor een combinatiefunctie in onderzocht waardoor de samenwerking tussen primair onderwijs, sport, cultuur etc. beter op elkaar worden afgestemd.

Ambities:

- **Het onderwijs is een belangrijke partner bij de uitvoering van het sport- en beweegbeleid.**
- **De gemeente biedt professionele ondersteuning aan de groepsleerkrachten in het basisonderwijs ter verbetering van de kwaliteit van het bewegingsonderwijs.**
- **Het onderwijs en de buitenschoolse opvangorganisaties bieden vijf beweegmomenten per week.**

Thema 2: Sport in wijken en buurten

De wijken en buurten zijn een belangrijke ontmoetingsplek voor de verschillende inwoners. Door sport- en beweegactiviteiten in de buurt te organiseren voelen mensen zich ook meer verbonden met de buurt. De gemeente wil door middel van sport en bewegen de leefbaarheid en sociale cohesie in de buurten en dorpen versterken.

Binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is participatie van burgers belangrijk. De gemeente wil dat inwoners deel kunnen nemen aan de maatschappij. Ook zij denken mee hoe sport en bewegen wordt ingericht in de verschillende wijken en buurten.

Ambities:

- **De leefbaarheid en sociale cohesie verbeteren door de inzet van sport en bewegen.**
- **Het voorkomen van sociaal isolement door de inzet van sport en bewegen.**

Thema 3: Gezond door beweging

Gezondheidsstimulering is een belangrijke legitimatie om te investeren in sport- en beweegbeleid. In gemeente Gennep is op dit vlak met name aandacht voor de kwetsbare doelgroepen jeugd, ouderen, minima en gehandicapten. Onderstaande visie sluit nauw aan op het lokale gezondheidsbeleid.

Een gezonde en sportieve samenleving begint bij de jongste inwoners. Overgewicht is ook in gemeente Gennep echter een steeds vaker voorkomend probleem en er is een aantal jongeren dat kampt met een motorische achterstand. Sport en bewegen wordt nog meer dan voorheen ingezet om gezondheidsachterstanden bij jongeren terug te dringen.

Vergrijzing is een ontwikkeling die ook in gemeente Gennep speelt. Vormt de groep 65-plussers in 2007 nog 14% van de totale bevolking, in 2025 zal hun aandeel uitkomen op 24%. Sport en bewegen is voor de doelgroep ouderen erg belangrijk. De gemeente zet zich dan ook actief in voor sportstimulering onder deze doelgroep. Ook in het kader van de Wmo zijn er verschillende kansen vanuit sport en bewegen die een relatie hebben naar de leefomgeving zorg en gezondheid. De Wmo is er tenslotte op gericht de participatie van burgers te stimuleren, bevorderen en te behouden.

Gemeente Gennep laat extra aandacht uitgaan naar mensen die sport en bewegen niet kunnen betalen. (Kinderen van) Minima krijgen een tegemoetkoming, via de gemeentelijke stimuleringsregeling maatschappelijke activiteiten of via het jeugdsportfonds, zodat zij deel kunnen nemen aan sport en beweegactiviteiten.

In de gemeente woont een grote populatie van mensen met een verstandelijke beperking. Dit is een direct gevolg van de afbouwende instellingsterreinen die gesitueerd zijn in Gennep en Ottersum. Landelijk wordt er van uit gegaan dat gemiddeld 1% van de bevolking verstandelijk beperkt is, in gemeente Gennep is anno 2007 sprake van een gemiddelde van 5%. Mede door verdergaande extramuralisering zijn veel gehandicapten op zoek naar een passende vrijetijdsbesteding. Voor deze mensen is sport en bewegen echter niet altijd vanzelfsprekend. De gemeente wil drempels voor sportoefening voor deze doelgroep verminderen en gerichte sport- en beweegactiviteiten inzetten voor deze doelgroep. Een instrument dat daarbij ingezet zal worden is het vrijetijdssteunpunt.

Ambities:

- **Inactieven en kwetsbare doelgroepen gaan sporten en bewegen.**
- **Vermindering gezondheidsachterstanden door de inzet van sporten en bewegen.**

Thema 4: Sport en bedrijf

Gezonde en fitte werknemers hebben een hogere productiviteit, hebben een lager ziekteverzuim en bezoeken minder vaak een huisarts. Voor werkgevers biedt het toegevoegde waarde om het thema sport en bewegen onderdeel te maken van de bedrijfsvoering. Voor de gemeente is het bedrijfsleven een belangrijke vindplaats om met name de middengroep tussen de 20 en 65 jaar te bereiken en tevens kan een gezamenlijk aanpak om te komen tot sportieve en gezonde ondernemingen een positieve bijdrage leveren aan het vestigingsklimaat voor bedrijven in gemeente Gennep.

Bedrijven hebben op haar beurt ook wat te bieden. Behalve een belangrijke vindplaats, bieden bedrijven in gemeente Gennep ook kennis en kunde die wellicht ingezet kunnen worden voor de lokale verenigingen. Tevens is er een ontwikkeling waarin het bedrijfsleven uit oogpunt van maatschappelijk ondernemen wil investeren in de breedtesport.

Ambities

- **Gemeente Gennep en bedrijven in Gennep gaan zich inzetten om hun werknemers fitter en gezonder te krijgen. De commerciële sportaanbieders worden daar bij betrokken.**
- **Bedrijven bieden kennis en kunde aan sport en bewegen in Gennep.**

3.3 De uitvoering

Thema 1: Sport op school			
Ambitie	Wat we willen bereiken	Wat we ervoor gaan doen	Bestaand / nieuw beleid
Het onderwijs wordt een belangrijke partner bij de uitvoering van het sport en beweegbeleid.	De gemeente stelt een Brede school visie op voor de periode 2008-2013. In de periode 2008-2010 worden 2 bredeschoolwijken ontwikkeld waarbinnen sport en bewegen een prominente plaats inneemt.	Een visie op de Brede school gedachte wordt vormgegeven. Daarbij wordt aansluiting gezocht met het Jeugd- en Jongerenbeleid. Overleg vindt plaats met schoolbesturen en oudercomités.	Nieuw
De gemeente biedt professionele ondersteuning aan de groepsleerkrachten in het basisonderwijs ter verbetering van de kwaliteit van het bewegingsonderwijs.	In 2009 wordt een combinatiefunctie voorbereid. In 2010 wordt deze functie ingevuld. Een combinatiefunctie zorgt voor een kwaliteitsimpuls van het bewegingsonderwijs en ondersteunt sportverenigingen bij het vervullen van haar maatschappelijke taak.	De kwaliteit van het bewegingsonderwijs op primair en speciaal onderwijs wordt verbeterd door het instellen van een combinatiefunctie.	Nieuw
Het onderwijs en de buitenschoolse opvangorganisaties bieden vijf beweegmomenten per week.	50% van de Gennepse primair- en speciaal onderwijs scholen zijn in 2013 sportgeoriënteerd, dat wil zeggen de scholen bieden 5 beweegmomenten per week.	Met de onderwijsinstellingen worden afzonderlijk afspraken gemaakt over sportoriëntatie.	Nieuw
	In de periode 2008-2013 zijn jaarlijks 3 studenten in de leeftijd van 17 t/m 24 betrokken bij de organisatie van sport en beweegactiviteiten op en rond school.	De gemeente stimuleert dat onder professionele begeleiding van een welzijnsorganisatie en/of combinatiefunctie samen met jongeren sport en beweegactiviteiten op en rond school worden georganiseerd.	Nieuw
Het schoolzwemmen blijft gehandhaafd	Alle kinderen die het basisonderwijs verlaten hebben een diploma A.	Voor de kinderen die al een diploma hebben is er een breder aanbod aan zwemactiviteiten om kennis te maken met diverse zwemtakken. Dit wordt verbreed naar een kennismakingsarrangement zwem/watersport in samenwerking met het verenigingsleven	Bestaand en vernieuwend.

Binnen het thema Sport op school richt de gemeente Gennepe zich zowel op primair onderwijs als het speciaal onderwijs en zowel op de sportgetalenteerde als de minder motorische begaafde en inactieve leerling. De gemeente vervult een stimulerende en waar nodig een initiatiefnemende rol om binnen dit thema te voldoen aan de gestelde doelen. Daarvoor stemt men enerzijds beleid af binnen diverse beleidsterreinen van de gemeente. Anderzijds neemt de gemeente het initiatief om samenwerking (verder) uit te bouwen met het onderwijs en sportaanbieders.

Mogelijke financieringsbronnen zijn het Ministerie van OCW en het Ministerie van VWS (bijvoorbeeld middels Alliantie school en sport), de Provincie, het onderwijs en de sportbonden.

Thema 2: Sport in wijken en buurten

Ambitie	Wat we willen bereiken	Wat we ervoor gaan doen	Bestaand / nieuw beleid
De leefbaarheid en sociale cohesie verbeteren door de inzet van sport en bewegen. Het voorkomen van sociaal isolement door de inzet van sport en bewegen.	Het aantal actieve ouderen in de leeftijd 55+ stijgt in de periode 2008-2013 van 73% naar 79%.	In de periode 2008-2013 wordt tweejaarlijks een senioren sport stimuleringsproject (bijv. GALM, SCALA etc.) georganiseerd.	Nieuw
	Ouderen beoordelen in de buurtpeilingen van Gennepe de leefbaarheid en sociale cohesie beter.	De buurtraden en reguliere sportaanbieders worden betrokken bij de invulling van deze stimuleringsprojecten.	
	Het aantal actieve ouderen in de leeftijd 55+ stijgt in de periode 2008-2013 van 73% naar 79%.	Gemeente Gennepe start een pilot 'Verzilver je club'. Dit project moet er toe bijdragen dat er meer senioren binnen de georganiseerde sport komen.	Nieuw

Niet alleen de gemeente is aan zet binnen het thema Sport in wijken en buurten. Welzijn, buurtraden etc. zijn aan zet om een actieve buurt te realiseren. De gemeente is stimulator en schept voorwaarden om zoveel mogelijk doorstroming naar de reguliere sportaanbod plaats te laten vinden.

Middelen kunnen gegenereerd worden uit WMO en overige middelen vanuit ministerie en Provincie.

Thema 3: Gezond door beweging

Ambitie	Wat we willen bereiken	Wat we ervoor gaan doen	Bestaand / nieuw beleid
<p>Inactieven en kwetsbare doelgroepen gaan en blijven sporten en bewegen.</p>	<p>Vóór 2010 zijn minimaal 20 jeugdigen uit Gennep van 0 tot en met 18 jaar aan het sporten geraakt via het Jeugdsportfonds.</p>	<p>Een jeugdsportfonds wordt opgezet met behulp van bestaande middelen. De toegankelijkheid van sport en bewegen daar waar dat financieel een belemmering is wordt vergroot. Jongeren worden zoveel mogelijk 'geplaatst' binnen de reguliere vereniging.</p>	<p>Nieuw</p>
	<p>Het aantal actieve ouderen in de leeftijd 55+ stijgt in de periode 2008-2013 van 73% naar 79%.</p>	<p>Het behouden en waar mogelijk verbreden van MBvO projecten voor ouderen in Gennep.</p>	<p>Bestaand</p>
	<p>De sportparticipatie van de doelgroep gehandicapten in Gennep wordt vóór 2013 verhoogd met 10%.</p>	<p>Samen met de vrijetijdscoach en het vrijetijdssteunpunt wordt gewerkt aan een begeleidings- en activiteitenplan op sportgebied voor inwoners van Gennep met een handicap.</p> <p>In het kader van Special Olympics 2010 worden verschillende side-events georganiseerd in de gemeente Gennep.</p> <p>De Gemeente Gennep participeert in het project Iedereen kan Sporten van Noord-Limburg</p>	<p>Bestaand en nieuw</p>
	<p>Voorziening realiseren ten behoeve van verenigingen i.v.m. vervoer voor gehandicapte sporters</p>	<p>Gennep participeert in de provinciale vervoersregeling gehandicapte sporters</p>	<p>Bestaand</p>
<p>Vermindering gezondheidsachterstanden door de inzet van sporten en bewegen.</p>	<p>In de periode 2008-2013 organiseert de GGD jaarlijks minimaal 1 breed ingezet preventief programma gericht op bewustwording van een gezonde leefstijl. Doorstroming vindt vervolgens plaats naar een gerichte aanpak gericht op gezondheidsbevordering waarbij sport en bewegen een belangrijk deel van uitmaakt.</p>	<p>De gemeente zet met de GGD samen in op bewustwording van een gezonde leefstijl middels breed ingezette collectieve preventie programma's. Doorstroming vindt vervolgens zo veel mogelijk plaats naar programma's van bijvoorbeeld thuiszorg, sportaanbieders en fysiotherapeuten met een gerichte aanpak van bijvoorbeeld overgewicht en diabetici.</p> <p>Jaarlijks worden de uitgevoerde programma's geëvalueerd en daar waar nodig aangepast of gewijzigd.</p>	<p>Bestaand en nieuw</p>

De inwoners van Gennep zijn zelf verantwoordelijk voor hun gezondheid. Gemeente Gennep schept echter voorwaarden daar waar sport en bewegen een bijdrage kan leveren om gezondheidsachterstanden af te laten nemen en waar inwoners drempels ervaren om te kunnen sporten en bewegen. De gemeente zal samen met GGD, welzijn en Dichterbij jaarlijks activiteiten optimaal moeten laten aansluiten op de wensen en mogelijkheden van mensen met een gezondheidsachterstand. De zorgverzekeraar zal steeds meer en meer naast curatieve zorg ook investeren in preventieve zorg. Daarmee is het een belangrijke partner en financieringsbron om sport en gezondheidsprojecten gerealiseerd te krijgen. Ook WMO en de verdere invulling van de nota Tijd voor Sport van het ministerie binnen de setting bieden mogelijkheden.

Thema 4: Bedrijf in actie

Ambitie	Wat we willen bereiken	Wat we ervoor gaan doen	Bestaand / nieuw beleid
Gemeente Gennep en bedrijven in Gennep gaan zich inzetten om hun werknemers fitter en gezonder te krijgen.	Jaarlijks nemen minimaal 50 ambtenaren deel aan het programma met een beweegmoment per week	De gemeente Gennep formuleert een eigen sport en beweegprogramma voor eigen werknemers en brengt dit tot uitvoering.	Bestaand
	10 in Gennep gevestigde bedrijven hebben in 2013 beweegbeleid geïmplementeerd en dienen als voorbeeld voor andere bedrijven.	Gemeente Gennep gaat bedrijven die gevestigd zijn in Gennep stimuleren om een beweegplan te implementeren voor eigen werknemers. Daartoe wordt gebruik gemaakt van bestaande sport en beweegpakketten.	Nieuw

Gemeente Gennep wordt actief, en goed voorbeeld doet volgen. De gemeente werkt zelf aan een intern beweegplan en gaat met bedrijven aan de slag om beweegactiviteiten op te zetten. Daarbij is aansluiting bij bestaande sportaanbieders kansrijk. Tot slot zijn ook arbodiensten partner in de uit te voeren beweegplannen.

Bedrijven worden gestimuleerd te investeren in sport en bewegen. Op velerlei vlakken kunnen zij een concrete bijdrage leveren aan het sport en beweegveld in Gennep.

Hoofdstuk 4 Sportaanbod

4.1 Inleiding

Sportstimulering is niet mogelijk zonder beschikbaar sportaanbod in georganiseerd, ongeorganiseerd of anders georganiseerd verband. De georganiseerde sport wordt voornamelijk aangeboden door de Gennepse sportverenigingen. Het verenigingsleven verliest landelijk echter terrein ten gunste van de ongeorganiseerde en anders georganiseerde sport.

46,7% van de Gennepse bevolking sport in verenigingsverband. Volgens de rapportage sport (SCP, 2006) lag dit percentage in Nederland in 2006 op 50%. In gemeente Gennep zijn anno 2007 46 verenigingen binnen 20 takken van sport actief. Uit een zogenaamde quick scan onder de gesubsidieerde verenigingen in 2005 kwamen de volgende bevindingen naar voren:

- Er wordt bijna bij alle sportverenigingen gesproken over een tekort aan vrijwilligers. Onder meer door de steeds méér eisende leden en de hoeveelheden wetten en regels komen verenigingen handen tekort.
- Bij slechts een gering aantal verenigingen is sprake van een dalend aantal leden.
- Met name bij de voetbalverenigingen heeft men grote moeite om de oudere jeugd te behouden voor de vereniging.

In april 2007 is ter voorbereiding op de sport en beweegnota 'Sport op de agenda' een verenigingsavond georganiseerd. Tijdens deze avond werden bovenstaande knelpunten onderschreven. Er was nog een aantal punten waar de verenigingen aandacht voor vroegen:

- Er is behoefte aan concrete ondersteuning vanuit de gemeente. De verenigingen zijn op zoek naar een sparringpartner die in verband met verdere ontwikkeling en/of verdere professionalisering de vereniging ondersteunt en helpt.
- De verenigingen verzoeken minimaal het subsidiebeleid in stand te houden en waar mogelijk uit te breiden.
- Er is een tekort aan voorzieningen, met name in de kern Milsbeek.

De traditionele vereniging in Gennep wordt gedwongen haar rol te heroverwegen. En niet alleen door knelpunten intern, zoals het bovengenoemde tekort aan vrijwilligers. De landelijke sportbond NOC*NSF stelt bijvoorbeeld dat alleen de verenigingen die willen en kunnen inspelen op een uitgebreidere maatschappelijke rol levensvatbaar zijn. Alleen die vereniging die inspeelt op een groot aantal ontwikkelingen, heeft in de toekomst voldoende vitaliteit om te kunnen blijven bestaan. Vitaal in de zin van: bereidheid tot verandering, georiënteerd op de maatschappij, klant- en omgevingsgericht en beschikkend over een kwalitatief hoogwaardige organisatie. De vitale vereniging is volgens NOC*NSF dus niet alleen intern gericht maar met name ook extern.

Het sportaanbod wordt niet alleen vormgegeven door de traditionele sportverenigingen maar ook door de ongeorganiseerde en anders georganiseerde sport. Dit wordt bevestigd in de bevindingen van de inwonersenquête waar ruim 53% aangeeft in anders georganiseerd of ongeorganiseerd verband te sporten en bewegen. Dit doen zij dan alleen of in groepsverband binnen het fitnesscentrum, zwembad of tijdens MBvO-cursussen. In de toekomst zal de grens tussen de traditionele sportverenigingen en de ongeorganiseerde en anders georganiseerde sport vervagen. Er ontstaan nieuwe samenwerkingsverbanden en aanbods vormen.

4.2 Visie en ambities

Inwoners van Gennep worden in staat gesteld om te kunnen sporten en bewegen vanuit hun eigen interesse, in een bereikbare en geschikte omgeving en tegen een betaalbare prijs. Een passend sportaanbod is dan ook noodzakelijk. De sportverenigingen en de vele vrijwilligers nemen daarbij in Gennep een belangrijke rol in. Zij worden gefaciliteerd en ondersteund zodat zij een belangrijke partner blijven bij de uitvoering van het sportbeleid. Er is ook oog voor de ongebonden sporter die wil sporten en bewegen in de openbare ruimte of bij de commerciële aanbieder.

De pijler sportaanbod omvat een drietal thema's. Hieronder zijn die verder uitgewerkt met de daarbij behorende ambities.

Thema 1: Faciliteren van de georganiseerde sport

Gemeente Gennep ziet het als haar taak om aandacht te besteden aan sportverenigingen en hen te zien als een zéér belangrijke partner voor de uitvoering van het sport en beweegbeleid. Verenigingen moeten gefaciliteerd worden om deze rol te kunnen vervullen. Gelet op de trends en ontwikkelingen lijkt het onontkoombaar dat er wordt geïnvesteerd in vitale verenigingen die toekomstbestendig zijn. Zonder een goed functionerend verenigingsleven is een bijdrage door sport aan de diverse maatschappelijke doelen ondenkbaar.

Gennep richt zich op verenigingsondersteuning waarbij alledaagse vraagstukken worden opgepakt en op het versterken van de vitaliteit van verenigingen. Met name om vrijwilligers te ontlasten en te ondersteunen. Om die reden gaat in Gennep ook aandacht uit naar deregulering. Het waardevolle vrijwilligerswerk mag niet stranden in overbodige regelgeving.

Bevordering van jongerenparticipatie en maatschappelijke stages kan leiden tot meer jeugdige vrijwilligers. Ook de toenemende vergrijzing moet verzilverd worden. Ouderen beschikken vaak over veel kennis en ervaring en een uitgebreid netwerk. Verder zal er gekeken worden in hoeverre het bedrijfsleven van Gennep hieraan een bijdrage kan leveren.

Ambities:

- **De sportvereniging is partner bij de uitvoering van het sport en beweegbeleid.**
- **Sportverenigingen worden gericht ondersteund. Er wordt ook geïnvesteerd in het realiseren en behouden van vitale verenigingen.**
- **De sportvereniging is een volwaardige partner binnen buitenschoolse- en kinderopvang.**
- **Meer ouderen en jongeren zetten zich in als vrijwilliger**

Thema 2: Samenwerking met de anders georganiseerde sport

De anders georganiseerde sport wordt primair overgelaten aan de commerciële sector maar krijgt binnen het sportstimuleringsbeleid wel méér aandacht. De commerciële sector kan immers een rol spelen in het aanbod van activiteiten. Daar waar de commerciële sector een bijdrage levert aan het gemeentelijk sportbeleid, zullen ze als partner worden ingezet.

Binnen de anders georganiseerde sport zal méér aandacht uitgaan naar activiteiten die inspelen op de wensen en mogelijkheden van specifieke doelgroepen met een beweegachterstand. Daarbij moet gedacht worden activiteiten voor ouderen en chronisch zieken en de specifieke activiteiten voor mensen met een meervoudige handicap.

Ambities:

- **Commerciële aanbieders zijn partners en uitvoerders van beleid.**
- **Anders georganiseerde beweegroepen of -activiteiten voor specifieke doelgroepen met een beweegachterstand worden behouden en waar nodig uitgebreid.**

Thema 3: Ruimte voor de ongeorganiseerde sport

Gezien de populariteit van wandelen, fietsen en zwemmen is investeren in de ongeorganiseerde sporter legitiem. Hiervoor treedt de gemeente met name voorwaardenscheppend op, door op het gebied van ruimtelijke ordening en toerisme en recreatie de mogelijkheden om te sporten en bewegen in de openbare ruimte structureel in te bedden. Bovendien is er aandacht voor de jeugd die in de nabijheid van huis en school wil sporten en spelen. Aanwezige overlast/vernieling die dit belemmert, wordt verholpen.

Ambitie:

- **De gemeente Gennep creëert voorwaarden in de openbare ruimte om ongeorganiseerd te kunnen sporten en bewegen, die tevens van toegevoegde waarde zijn voor het toerisme- en recreatiebeleid.**
- **Het speelruimtebeleid voorziet in voorzieningen voor de jeugd in nabijheid van huis en school.**

4.3 De uitvoering

Thema 1: Faciliteren van de georganiseerde sport

Ambitie	Wat we willen bereiken	Wat we ervoor gaan doen	Bestaand / nieuw beleid
<p>De sportvereniging is partner bij de uitvoering van het sport en beweegbeleid.</p> <p>Sportverenigingen worden gericht ondersteund. Er wordt ook geïnvesteerd in het realiseren en behouden van vitale verenigingen.</p> <p>De sportvereniging is een volwaardige partner binnen buitenschoolse- en kinderopvang.</p>	In de periode 2009-2013 wordt voor alle sportverenigingen in gemeente Gennep verenigingsondersteuning aangeboden.	Gemeente Gennep biedt verenigingsondersteuning aan voor alledaagse vraagstukken bij de sportverenigingen. Invulling gebeurt door medewerkers van gemeente (verenigingscoach) en/of via partners als de NKS, Huis voor de Sport of de sportbonden.	Bestaand en nieuw
	In de beleidsperiode 2008-2013 wordt jaarlijks 1 nieuw samenwerkingstraject ondersteund en geadviseerd.	Gemeente Gennep biedt verenigingsadvisering aan bij samenwerkingstrajecten van verenigingen met collega-verenigingen, onderwijs en overige (bijvoorbeeld commerciële) sportaanbieders. Invulling gebeurt door medewerkers van gemeente (verenigingscoach) en/of via partners als de NKS, Huis voor de Sport of de sportbonden.	Nieuw
	In 2010 is een combinatiefunctie ingevuld. Een combinatiefunctie zorgt voor een kwaliteitsimpuls van het bewegingsonderwijs en ondersteunt sportverenigingen bij het vervullen van haar maatschappelijke taak.	Door het instellen van combinatiefuncties worden verenigingen begeleid bij het realiseren van een passend laagdrempelig en breed sportaanbod voor de diverse leeftijd- en doelgroepen.	Nieuw
Meer ouderen en jongeren zetten zich in als vrijwilliger.		Middels het Vrijetijdssteunpunt worden gerichte acties opgezet om vraag en aanbod op het gebied van sport en vrijwillige inzet te koppelen.	Bestaand

De sportverenigingen zijn voor de gemeente Gennep belangrijke partners bij de uitvoering van het sport en beweegbeleid. De gemeente schept voorwaarden zodat deze rol behouden blijft. Daartoe geeft het onder meer uitvoering aan het vrijetijdssteunpunt, wordt er een verenigingscoach aangesteld en een combinatiefunctie ingevuld samen met het onderwijs in de gemeente Gennep en wordt het bedrijfsleven gestimuleerd om middelen dan wel diensten beschikbaar te stellen aan de georganiseerde sport.

Verenigingsondersteuning en -advisering zal met name een investering vanuit eigen budget zijn. Onderwijs en bedrijven zullen echter gestimuleerd worden om te blijven investeren in de sportvereniging.

Thema 2: Samenwerking met de anders georganiseerde sport

Ambitie	Wat we willen bereiken	Wat we ervoor gaan doen	Bestaand / nieuw beleid
Commerciële aanbieders zijn partners en uitvoerders van beleid.	Minimaal 50% van de commerciële sport- en beweegaanbieders leveren vóór 2013 een bijdrage aan de uitvoering van de nota 'Sport op de agenda'. Afspraken zijn vastgelegd.	De gemeente Gennep achterhaalt samen met de individuele commerciële sportaanbieder welke bijdrage zij kunnen leveren aan de uitvoering van het nieuwe sport en beweegbeleid. Afspraken worden vastgelegd.	Nieuw
Anders georganiseerde beweegroepen of -activiteiten voor specifieke doelgroepen met een beweegachterstand worden behouden en waar nodig uitgebreid.	In de periode 2008-2013 organiseert de GGD jaarlijks minimaal 1 breed ingezet preventief programma gericht op bewustwording van een gezonde leefstijl. Doorstroming vindt vervolgens plaats naar een gerichte aanpak gericht op gezondheidsbevordering waarbij sport en bewegen een belangrijk deel van uitmaakt.	De gemeente zet met de GGD samen in op bewustwording van een gezonde leefstijl middels breed ingezette collectieve preventie programma's. Doorstroming vindt vervolgens zo veel mogelijk plaats naar programma's van bijvoorbeeld, sportaanbieders en fysiotherapeuten met een gerichte aanpak van bijvoorbeeld overgewicht en diabetici.	Bestaand en nieuw
	Het aantal actieve ouderen in de leeftijd 55+ stijgt in de periode 2008-2013 van 73% naar 79%.	Het behouden en waar mogelijk verbreden van MBvO projecten voor ouderen in Gennep.	Bestaand
	De sportparticipatie van de doelgroep gehandicapten in Gennep wordt vóór 2013 verhoogd met 10%.	Samen met de vrijetijdscoach en het vrijetijdssteunpunt wordt gewerkt aan een begeleidings- en activiteitenplan op sportgebied voor inwoners van Gennep met een handicap.	Bestaand en nieuw

Binnen de anders georganiseerde sport stimuleert de gemeente Gennep de commerciële aanbieder mede-uitvoering te geven aan het nieuwe sport en beweegbeleid. Het wiel hoeft niet opnieuw uitgevonden te worden, bij landelijke en Provinciale partners zullen goede voorbeelden te vinden zijn. Organisaties als GGD en Dichterbij zijn op haar beurt de belangrijkste partners om mede-uitvoering te geven aan projecten voor specifieke doelgroepen met een beweegachterstand.

De commerciële partners worden gevraagd mee te investeren in het Gennepse sport en beweegbeleid. Binnen bestaand beleid en middelen wordt samen met onder meer GGD en Dichterbij uitvoering gegeven aan sport en bewegen voor specifieke doelgroepen.

Thema 3: Ruimte voor de ongeorganiseerde sport

Ambitie	Wat we willen bereiken	Wat we ervoor gaan doen	Bestaand / nieuw beleid
<p>De gemeente Gennep creëert voorwaarden in de openbare ruimte om ongeorganiseerd te kunnen sporten en bewegen, die tevens van toegevoegde waarde zijn voor het toerisme- en recreatiebeleid.</p>	<p>Een visiestuk 2009-2013 ten aanzien van sport en bewegen in de openbare ruimte wordt in 2009 gerealiseerd.</p> <p>Gemeente Gennep realiseert en/of onderhoudt faciliteiten in de openbare ruimte voor de ongeorganiseerde sporter zoals wandelpaden, fiets- en skateroutes en ruiterspaden die tevens ingezet kunnen worden voor toeristische doeleinden.</p>	<p>Gemeente Gennep breidt het netwerk van voet- en fietsroutes verder uit en koppelt daar trekpleisters aan of verbindt de trekpleisters via voet- en fietsroutes.</p>	<p>Nieuw</p>
<p>Het speelruimtebeleid voorziet in voorzieningen voor de jeugd in nabijheid van huis en school.</p>	<p>Gemeente Gennep voldoet minimaal aan de richtlijn vanuit ministerie om (minimaal) 3% van plangebied voor woondoeleinden, specifiek te bestemmen voor speelruimte.</p>	<p>Uitvoering geven aan de beleidsnota speelruimte Gennep 1999-2009. Jeugd wordt betrokken bij de in te vullen ruimte voor sport en spel. In 2009 wordt het beleid vernieuwd.</p>	<p>Bestaand</p>

De gemeente Gennep is regisseur om ruimte te creëren voor de ongeorganiseerde sport. Samen met de afdelingen Ruimtelijke ontwikkeling, Toerisme en Recreatie zullen acties op touw gezet worden voor realisatie en onderhoud van sport-, beweeg- en spelmogelijkheden in de openbare ruimte. De financiële verantwoordelijkheid zal ook door diverse betrokken afdelingen gedragen worden.

Hoofdstuk 5 Sportvoorzieningen

5.1 Inleiding

De sport en beweegvoorzieningen vormen veelal de basis om te kunnen sporten binnen de (on)georganiseerde en anders georganiseerde sport. Het accommodatiebeleid is daardoor een belangrijke pijler binnen het sportbeleid. Het stelt de kaders met betrekking tot het faciliteren van sportverenigingen en biedt de garantie voor een laagdrempelig sportaanbod aan de burgers.

Gemeente Gennep heeft het privatiseringsproces van binnen- en buitensportvoorzieningen in de periode 2002-2006 afgerond. Een aantal gemeentelijke voorzieningen wordt geëxploiteerd door OptiSport (voorheen Sportijn). Het betreft 1 sporthal en 1 zwembad, beide onderdeel uitmakend van het Pica Mare sportcentrum, en 4 gymzalen. De sporthal kent een bezettingspercentage van ongeveer 75%, de gymzalen hebben een bezettingspercentage van 35% (heijen) tot 75% (gennep-zuid). (berekening inclusief gehele zaterdag en zondag /cijfers 2008)

Uit de inwonersenquête blijkt dat 44% van de respondenten gebruik maakt van een binnensport accommodatie van de gemeente Gennep. Tweederde van jeugd en volwassenen zijn zonder meer of onder bepaalde voorwaarden bereid te sporten buiten de gemeente Gennep. Bij 55-plussers is dat anders, daar geven 67% van de respondenten aan dichtbij huis te willen sporten.

Tijdens overlegsituaties in 2007 met sportverenigingen, het onderwijs en diverse mensen van gemeente Gennep zelf komt ten aanzien van de voorzieningen een aantal knelpunten en aandachtspunten naar voren:

- De inventaris en het onderhoud van enkele gymzalen laat te wensen over.
- De beschikbaarheid van zalen is in de bestaande roosters verre van optimaal.
- Er is onvoldoende aandacht voor voorzieningen in de openbare ruimte, die wellicht ook toegevoegde waarde kunnen hebben voor de toeristische sector.
- De gemeente moet meer sturen op bezettingsgraden: des te meer het gebruik des te hoger de maatschappelijke waarde.

Vanuit landelijk en provinciaal beleid is er meer aandacht voor clustering en multifunctioneel gebruik van (sport)accommodaties. Het aantal multifunctionele sportaccommodaties is de laatste tien jaar ook aanzienlijk toegenomen. Deze ontwikkeling sluit aan bij de veranderende vrijetijdsbehoeften van Nederlanders, gericht op meer kwaliteit en meer mogelijkheden tot het combineren van vrijetijdsactiviteiten.

5.2 Visie en ambities

De sportvoorzieningen in Gennep worden als belangrijke basisvoorwaarde gezien om te kunnen sporten en bewegen. De kwaliteit van de voorzieningen gaat boven nabijheid. Aandacht gaat ook uit naar een optimale inzet en multifunctioneel gebruik van diverse binnen- en buitensportaccommodaties. Er is ook oog voor spelvoorzieningen dichtbij huis en scholen en voor de openbare ruimte als mogelijkheid voor sportieve recreatie.

De pijler sportvoorzieningen omvat een tweetal thema's. Hieronder zijn die verder uitgewerkt met de daarbij behorende ambities.

Thema 1: Voorzieningen voor iedereen

Het belangrijkste uitgangspunt voor de gemeente Gennep is het gegeven in welke mate een sportvoorziening een bijdrage levert aan het gemeentelijke sportbeleid. Het maatschappelijke nut is hierbij een belangrijk criterium. Sportvoorzieningen met een lage bezettingsgraad die weinig multifunctioneel worden gebruikt, kennen een beperkte meerwaarde voor de gemeente. Dit heeft tot gevolg dat de gemeente streeft naar maatschappelijk nut als het gaat om behoud en/of realisatie van voorzieningen. Daarbij wordt tevens een afweging gemaakt rondom het voorzieningenniveau per kern. De gemeente heeft tevens het streven om het voorzieningenniveau per kern in stand te houden.

De gemeente gaat sturen op een intensief en multifunctioneel gebruik van binnen- en buitensportvoorzieningen vanuit de overweging dat de noodzaak hiervoor bestaat en dat een gezamenlijk gebruik het draagvlak voor het behoud van een accommodatie vergroot. Medegebruik van sportaccommodaties door andere partners zoals het onderwijs is hierbij uitgangspunt. Ook verdient beheer en onderhoud en het goed toegankelijk houden voor gehandicapten extra aandacht. Voor jongeren en ouderen moet sport en bewegen dichtbij huis mogelijk gemaakt worden.

Ambities:

- **De gemeente Gennep beschikt over kwalitatieve sportvoorzieningen die voorzien in de lokale behoeften, passend binnen de gemeentelijke kaders.**
- **Sportvoorzieningen worden multifunctioneel gebruikt ter verhoging van de maatschappelijke waarde.**

Thema 2: Sport , spel en beleving in de vrije openbare ruimte
--

Voorzieningen worden niet alleen gecreëerd voor de georganiseerde sporters. Het aantal ongeorganiseerde sporters (o.a. wandelaars, fietsers, hardlopers) neemt jaarlijks toe. De gemeente Gennep wil sportieve recreatie in de directe woonomgeving stimuleren en hiermee bij de inrichting van de openbare ruimte rekening houden. Deze sportieve recreatie is niet alleen gericht op de eigen inwoners, maar ook op toeristen en recreanten.

Voor de allerjongste jeugd wordt voldoende ruimte voor sport- en spelvoorzieningen dicht bij huis en school behouden c.q. gerealiseerd. Gemeente Gennep voldoet daarmee minimaal aan de richtlijn vanuit de rijksoverheid om (minimaal) 3% van het plangebied voor woondoeleinden, specifiek te bestemmen voor speelruimte en als zodanig in (te laten) richten. Dit heeft een positief effect op de leefbaarheid in de wijken en biedt voor het onderwijs en de kinderopvangorganisaties meer mogelijkheden om dagarrangementen aan te bieden waar sport en bewegen onderdeel van uitmaakt. Bovendien bieden speelplekken in de buurt ook een ontmoetingsplaats voor jong en oud.

Ambitie:

- **Gennep beschikt over voldoende sport en beweegmogelijkheden in de openbare ruimte.**
- **3% van het plangebied rondom nieuwbouwprojecten voor woondoeleinden is specifiek te bestemmen voor speelruimte.**

5.3 De uitvoering

Thema 1: Voorzieningen voor iedereen

Ambitie	Wat we willen bereiken	Wat we ervoor gaan doen	Bestaand / nieuw beleid
De gemeente Gennep beschikt over kwalitatieve sportvoorzieningen die voorzien in de lokale behoeften, passend binnen de gemeentelijke kaders.	De meeste buitensportverenigingen zijn geprivatiseerd. Voor de accommodaties die nog in bezit zijn van de gemeente wordt de huidige norm gehandhaafd. Uitgangspunt is de zelfwerkzaamheid van het verenigingleven zoveel mogelijk te vergroten en waar mogelijk te ondersteunen.	De vastgestelde criteria privatisering buitensport blijven gelden. Voor de overige accommodaties blijven de bestaande richtlijnen van toepassing.	Bestaand en nieuw
Sportvoorzieningen worden multifunctioneel gebruikt ter verhoging van de maatschappelijke waarde.	De bezettingsgraden van de sportvoorzieningen nemen in de periode 2008-2013 met minimaal 5% toe.	De gemeente gaat o.a. samen met de exploitant van Pica Mare sturen op een meer intensief en optimaal gebruik van binnen- en buitensportvoorzieningen. Er wordt geïnvesteerd in moderne en arbovriendelijke gym-materialen die multifunctioneel kunnen worden ingezet voor verschillende doelgroepen (in de gemeentelijke gymzalen).	Nieuw

Binnen de pijler sportvoorzieningen is de gemeente Gennep uitvoerder van beleid. Zij voert acties uit op het gebied van realisatie en onderhoud en stuurt samen met Pica Mare op optimaal gebruik van voorzieningen.

De gemeente is voornaamste financier van sport- en spelvoorzieningen. Woningcorporaties worden in de toekomst echter nadrukkelijk betrokken bij planning van realisatie en financiering. Mochten nieuwe investeringen volgen, dan zullen ook landelijke en provinciale stimuleringsubsidies aangeboord worden.

Thema 2: Sport, spel en beleving in de vrije openbare ruimte

Ambitie	Wat we willen bereiken	Wat we ervoor gaan doen	Bestaand / nieuw beleid
<p>Gennep beschikt over voldoende sport- en bewegmogelijkheden in de openbare ruimte.</p>	<p>Een visiestuk 2009-2013 ten aanzien van sport en bewegen in de openbare ruimte wordt in 2009 gerealiseerd (zie ook speelruimtebeleidsplan).</p> <p>Gemeente Gennep realiseert en/of onderhoudt faciliteiten in de openbare ruimte voor de ongeorganiseerde sporter zoals wandelpaden, fiets- en skateroutes en ruiterspaden die tevens ingezet kunnen worden voor toeristische doeleinden.</p>	<p>Gemeente Gennep breidt het netwerk van voet- en fietsroutes verder uit en koppelt daar trekpleisters aan of verbindt de trekpleisters via voet- en fietsroutes.</p>	<p>Nieuw</p>
	<p>Gemeente Gennep voldoet minimaal aan de richtlijn vanuit ministerie om (minimaal) 3% van plangebied voor woondoeleinden, specifiek te bestemmen voor speelruimte.</p>	<p>Uitvoering geven aan de beleidsnota speelruimte Gennep 1999-2009. Jeugd wordt betrokken bij de in te vullen ruimte voor sport en spel.</p>	<p>Bestaand en nieuw</p>
	<p>In de beleidsperiode 2008-2013 stelt gemeente Gennep jaarlijks € 15.000 ter beschikking aan de stichting voor onderhoud van Sport en speelstraat de Brink. Dit komt ten goede aan het onderhoud van de sport en spelvoorzieningen.</p>	<p>Het gericht (financieel) ondersteunen van Stichting Sport en Speelstraat de Brink bij de realisatie en invulling van de sport en spelmogelijkheden in Ottersum.</p>	<p>Bestaand</p>

De gemeente Gennep is regisseur om ruimte te creëren voor de ongeorganiseerde sport. Samen met de afdelingen Ruimtelijke ontwikkeling, Toerisme en Recreatie zullen acties op touw gezet worden voor realisatie en onderhoud van sport-, beweeg- en spelmogelijkheden in de openbare ruimte. Bij het project Sport en speelstraat de Brink in Ottersum is een stichting de initiatiefnemer en fungeert de gemeente als partner.

De financiële verantwoordelijkheid zal altijd door diverse betrokken afdelingen van de gemeente Gennep gedragen worden.

Hoofdstuk 6 Sportnetwerk

6.1 Inleiding

Sport maakt integraal onderdeel uit van de maatschappij. Daarbij is sport steeds minder een afgebakend terrein en de samenwerking met andere sectoren wordt hechter. Dit betekent dat ontwikkelingen in andere maatschappelijke sectoren ook voor de sport consequenties hebben. Sport wordt vrijblijvender, grootschaliger en commerciëler. Dit vraagt om een integraler gemeentelijk beleid en om een (gemeentelijke) visie ten aanzien van de vele partners die op het sport en beweegveld een bijdrage kunnen leveren.

De gemeente Gennepe heeft beperkt contact met verenigingen, temeer omdat het privatiseringstraject is afgerond. Er is in Gennepe ook geen sportraad aanwezig. Ook de samenwerking met andere externe partners in onder meer buurt en onderwijs heeft nog geen structurele vorm. Daar is wel vraag naar, zo blijkt ook uit het overleg met het onderwijs in 2007 waar het toekomstige sportbeleid besproken werd.

In gemeente Gennepe is sinds 2007 een vrijetijdssteunpunt aanwezig. Hier kunnen inwoners van de gemeente terecht voor meer informatie over sport en bewegen in de regio. Gehandicapten kunnen op verdere ondersteuning rekenen als zij bijvoorbeeld via het steunpunt in contact willen komen met reguliere sportaanbieders. Vrijetijdscoaches en medewerkers van MEE begeleiden deze mensen intensief.

De gemeente heeft de samenwerking met Huis voor de Sport en Provincie Limburg versterkt. Hierdoor is steeds meer aansluiting met het Provinciale sportbeleid. Er is tot nu toe geen gebruik gemaakt van landelijke stimuleringsregelingen.

6.2 Visie en ambities

De gemeente ziet heel veel kansen om sport en bewegen in te zetten als instrument en om een verbinding te leggen naar andere beleidsterreinen en partners. Zo is er voor de gemeente een belangrijke rol weggelegd in facilitaire en regisserende zin en zelfs in sommige situaties een stimulerende en aanjagende rol. Om de geformuleerde ambities te kunnen realiseren wil de gemeente investeren in de interne capaciteit voor sport.

De verbinding naar andere beleidsterreinen en partners is zowel intern als extern gericht. De beleidsterreinen sport, gezondheid, jeugd, onderwijs, ouderen, WMO en buurt zoeken meer afstemming met elkaar. Regionale samenwerking met andere gemeenten is ook een belangrijk aandachtspunt.

Verder wordt er geïnvesteerd in een netwerk waarin alle partners van het sportbeleid zijn vertegenwoordigd. De gemeente neemt hiertoe het initiatief en de partners bepalen zelf de mate en invulling van participatie. Behalve een sportnetwerk met alle partners, zal er ook gezocht worden naar een vorm waarin intensiever contact is met verenigingen. Dit moet ertoe leiden dat de communicatie verder wordt verbeterd en er inzicht komt in de gewenste ondersteuning zodat verenigingen toekomstbestendig worden.

Ambities:

- **Dit sport en beweegbeleid wordt samen met partners tot uitvoer gebracht. De gemeente heeft hierbij de regierol.**
- **De gemeente heeft intensief contact met de sportverenigingen en commerciële aanbieders.**

6.3 De uitvoering

Ambitie	Wat we willen bereiken	Wat we ervoor gaan doen	Bestaand / nieuw beleid
Dit sport en beweegbeleid wordt samen met partners tot uitvoer gebracht. De gemeente heeft hierbij de regierol.	In aanverwante gemeentelijke beleidsplannen wordt minimaal in één aparte paragraaf de link gelegd naar het nieuwe sport en beweegbeleid.	Gemeente Gennep brengt samen met relevante partners het nieuwe sport en beweegbeleid tot uitvoer.	Bestaand en nieuw
De gemeente heeft intensief contact met de sportverenigingen en commerciële aanbieders.	In 2009 en 2010 is zowel een combinatiefunctie als de functie verenigingscoach ingevuld. Hierdoor wordt het contact met de sportverenigingen geïntensiveerd en kan bij praktische verenigingsvraagstukken concreet ondersteuning vanuit gemeente worden geboden.	Er wordt invulling gegeven aan de combinatiefunctie en aan de functie verenigingscoach.	Nieuw
	Minimaal 50% van de commerciële sport- en beweegaanbieders leveren vóór 2013 een bijdrage aan de uitvoering van de nota 'Sport op de agenda'. Afspraken zijn vastgelegd.	De gemeente Gennep achterhaalt samen met de individuele commerciële sportaanbieder welke bijdrage zij kunnen leveren aan de uitvoering van het nieuwe sport en beweegbeleid. Afspraken worden vastgelegd.	Nieuw

Een integrale benadering van het nieuwe sportbeleid 'Sport op de agenda' is cruciaal. De verschillende sportaanbieders nemen hier een belangrijke positie in. Daarnaast zijn ook andere partners vanuit andere terreinen, zoals onderwijs, welzijn, zorg en gezondheid, van belang voor de realisatie van een integraal sport en beweegbeleid. Partners vanuit zowel binnen als buiten de gemeentelijke verantwoordelijkheid.

Hoofdstuk 7 Subsidies en tarieven

7.1 Inleiding

Subsidies en tarieven vormen het sluitstuk op de voorgaande pijlers. Het zijn instrumenten die kunnen bijdragen aan de realisatie van de beoogde beleidsuitgangspunten.

Tijdens een bijeenkomst met verenigingen in 2007 waren bij het bespreken van het toekomstig sportbeleid de verenigingen overwegend positief over de subsidievormen sport. Een aantal kritische kanttekeningen werden wel geplaatst:

- Een hogere basissubsidie voor verenigingen is nodig, er is een aantal verenigingen dat financieel erg krap zit.
- Naast bestaande subsidies is er een extra stimulans voor nieuwe ideeën, beleid of activiteiten nodig.

Vanaf 2006 neemt de gemeente Gennep deel aan de provinciale vervoersregeling voor gehandicapte sporters. Hiermee kunnen verenigingen een vergoeding krijgen voor de bovenlokale kilometers die gemaakt worden door hun leden met een beperking. Gemeenten kunnen hier aan deelnemen door jaarlijks een bijdrage te leveren van €0,05 per inwoner. Dit bedrag wordt gecompleteerd door de bijdrage van de Provincie Limburg. De verenigingen in Gennep maken goed gebruik van de regeling.

Vanuit landelijk en provinciaal beleid zijn er steeds meer pilotsubsidies en stimuleringsubsidies waarbij vooral wordt ingezet op de doelen vanuit de breedtesportstimulering. Speerpunten hierbij zijn ondermeer de relatie sport en school, en school en buurten/wijken. Verder is er ook aandacht voor vernieuwend sportaanbod en vitale verenigingen. Veel gemeenten zien kansen in deze stimuleringsubsidies en spelen hierop in. De structurele verankering verdient vaak wel nog extra aandacht. Op gemeentelijk niveau zijn veel gemeenten bezig zijn met een herijking van het gemeentelijke subsidiebeleid. De zogenaamde output subsidiëring of prestatiesubsidie wordt hierbij belangrijker omdat veel gemeenten meer willen sturen op de resultaten.

7.2 Visie en ambities

Subsidies worden gezien als sturende instrumenten om de sportdeelname te vergroten en de kwaliteit van het sportaanbod te verhogen. Door de gestelde tarieven zal sport en bewegen in Gennep mogelijk moeten zijn voor een betaalbare prijs.

Thema 1: Subsidies

Subsidie ziet de gemeente als een stimuleringsmiddel en niet als een vaste inkomstenbron. Door subsidies als stimuleringsmiddel in te zetten, worden de sportaanbieders geprikkeld om bij te dragen aan de gestelde doelen. De procedures moeten wel eenvoudig en overzichtelijk zijn en er moet ruimte zijn voor vernieuwing.

Als het gaat om externe subsidie-impuls wil gemeente Gennep hierin actiever worden. Dit kan ook als daar capaciteit voor is en als er een beleidsmatige basis aanwezig is.

Ambitie:

- **Het subsidiebeleid levert een belangrijke bijdrage aan de realisatie van de doelstellingen van het sportbeleid.**
- **Het ontwikkelen van een beloningsstructuur voor aanbieders die een belangrijke bijdrage leveren aan het gemeentelijk sport- en beweegbeleid.**

Thema 2: Tarieven

Tarieven zijn geen doel op zich, maar worden ingezet als instrumenten om de doelstellingen en ambities van dit sportbeleid te realiseren. De laagdrempeligheid van sportbeoefening wordt in belangrijke mate bepaald door de hoogte van de tarieven. Anderzijds denkt de gemeente dat de hedendaagse sportconsument ook een hoge mate van kwaliteit verwacht en bereid is om hiervoor te betalen.

Ambities:

- **Het basisaanbod en de –voorzieningen op sport en beweegvlak zijn voor alle inwoners in Gennep betaalbaar.**

7.3 De uitvoering

Thema 1: Subsidies

Ambitie	Wat we willen bereiken	Wat we ervoor gaan doen	Bestaand / nieuw beleid
<p>Het subsidiebeleid levert een belangrijke bijdrage aan de realisatie van de doelstellingen van het sportbeleid.</p> <p>Het ontwikkelen van een beloningsstructuur voor aanbieders die een belangrijke bijdrage leveren aan het gemeentelijk sport- en beweegbeleid.</p>	<p>In 2009 is een Verordening subsidiëring welzijnsactiviteiten van kracht dat aansluit op de ambities uit het nieuwe sportbeleid 'Sport op de agenda'.</p>	<p>De gemeente neemt de ambities rondom sport en bewegen mee in de uitwerking Verordening subsidiëring welzijnsactiviteiten van toepassing zijn.</p>	Nieuw
	<p>Innovatieve activiteiten kunnen voor een extra subsidie in aanmerking komen. (het gaat dan om de doelgroepen; ouderen, jongeren en gehandicapten en/of het vergroten van de multifunctionaliteit van aanbod.</p>	<p>Binnen de nieuwe regeling zal de mogelijkheid ontstaan om tijdelijke projectsubsidies te verlenen voor innovatieve activiteiten</p>	Nieuw
	<p>In de beleidsperiode 2008-2013 wordt ingehaakt op relevante internationale, landelijke en provinciale subsidieregelingen.</p>	<p>In samenwerking met Huis voor de Sport wordt landelijk en provinciaal beleid gemonitord. Er wordt optimaal gebruik gemaakt van subsidieregelingen die aansluiten op het sport en beweegbeleid van Gennep.</p>	Nieuw
	<p>De binnensport (vooral Pica Mare) blijft op de huidige wijze gesubsidieerd en verhuurt.</p>	<p>Er komt een bijstelling van de indexering. De indexering subsidie wordt op dezelfde wijze verhoogd als het huurtarief.</p>	Bestaand (en nieuw is de indexering)
	<p>Vóór 2010 zijn minimaal 20 jeugdigen uit Gennep van 0 tot en met 18 jaar aan het sporten geraakt via het Provinciale Jeugdsportfonds.</p>	<p>De gemeente participeert in het jeugdsportfonds met behulp van bestaande middelen. De toegankelijkheid van sport en bewegen daar waar dat financieel een belemmering is wordt vergroot. Jongeren worden zoveel mogelijk 'geplaatst' binnen de reguliere vereniging.</p>	Nieuw

De gemeente Gennep geeft uitvoering aan de bestaande Verordening subsidiëring welzijnsactiviteiten. Samen met het Huis voor de Sport zullen ontwikkelingen op het gebied van subsidieregelingen gemonitord worden. Samen met het Landelijke en Provinciale jeugdsportfonds en het bedrijfsleven wordt (financieel) invulling gegeven aan het jeugdsportfonds.

Thema 2: Tarieven

Ambitie	Wat we willen bereiken	Wat we ervoor gaan doen	Bestaand / nieuw beleid
Het basisaanbod en de –voorzieningen op sport en beweegvlak zijn voor alle inwoners in Gennep betaalbaar.	Continuering van de huidige tarieven voor de jaren 2008-2010.	Het subsidie- en tarievenbeleid wordt zo vorm gegeven dat het sportaanbod financieel toegankelijk en voldoende laagdrempelig is voor de inwoners van Gennep. Gemeente Gennep continueert de huidige tarieven . In 2010 zullen deze geëvalueerd worden en zal gekeken worden of wijzigingen noodzakelijk zijn.	Bestaand

De gemeente is uitvoerder van de tarieven . Samen met partners als verenigingen en het onderwijs zal in 2010 bekeken worden of wijzigingen nodig worden geacht.

Hoofdstuk 8 Monitoring en evaluatie

Het beleidsplan "Sport op de agenda" van gemeente Gennep is ambitieus. Monitoring en evaluatie van de ambities en verwachte resultaten vormen een belangrijk onderdeel van dit beleid. Aan de hand daarvan kan tussentijds het beleid worden bijgesteld en kan informatie worden verkregen voor toekomstig beleid.

De monitoring en evaluatie zal op twee manieren gaan plaatsvinden. Ten eerste zal er in 2010 en in 2013 een voortgangsrapportage gemaakt worden waarin de voorgenomen acties (output) worden geëvalueerd. Is de actie uitgevoerd en wat is vervolgens de status hiervan? Eventuele afwijkingen worden toegelicht. Ten tweede wordt het uiteindelijke maatschappelijke effect, ook wel outcome genoemd, gemeten. Aan de hand van bestaande of nieuwe meetinstrumenten worden periodiek zogenaamde effectrapportages gemaakt. Op deze manier wordt de raad actief geïnformeerd over de voortgang van de voorgenomen acties en over de uiteindelijke effecten hiervan.

Gemeente Gennep beschikt over enkele kengetallen die voortvloeien uit bestaande meetinstrumenten (onder meer het in voorbereiding van deze nota gehouden Sportdeelname onderzoek), die periodiek worden uitgevoerd. Toch zijn er ook een aantal kengetallen die weliswaar landelijk gemeten zijn, maar nog niet specifiek in Gennep. In die gevallen zal een zogenaamde 0-meting worden gehouden.

In onderstaande tabel is de monitoring van de resultaten (outcome) uitgewerkt.

Resultaat (outcome)	Pijler	Waarde 2007	Instrument	Uitvoering
50% van de Gennepse primair- en speciaal onderwijs scholen zijn in 2013 sportgeoriënteerd, dat wil zeggen de scholen bieden 5 beweegmomenten per week.	Sportstimulering	Geen actuele cijfers	Eigen onderzoek	2009 en 2012
Het aantal actieve ouderen in de leeftijd 55+ stijgt in de periode 2008-2013 van 73% naar 79%.	Sportstimulering en sportaanbod	73%	Sportdeelname onderzoek	2010 en 2013
De sportparticipatie van de doelgroep gehandicapten in Gennep wordt vóór 2013 verhoogd met 10%.	Sportstimulering en sportaanbod	Geen actuele cijfers)	Eigen onderzoek	2010 en 2013
Minimaal 50% van de commerciële sport- en beweegaanbieders leveren vóór 2013 een bijdrage aan de uitvoering van de nota 'Sport op de agenda'. Afspraken zijn vastgelegd.	Sportaanbod en sportnetwerk	Geen actuele cijfers	Eigen onderzoek	2009 en 2012
Gemeente Gennep voldoet minimaal aan de richtlijn vanuit ministerie om (minimaal) 3% van plangebied voor woondoeleinden, specifiek te bestemmen voor speelruimte.	Sportvoorzieningen	Geen actuele cijfers	Eigen onderzoek	2009 en 2012
De bezettingsgraden van de sportvoorzieningen nemen in de periode 2008-2013 met minimaal 5% toe.	Sportvoorzieningen	Cijfers feb.2008 Sp.hal 75% gym zuid 75 % gym heijen 35% Andere gem.	Eigen onderzoek ism. Pica Mare	Jaarlijks
Algemene cijfers. Hebt u het afgelopen jaar sport- of beweegactiviteiten gedaan?	Jeugd	98%	Sportdeelname onderzoek	2010 en 2013
	Volwassen	79%		
	55-plussers	73%		

Hoofdstuk 9 Financiën “Sport op de agenda”

In dit financiële overzicht zijn de financiële consequenties verwerkt van nieuw beleid. Het bestaande budget is hier dus niet in opgenomen. Veel nieuw activiteiten zijn opgenomen in de WMO-nota. De meest in het oog springende nog te ontwikkelen zaken zijn opgenomen in onderstaand overzicht.

(Bedragen x € 1.000)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Sportstimulering						
• Ontwikkeling Brede school, activiteitengeld		5	5	5	5	5
• Speelstraat de Brink (reeds opgenomen in begroting)		15	15	15	pm	pm
• Combinatiefunctie ¹		5	12,5	12,5	12,5	12,5
• Sportstimulering ouderen		5	5	5	5	5
• Sportstimulering gehandicapten		3	3	3	3	3
Sportaanbod						
• Verenigingsondersteuning en –advisering		8	8	8	8	8
• Vereningscoach (reeds opgenomen in begroting)		30	30	30	30	30
• De commerciële sportaanbieder als partner, stimuleringsmiddelen		2	2	2	2	2
Sportvoorzieningen						
• Budget aanschaf trendy en arbovriendelijke materialen		10	10	10	10	1
Subsidies en tarieven						
• Projectsubsidie (begroot in WMO)	10	20	25	pm	pm	pm
Totaal nieuw beleid (nog niet begroot)	0	38	45.5	45.5	45.5	45.5

In samenwerking met Huis voor de Sport wordt landelijk en provinciaal beleid gemonitord. Er wordt optimaal gebruik gemaakt van subsidieregelingen die aansluiten op het sport en beweegbeleid van Gennep. Middelen worden tevens gegenereerd via overige interne afdelingen, onderwijs, bedrijfsleven, commerciële sportaanbieders etc.

¹ De combinatiefunctie wordt gefinancierd vanuit Ministerie (50%), onderwijs (25%) en gemeente (25%). De voorbereidingen staan voor 2009 gepland. Uitvoering en financiering in 2010.

Bijlage 1 Gennep in beeld (2007)

I Algemeen

Inleiding

De gemeente Gennep bestaat uit vijf kernen, namelijk Gennep, Ottersum, Milsbeek, Heijen en Ven-Zelderheide. Samen hebben de ze kernen bijna 17.000 inwoners.

Tabel 1: Bevolkingssamenstelling 2007 (totaal: 16.740 inwoners)

0 tot 15 jaar	15 tot 25 jaar	25 tot 45 jaar	45 tot 65 jaar	65 jaar en ouder
17%	10%	27%	31%	15%
2.846	1.674	4.520	5.189	2.511

Bron: CBS

In tabel 1.1 is de bevolkingssamenstelling van Gennep weergegeven. Maar liefst 31% van de inwoners is tussen de 45 en 65 jaar. 27% is tussen de 25 en 45 jaar. Slechts 1.674 van de in totaal 16.740 inwoners is tussen de 15 en 25.

Tabel 2: Bevolkingsprognose

	2007	2015	2025
0 tot 15 jaar	2.809	2.483	2.575
15 tot 25 jaar	1.959	2.077	1.770
25 tot 45 jaar	4.473	3.860	4.115
45 tot 65 jaar	5.325	5.401	4.337
65 jaar of ouder	2.444	3.137	3.991
Totaal	17.010	16.958	16.788

Bron: CBS

In Gennep is er de komende jaren sprake van ontgroening. Het percentage jongeren zal afnemen tot een kwart in 2025 (Gemeente Gennep, 1999¹). Daarnaast is er sprake van vergrijzing. Vormt de groep 65-plussers in 2007 nog 14% van de totale bevolking, in 2025 zal hun aandeel uitkomen op 24%.

Raadsprogramma

Het raadsprogramma (Gemeente Gennep, 2006) vormt het kader voor het te voeren beleid tot 2010. Het raadsprogramma richt zich op een drietal thema's en de samenhang daartussen:

1. Samen leven en zorgen
2. Werken en recreëren
3. Bouwen en Wonen

Aan het eerstgenoemde thema wordt het meeste belang gehecht, gevolgd door het tweede thema 'werken en recreëren'. Voor de realisering van 'samen leven en zorgen' worden de andere thema's ingezet.

In de programmaliijn 'samen leven en zorgen' wordt aandacht besteed aan sociale, maatschappelijke en welzijnsaspecten. Het stimuleren van binding, onder andere met behulp van het verenigingsleven, tussen de inwoners van Gennep is een uitgangspunt hierbij. Ook binnen de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) neemt participatie een belangrijke plaats in. De gemeente wil dat inwoners deel kunnen nemen aan de maatschappij en besteedt daarom extra aandacht aan werk en opleiding. Ook vrijwilligerswerk en mantelzorg wordt extra gestimuleerd. Een collectieve verzekering en vereenvoudiging van de regels zijn middelen die hiervoor ingezet worden. Jongeren vormen een bijzondere doelgroep, zij worden gestimuleerd om onder begeleiding (sport)activiteiten te organiseren.

Programmaliijn twee kent twee uitgangspunten:

- Alle inwoners van Gennep moeten zelfstandig kunnen participeren in maatschappelijke activiteiten. Kwetsbare groepen (mensen in de bijstand, chronisch zieken en oudere minima) krijgen extra aandacht door middel van een aantal projecten.
- De gemeente heet alle mensen welkom die in Gennep willen verblijven en/of recreëren. Er worden diverse investeringen gedaan op het gebied van recreatie in en om Gennep. Het fietsroute netwerk wordt uitgebreid, er worden meer mogelijkheden gecreëerd voor de waterrecreanten en de organisatie van evenementen wordt gestimuleerd.

Bouwen en wonen zijn twee begrippen die centraal staan bij de derde programmaliijn. Ingestoken wordt op de landschappelijke variatie en de specifieke kenmerken van het landschap.

II Sportbeleid vanuit een integrale invalshoek

Inleiding

In de sportnota 1989-1992 (1989) staat beschreven dat de gemeente Gennep zich op twee terreinen bezighoudt met het sportbeleid: de beleidsvoorbereiding en de uitvoering. Tegenwoordig gaat meer aandacht uit naar de uitvoering van het beleid. Sport wordt door de gemeente gezien als zinvolle vrijetijdsbesteding. Het draagt bij aan de vorming van individuen en vooral de jeugd, het werkt gezondheidsbevorderend en ontspannend. Daarnaast kan het een bijdrage leveren aan de ontplooiing en sport kent een ontmoetingsfunctie.

Steeds meer zijn sport en bewegen zijn verbonden met andere beleidsterreinen. Vaker wordt sport ingezet als middel. Gedacht kan worden aan sport in de strijd tegen de overlast en overgewicht. In dit hoofdstuk komen gerelateerde beleidsterreinen aan bod.

Kinderopvang

Peuterspeelzalen richten zich op het stimuleren van de algemene brede ontwikkeling van alle kinderen. Hierbij kan naast motorische en sociale ontwikkelingen, ook gedacht worden aan emotionele en creatieve ontwikkelingen. Peuterspeelzalen stemmen af en werken samen met andere partijen voor het bereiken van een sluitende aanpak. Scholen, jeugdzorg en sport- en vrijetijdsvoorzieningen vormen enkele van deze partijen. In 'samen sterk in peuterspeelzaalwerk' (Gemeente Gennep, 2004) wordt daarnaast uitgegaan van extra taken van het peuterspeelzaalwerk. Deze taken liggen op het gebied van extra aandacht en ondersteuning voor kinderen met een ontwikkelingsachterstand.

De verordening wet kinderopvang (Gemeente Gennep, 2004) neemt een belangrijke plaats in binnen de kinderopvang. Deze verordening is gebaseerd op de wet kinderopvang. In deze wet wordt veel aandacht besteed aan de verantwoordelijkheid van de ouders voor het regelen van kinderopvang. Hierbij dient zowel gedacht te worden aan het regelen van de opvang zelf als de financiële aspecten (bijdrage vanuit de werkgever, tegemoetkoming van de overheid). Eerder ging in het beleid kinderopvang veel aandacht uit naar uitbreiding van het aantal kinderopvangplaatsen, momenteel wordt kwaliteit belangrijker gevonden. De gemeente wil de zeven bestaande peuterspeelzalen behouden en hen mogelijkheden bieden voor verdere professionalisering.

Jeugdbeleid

Ook in Gennep staat de jeugd op de politieke agenda. In het jeugdbeleid (gericht op jeugdigen van 0-25) is voor de gemeente een rol weggelegd waarbij de samenwerking en afstemming tussen de verschillende beleidsterreinen gestimuleerd wordt (Gemeente Gennep, 1999¹). Gedacht kan worden aan onder andere de volgende beleidsterreinen: kinderopvang, onderwijs, sport, veiligheid en gezondheidszorg.

De huidige maatschappij vraagt steeds meer van jongeren, zoals communicatievaardigheden, probleemoplossend en zelfbeschouwend vermogen. Belangrijke doelstelling van het jeugdbeleid is te zorgen dat het goed gaat en blijft gaan met de jeugd (gemeente Gennep 1999¹). Eerder werd er veel aandacht besteed aan probleemjongeren, nu is het beleid bedoeld voor alle jongeren van 0-25 jaar. Dit beleid is zowel preventief als curatief. De gemeente wil voorkomen dat jongeren ontsporen en daarnaast wil ze hen begeleiden bij het ontdekken van grenzen.

De uitvoering en invulling van het curatieve beleid ligt echter ook voor een groot deel bij de provincie. Naast het preventief en curatief jeugdbeleid, kent de gemeente Gennep nog een algemeen jeugdbeleid. In het algemeen jeugdbeleid draait het om participatie en ontwikkelingsmogelijkheden. Hiervoor is er een divers aanbod van voorzieningen.

Binnen het preventief jeugdbeleid bestaat er een netwerk Jeugd Gennep. Zij houdt zich bezig met signalering en preventie bij jongeren. Een tweede taak die bij hen zal worden weggelegd is buurten en verenigingen actief informeren over de mogelijkheden van het netwerk. Een ander aspect van het preventief beleid is de naschoolse opvang/tieneropvang. De gemeente bekijkt de mogelijkheden op het gebied van deze opvangvoorzieningen. Daarnaast wordt aandacht besteed aan onderwijsachterstanden en het voorkomen hiervan door de inzet van maatschappelijk werkers. De gemeente wil sociale vaardigheidstrainingen opzetten voor de jongeren gericht op het verbeteren van hun communicatievaardigheden en hun probleemoplossend vermogen (Gemeente Gennep, 1999¹). Bij verenigingen zal ook onderzocht worden in hoeverre er vraag is naar trainingen over de omgang met jongeren of over pesten.

Criminaliteitsbestrijding komt aan bod in het curatief jeugdbeleid. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de jeugdzorg en afstemming over de invulling van het beleid met de provincie.

Gehandicapten

Aan sport en bewegen worden meerdere positieve eigenschappen toegeschreven. Het wordt gezien als een zinvolle vrijetijdsbesteding, het is leuk en het kan een bijdrage leveren aan de geestelijke en fysieke gezondheid (*Visienota sport en bewegen, 2005*). Daarnaast kan het een bijdrage leveren aan de maatschappelijke integratie en de sociale en mentale vorming van mensen. Ook voor mensen met een verstandelijke beperking is sport en bewegen erg geschikt.

Sport en bewegen worden gezien als (preventieve) mogelijkheid om een actieve leefstijl te creëren bij gehandicapten of behouden. Om dit te realiseren worden sportconsulenten/coaches ingezet. Zij hebben onder andere de volgende taken:

- het mogelijk maken dat er zoveel mogelijk gebruik kan worden gemaakt van de bestaande sportinfrastructuur
- mogelijkheden creëren voor het ontstaan van een netwerkorganisatie.

Gezondheidsbeleid

In het lokale gezondheidsbeleid (2004) van de gemeente Gennep staat de volgende doelstelling centraal:

' Het ontwikkelen en (doen) uitvoeren van lokaal gezondheidsbeleid om gezondheid te bevorderen en ziekten te voorkomen. Gezondheid betreft het lichamelijk, geestelijk en sociaal welbevinden.'
(Gemeente Gennep, 2004³, p.4)

Voor het bereiken van deze doelstelling werkt de gemeente Gennep samen met diverse andere partijen waaronder de GGD en de regionale stuurgroep Wonen, Welzijn en Zorg. De gemeente heeft hierbij een regierol.

Belangrijke punten van aandacht bij deze doelstelling zijn:

- Het bevorderen van een gezonde leefstijl, onder andere door het creëren van een passend sportaanbod voor 55-plussers en voorlichting op scholen over meer bewegen
- Het bevorderen van samenwerking, netwerken en ketens
- Het bevorderen van samenhang door het instellen van één herkenbaar loket voor bijvoorbeeld zorgvraagverduidelijking en een vacaturebank voor vrijwilligerswerk
- Het bevorderen van een gezonde leefomgeving; meer capaciteit op het gebied van zorg, meer ondersteuning van het Steunpunt Mantelzorg, veiligheid en leefbaarheid in de kleine kernen.

Toeristisch en recreatief beleid

Gennep maakt deel uit van het gebied Maasduinen. Dit gebied heeft een eigen identiteit, dat zich onder andere kenmerkt door de aanwezigheid van de Maas, het buitengebied en erfgoed. Toerisme is in dit gebied erg belangrijk. Dit maakt het goed mogelijk te werken aan de ontwikkeling van het landschap, de leefbaarheid en de vitaliteit (Gemeente Mook en Middelaar et al, 2001). Hiervoor zijn binnen de regiovisie een aantal programma's aangewezen.

1. *Maas & Maasoevers*

De Maas neemt binnen dit programma een belangrijke plaats in: de Maas als element van de regionale identiteit en de Maas voor recreatieve mogelijkheden, zoals wandelen, fietsen en watersport.

2. *Provinciale weg*

Begroeiing, voorzieningen, toegangspoorten, oversteekpunten fietsroutenetwerk en knooppunten moeten de provinciale weg tot een bijzonder geheel maken.

3. *Oost-west richting*

Investerings in oversteekpunten fietsroute netwerk, knooppunten en andere voorzieningen dienen een bijdrage te leveren aan de bruikbaarheid en toegankelijkheid van het landschap.

4. *Centrum Venlo*

5. *Kernen*

Bij de ontwikkeling van het landschap, dient de lokale identiteit van de kernen behouden te blijven.

6. *Integratie toerisme/recreatie met natuur en landschap*

Toeristen en recreanten kunnen gebruik maken van de natuur en omgeving bij hun vrijetijdsactiviteiten.

7. *Renderende concepten*

Opzet is niet de voorzieningen, maar de omgeving neer te zetten als een echte toeristische attractie. Er dient rekening gehouden te worden met het bestaande landschap en de landschapskenmerken.

8. *Innovatieve netwerken*

In dit programma worden 'Maasduinenstandaarden' producten ontwikkeld om een bijdrage te leveren aan een onderscheidend vermogen.

III Sportvoorzieningen

Accommodatiebeleid

In het gemeentelijke accommodatiebeleid (1987) heeft de gemeente aangegeven mogelijkheden te willen bieden voor ontmoeting en voor activiteiten op het gebied van persoonlijke ontwikkeling, passend binnen het gemeentelijk budget. Aangegeven wordt dat de gemeente in elk dorpshuis of wijkgebouw een ruimte wenst voor het jeugd- en tienerwerk. Horeca-activiteiten zijn echter beperkt toegestaan in de accommodaties. Tijdens verenigingsactiviteiten en feesten, tijdens buurtfeesten, kienavonden en communie- en dorpsfeesten mag beperkt drank worden geschonken. Met het zicht op de leefbaarheid, kunnen hierop uitzonderingen worden gemaakt als hier vanuit de bewoners aanleiding toe wordt gegeven.

In onderstaand overzicht is weergegeven welke accommodaties er Gennep aanwezig zijn.

Tabel 3: Sportaccommodaties in Gennep

Sportaccommodatie	Voorzieningen	Takken van sport	Eigendomssituatie
SV Milsbeek	4 voetbalvelden 1 korfbalveld kleedkamers kantine	Voetbal Korfbal	Geprivatiseerd
SV Vitesse '08 Gennep	5 voetbalvelden trainingsveldjes atletiekvoorzieningen kleedkamers kantine	Voetbal Atletiek	Geprivatiseerd
VV Heijen	4 voetbalvelden kleedkamers kantine	Voetbal	Geprivatiseerd
Achates Ottersum	3 voetbalvelden trainingsveldje	Voetbal	Geprivatiseerd
VIOS Ottersum	1 korfbalveld	Korfbal	
Tennisvereniging Gennep	Diverse tennisbanen (kunststof) Kleedkamers Kantine	Tennis	Geprivatiseerd
Tennisvereniging Ottersum (Ven-Zelderheide)	Diverse tennisbanen (kunststof) Kleedkamers Kantine	Tennis	Geprivatiseerd
Tennisvereniging Heijen	Diverse tennisbanen (kunststof) Kleedkamers Kantine	Tennis	Geprivatiseerd
Tennisvereniging Milsbeek	Diverse tennisbanen (kunststof) Kleedkamers Kantine	Tennis	Geprivatiseerd
Schietvereniging Gennep	Overdekte schietbaan (50m) Kantine Opslag Overdekte schietbaan (100m) in aanbouw	Schietsport	Geprivatiseerd
Schutterij Milsbeek	Schietbaan voor klein-kaliber, luchtbuks en boogschieten Buiten schietmasten Kantine	Schietsport	Geprivatiseerd

Sportaccommodatie	Voorzieningen	Takken van sport	Eigendomssituatie
Handboogvereniging Ven-Zelderheide	Indoorbanen met opening naar doelen buiten Kantine	Schietsport	Niet meer actief
Voetbalclub Ven-Zelderheide	'Voetbalveld' bij gemeenschapsaccommodatie Bepaalde/provisorische kleedruimte	Voetbal	

Tafeltennisvereniging Tafelsmash (Gemeente Gennep 2005²) geeft aan problemen te hebben met de accommodatie, zij hebben geen huisvesting. Een ander punt van aandacht dat naar voren is gekomen uit de Quicksan (Gemeente Gennep, 2005) is onderhoud of tekort aan terrein (Noblesse en Flamingo's).

Speelruimtebeleid

Naast bovengenoemde sportaccommodaties heeft de gemeente Gennep nog diverse speelterreinen. Deze zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 4: speelterreinen in Gennep

Woonkernen	Kleine onverharde speelplek met speeltoestellen	Grotere onverharde speelplek met speeltoestellen	Grotere onverharde speelplek met toestellen en trapveld	Apart onverhard trapveld	Verhard sportveld (basket)	Totaal aantal locaties
Gennep	7	7	3	1	1	19
Heijen	0	1	1	0	0	2
Milsbeek	0	3	1	1	0	5
Ottersum	2	3	0	2	0	7
Ven-Zelderheide	0	1	0	0	0	1
Gemeente	9	15	5	4	1	34

Bron: Beleidsnota speelruimte Gennep 1999-2009

In de beleidsnota speelruimte van de gemeente Gennep (1999) wordt ingegaan op de strategie voor komende jaren. Aandacht wordt besteed aan:

- veiligheid, waaronder ook verkeersveiligheid
- de ontwikkelingsbehoefte van tieners en jongeren
- rijkdom en variatie aan speeltoestellen
- de hele woonomgeving.

Deze hoofdlijnen hebben gevolgen voor het aantal speeltoestellen. De nadruk zal meer komen te liggen op de kwaliteit van de speeltoestellen. Daarnaast zal gekeken worden naar de verdeling van de speelmogelijkheden over de verschillende woonkernen en de leeftijdsgroepen.

Bezettingspercentages

Tabel 5: bezoekersaantallen Zwembad per week

	2006	2007	Vershil
Recreatief zwemmen	736	744	1,08
Instructie	424	753	77,59
Scholen		400	
Verenigingen		107	
Totaal bezoek	1504	2558	70,08

De sporthal kent een bezettingspercentage van ongeveer 75%. De gymzalen hebben een bezettingspercentage van 35%.

IV Sportaanbod

Onderstaande tabel laat zien welke takken van sport er in Gennep aanwezig zijn en hoeveel verenigingen er voor die sporttak zijn.

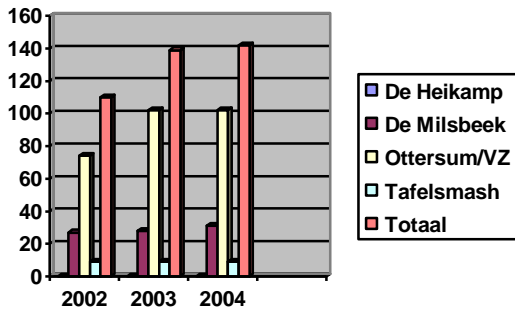
Tabel 6: Sporttakken in Gennep

Tak van sport	Aantal verenigingen
Atletiek	2
Autosport	1
Badminton	1
Basketbal	1
Biljart	5
Dart	1
Gymnastiek	3
Hengelsport	2
Kegelen	1
Korfbal	2
Ruitersport	3
Schietsport	2
Tafeltennis	1
Tennis	5
Vecht- en verdedigingssport	2
Voetbal	5
Volleybal	3
Wandelsport	1
Watersport	4
Wielersport	1

In 2005 heeft er een onderzoek (Quick scan verenigingen Gennep) plaatsgevonden onder de gesubsidieerde verenigingen. Ook de sportverenigingen zijn in dit onderzoek meegenomen. Er is hierbij een onderverdeling gemaakt in voetbal, tennis en overige sporten.

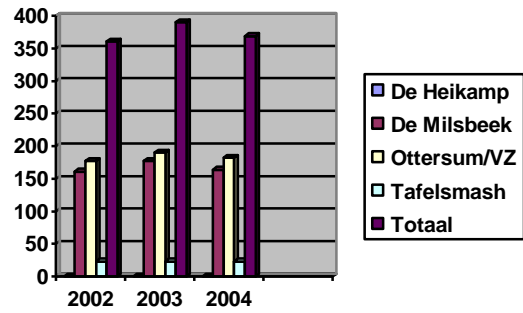
Uit bovengenoemd onderzoek is naar voren gekomen dat tennisverenigingen een vrij constant ledenaantal hebben. Tussen de verenigingen zijn grote verschillen in ledenaantallen. Ottersum/VZ is een erg grote vereniging, Tafelsmash erg klein. Daarnaast valt op dat het aantal seniorleden groter is dan het aantal juniorleden. De ledenaantallen van De Heikamp zijn niet bekend, TVG heeft de vragenlijst niet ingeleverd.

Ledenverloop junioren
(Tafel)Tennis



Bron: Quick scan verenigingen Genneep

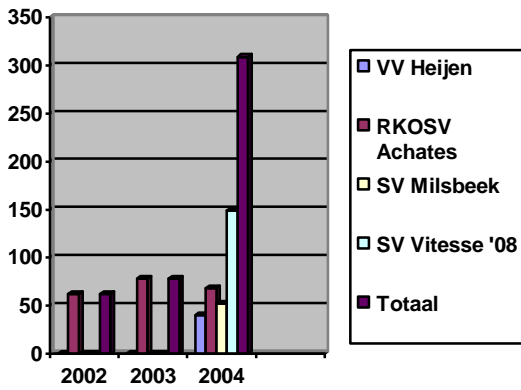
Ledenverloop senioren
(Tafel)Tennis



Bron: Quick scan verenigingen Genneep

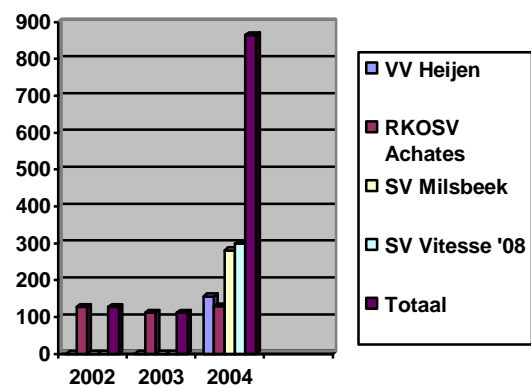
In onderstaande vier grafieken is de ontwikkeling van ledenaantallen bij de voetbalverenigingen weergegeven. Er is een onderscheid gemaakt tussen junioren, senioren, pupillen en ondersteunende leden.

Verloop ledenaantal junioren
Voetbal



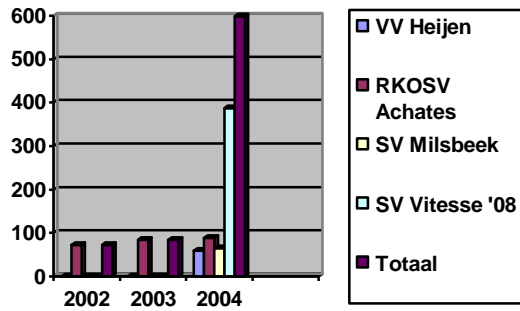
Bron: Quick scan verenigingen Genneep

Verloop ledenaantal senioren
Voetbal



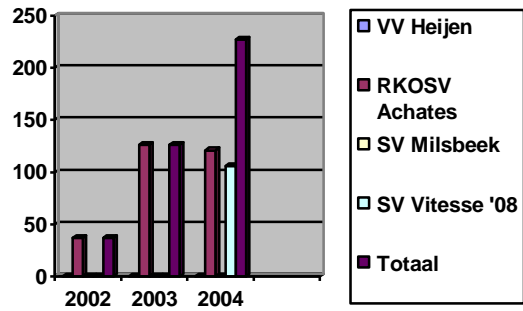
Bron: Quick scan verenigingen Genneep

Verloop ledenaantal pupillen
Voetbal



Bron: Quick scan verenigingen Gennep

Verloop ledenaantal ondersteunend
Voetbal

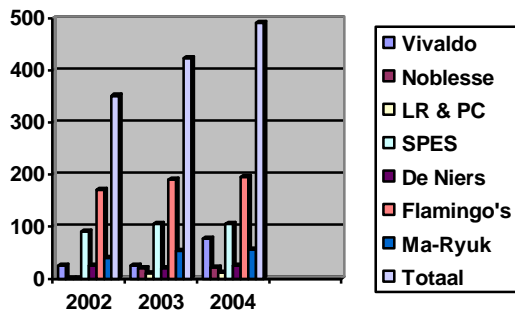


Bron: Quick scan verenigingen Gennep

Voetbalverenigingen hebben te maken met uitval van de jeugd. Ook is de jeugd moeilijker 'stuurbaar'. Dit is bijvoorbeeld aangegeven door RKOSV Achates. De quick scan liet ook zien dat verenigingen (o.a. VV Heijen, RKOSV Achates) meer medewerking verwachten van de gemeente en duidelijker zijn op bepaalde vlakken (o.a. privatisering en legionellapreventie).

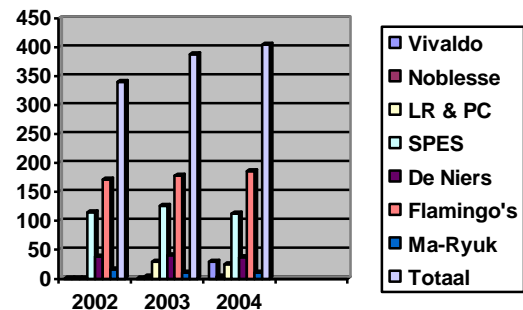
Naast tennis en voetbal, is er ook aandacht geweest voor de overige sporten. Het ledenverloop van de overige verenigingen is weergegeven in onderstaande tabellen. De Flamingo's (volleybal) en SPES (korfbal) zijn relatief grotere verenigingen. Bij elke vereniging groeit het aantal leden, SPES is hierop een uitzondering.

Verloop ledenaantallen Jeugd
Overige sporten



Bron: Quick scan verenigingen Gennep

Verloop ledenaantallen
Volwassenen
Overige sporten



Bron: Quick scan verenigingen Gennep

V Sportstimulering

De gemeente Gennep (1989) heeft de doelstelling van het gemeentelijke sportbeleid als volgt verwoord:

“Het gemeentelijke sportbeleid is gericht op ondersteuning van die takken van sportbeoefening, waarbij lichaamsinspanning essentieel is. Daarbij wordt de jeugdsport gestimuleerd door middel van subsidies. Een en ander voor zover de sportbeoefening plaatsvindt in sportverenigingsverband”.

De gemeente (1999¹) wil nog steeds jeugdparticipatie bij verenigingen extra stimuleren door een deel van de subsidie te koppelen aan de kwaliteit van het jeugdbeleid van een vereniging. Hiervoor dienen nog aanpassingen gemaakt te worden in de subsidieverordening. Daarnaast wil de gemeente jeugdparticipatie bevorderen door middel van een soort actieprogramma jeugdparticipatie, waarmee ze aansluit op landelijk beleid. Verenigingen, jongeren, ouders en scholen wordt gevraagd te participeren bij de uitvoering hiervan. Een aantal zaken worden hierbij belangrijk gevonden: sportparticipatie voor specifieke groepen, sport en sociale vernieuwing, antidiscriminatiebeleid in de sport, waarden en normen in de sport.

Schoolzwemmen

Het primaire doel van schoolzwemmen is dat kinderen voor het verlaten van het basisonderwijs minimaal in bezit zijn van diploma A. Ook leerlingen uit de groepen 5 t/m 8 wordt nog de mogelijkheid geboden een zwemdiploma te halen. De Gennepse scholen dienen dit zelf te regelen. Daarnaast wordt belang gehecht aan het (school)zwemmen (bewegen) in het kader van overgewicht.

In onderstaande tabel staat per school aangegeven hoeveel leerlingen deelnemen aan het schoolzwemmen. Het merendeel van deze leerlingen heeft geen diploma. Ongeveer een kwart van de leerlingen heeft meerdere diploma's.

Tabel 7: leerlingenaantallen schoolzwemmen (mei 2005)

Naam school	Totaal aantal leerlingen	Geen diploma	Diploma A	Diploma B	Meerdere diploma's
Elckerlyc	48	26	2	10	10
Maria Goretti	62	29	8	7	18
De Ratel	76	41	10	11	14
De Heggerank	50	20	5	5	20
De Vonder	39	13	9	6	11
De Brink	58	7 14 onbekend	6	13	18
De Drie Vijvers	65	23	14	14	14
Totaal	398	159 + 14	54	66	105
Percentage	100	40 + 3	14	17	26

Zowel de scholen als de zweminstructeurs zijn tevreden over het schoolzwemmen. Leerlingen die al in het bezit zijn van diploma's A t/m C, hebben minder positieve ervaringen. Zij krijgen tijdens het schoolzwemmen reddend zwemmen aangeboden.

Brede scholen

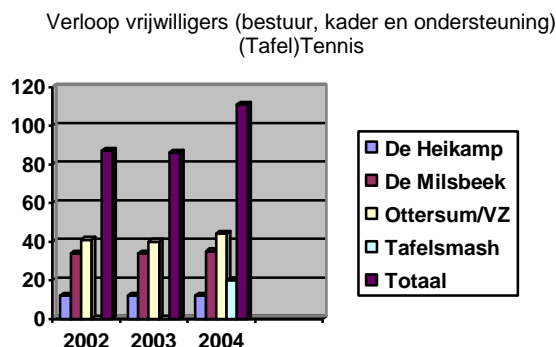
In Gennep werken SBO de Piramide en OBS Elckerlyc samen. Zij krijgen in de toekomst een bredeschoolfunctie en zullen gehuisvest worden in nieuwbouw. Kunstzinnig onderwijs zal bij de brede school een belangrijke plaats innemen.

VI Sportinfrastructuur

Inleiding

Vrijwilligers nemen een belangrijke plaats in binnen het verenigingsleven. Op bestuursgebied, kader en ondersteuning zijn vrijwilligers nodig voor het kunnen continueren van een vereniging. De behoefte aan vrijwilligers neemt toe (van der Pennen, 2003). Tegelijkertijd is er een ander soort vrijwilliger ontstaan. Vrijwilligerswerk wordt steeds vaker gedaan vanwege persoonlijk belang en interesse. Mensen zijn minder snel geneigd zich te binden aan een vereniging of andere organisatie, de-kort-verband vrijwilliger (van der Pennen, 2003). Voor een deel komt bovenstaande ook naar voren uit de Quick Scan verenigingen. De verenigingen hebben moeite met het vinden van vrijwilligers of met het behouden van deze mensen. Bij sportverenigingen en bij het vrijwilligerswerk is er vraag naar ondersteuning en ontwikkeling van kader (Gemeente Gennep, 1999[†]). De stichting Synthese zal samen met de gemeente in kaart brengen op welke gebieden behoefte is aan ondersteuning. Ondersteuning en het opleiden van kader kan een bijdrage worden geleverd aan een betere begeleiding voor jeugdleden die vrijwilligerswerk bij een vereniging verrichten.

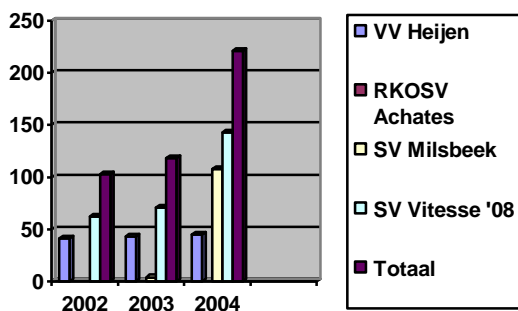
In onderstaande grafiek is het verloop van vrijwilligers (bestuursleden, kader, ondersteuning) weergegeven. Tussen de verenigingen zijn veel verschillen in het soort vrijwilligers. Ottersum kent veel kaderleden, De Milsbeek heeft juist veel ondersteunende leden. Het aantal bestuursleden ligt minder ver uit elkaar. Er is weinig verloop te zien tussen de verschillende jaren, het aantal vrijwilligers is vrij constant. De Heikamp geeft aan dat het vinden van vrijwilligers voor het begeleiden van de jeugd een groot probleem is. Ottersum geeft aan 'behoorlijk veel' vrijwilligers te hebben.



Bron: Quick scan verenigingen Gennep

De verenigingen verschillen van elkaar in het aantal vrijwilligers. Dit is zowel het geval voor de algemene bestuursleden, de kaderleden als het aantal ondersteunende leden. VV Heijen geeft aan nu nog voldoende vrijwilligers te hebben, over de toekomst is zij echter onzeker. RKOSV Achates merkt nu ook al dat het steeds moeilijker is om voldoende vrijwilligers te krijgen. Dit geldt dan met name voor vrijwilligers op het gebied van onderhoud, schoonmaak, bestuur en administratie. SV Milsbeek is vanwege de privatisering erg afhankelijk van vrijwilligers. Zij probeert vrijwilligerswerk te stimuleren en wil het misschien verplichten. SV Vitesse '08 heeft te maken met een afnemende belangstelling voor kaderfuncties bij de jeugdafdeling.

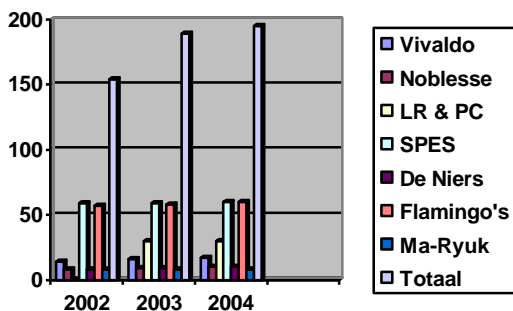
Verloop vrijwilligers (bestuur, kader, ondersteuning)



Bron: Quick scan verenigingen Gennep

De Flamingo's en SPES hebben relatief gezien veel kader- en ondersteunende leden. Ook LR & PC heeft veel ondersteunende leden. De overige sportverenigingen blijken te maken te hebben met vrijwilligerstekorten. De zwemvereniging Vivaldo heeft een tekort aan trainers. SV Milsbeek heeft moeite het aantal vrijwilligers op peil te houden. Zij geeft aan dat het daarbij niet alleen om de hoeveelheid vrijwilligers gaat maar ook om de vaardigheden (kwaliteit) die zij hebben.

Verloop aantal vrijwilligers (bestuur, kader, ondersteuning) overige sporten



Bron: Quick scan verenigingen Gennep

Burgerparticipatie

Gehandicapten, ouderen, uitkeringsgerechtigden en niet-uitkeringsgerechtigden dienen zo goed mogelijk betrokken te worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het sociaal beleid (Gemeente Gennep, 2003). Dit is een van de doelstellingen van het beleid gericht op burgerparticipatie. Een andere doelstelling is het leveren van een bijdrage aan het realiseren van het beleid gericht op volwaardig burgerschap en op het bieden van gelijke (participatie)kansen bij maatschappelijke activiteiten en voorzieningen. Een Burgeradviesraad is opgezet om een bijdrage te kunnen leveren aan het realiseren van deze doelstellingen.

De Burgeradviesraad wordt aangewezen door het College en bestaat uit inwoners die behoren tot een van de bovengenoemde doelgroepen of vertegenwoordigers daarvan. Deze belangenorganisatie is een officieel adviesorgaan van het College en/of de Gemeenteraad.

VII Subsidies en tarieven

Inleiding

Bij de uitwerking van het beleid heeft de gemeente (1989) een onderscheid gemaakt in kernsporten, semi-sporten en overige sporten. Kernsporten krijgen subsidie voor jeugdsport van de gemeente, daarnaast worden buiten- en binnenaccommodaties beschikbaar gesteld. Voor overige sporten is dit niet het geval. Andere uitgangspunten van het beleid zijn:

- de behoeften van de inwoners van Gennep zijn richtinggevend
- sportverenigingen dragen zelf ook verantwoordelijkheid voor 'hun' accommodaties
- ondersteuning moet passen binnen het gemeentelijk budget.

Uit een evaluatie van het sportbeleid (1995) is gebleken dat de kosten voor sport toegenomen zijn. Dit heeft geleid tot een aanvulling van de eerder gestelde uitgangspunten. Het instandhouden en ontwikkelen van maatschappelijke voorzieningen is een van de aandachtspunten van het beleid. Hierbij richt de gemeente zich in het bijzonder op ouderen, gehandicapten, jongeren en werklozen. Verenigingen zijn meer zelf verantwoordelijk voor het instandhouden van de sportaccommodaties. De financiële bijdrage van de club en haar leden zal hoger zijn. Daarnaast hecht de gemeente meer waarde aan zorgverlening in plaats van educatie en ontspanning. Ouderen en gehandicapten krijgen hierbij speciale aandacht. Een laatste aanvulling heeft te maken met het zich toespitsen op de kerntaken.

Subsidies

Doordat het sportbeleid (1989) later is opgenomen in de welzijnsplanning, is de subsidieregeling voor de jeugdsport vervallen. Een algemene subsidieverordening is daarvoor in de plaats gekomen. Deze verordening bevat regels over de manier waarop subsidie aangevraagd dient te worden, de bevoegdhedenverdeling bij de gemeente, subsidievoorwaarden en rechtsbescherming van de verenigingen en stichtingen. De hoogte van de subsidie wordt beschreven in het jaarlijkse welzijnsprogramma en is gebaseerd op basis van een vast bedrag per jeugdlid per jaar, aangevuld met subsidiëring van kadervorming. Verenigingen krijgen een inspraakmogelijkheid op het beleid en de hoogte van subsidie.

Om in aanmerking te komen voor subsidie dienen verenigingen te voldoen aan een aantal voorwaarden:

- de sportvereniging dient te bestaan uit tenminste 15 leden, waarvan tenminste 5 jeugdleden
- de sportvereniging dient te zijn aangesloten bij een voor haar geëigende landelijke, provinciale of regionale organisatie

Het subsidiebedrag is afhankelijk van het beschikbare budget. Naast bovengenoemde voorwaarden is ook de verordening subsidiëring welzijnsactiviteiten van toepassing op het subsidiebeleid.

Naast de subsidie per jeugdlid, bestaat er een subsidieregeling voor kosten van kadervorming. 'Onder kosten van kadervorming worden verstaan de kosten verbonden aan cursussen, bijeenkomsten en instructiemateriaal, bestemd voor leidinggevende functionarissen, leiders en bestuursleden, die in direct verband staan met de leidinggevende taak van genoemde personen. De kosten van een beroepsopleiding worden niet gesubsidieerd.'

Verordening subsidiëring welzijnsactiviteiten (1996)

- Binnensport en buitensportverenigingen ontvangen €19,21 per jeugdlid
- Een aantal verenigingen ontvangt een vast bedrag in plaats van subsidie per jeugdlid.
 - Basketbalvereniging Cougars ontvangt €1665,15
 - Volleybalvereniging Flamingo's ontvangt € 6810,00
 - De Reddingsbrigade ontvangt € 4713,19
 - Zwemvereniging Vivalo ontvangt € 9718,20

S.V. Vitesse, V.V. Heijen, en R.K.O.S.V. Achaten zijn allen geprivatiseerd (Gemeente Gennep, 2006²). Zij ontvangen van de gemeente jaarlijks een vergoeding voor onderhoud. De hoogte van de vergoeding bedraagt 40% van de kosten. Daarnaast ontvangen de verenigingen eens in de 20 jaar een vergoeding (40% van de kosten) voor groot onderhoud. De subsidiebedragen worden eens in de vier jaar bijgesteld. S.V. Milsbeek is in 2002 al geprivatiseerd, bij hen is de vergoeding anders geregeld.

Subsidieregeling voor vervoer van gehandicapte sporters

In 2006 heeft de Gemeente Gennep voor het eerst deelgenomen aan de provinciale vervoersregeling voor gehandicapte sporters. Hiermee kunnen een verenigingen een vergoeding verkrijgen voor de bovenlokale kilometers die gemaakt worden door hun leden met een beperking. Gemeenten kunnen hier aan deelnemen door jaarlijks een bijdrage te leveren van €0,05 per inwoner. Dit bedrag wordt gecompleteerd door de bijdrage van de Provincie Limburg. In 2006 hebben de volgende verenigingen uit Gennep gebruik gemaakt van de regeling: Wandelclub DvG (€3.306), Voetbalvereniging Vitesse '08 (€1.326), Biljartclub Vizier Gennep (€621) en TV Gennep (€131).

Tarieven

Binnen- en buitensportaccommodaties kunnen gehuurd worden. Binnensportaccommodaties worden per uur verhuurd. Buitensportaccommodaties worden voor een vaste huurprijs per veld/baan per jaar verhuurd.

Bij het vaststellen van de tarieven gaat de gemeente uit van de volgende punten:

- de tarieven dienen in principe betaalbaar te zijn voor iedereen
- de gemeente betaalt de kapitaallasten en een deel van de exploitatiekosten
- het onderwijs betaalt een apart tarief voor de sportaccommodatie
- het tarief hangt af van het soort accommodatie
- de gebruiker betaalt voor gas, water en elektriciteit. Ook dient de gebruiker de accommodatie schoon te houden. Voor binnensportaccommodaties geldt dat de kosten voor gas, water en elektriciteit en schoonmaak zijn inbegrepen bij de huur.

Tabel 8: Tarieven accommodaties

Accommodatie		Tarief	Tarief verenigingen Gennep (25% korting)
Zwembad	Per bassin	80,90	60,68
Sporthal vast contract, overdag tot 17.30	1/3	9,10	6,83
	2/3	18,10	13,58
	3/3	27,20	20,4
Sporthal vast contract, avond en weekend	1/3	12,75	9,56
	2/3	25,70	19,28
	3/3	38,40	28,80
Losse verhuur	1/3	13,90	10,43
	2/3	28,70	21,53
	3/3	42,30	31,73
Douchen sporthal	2 kleedlokalen	28,00	21
	4 kleedlokalen	40,90	30,68
Gymzaal	Losse verhuur	12,50	9,38
	Vast contract	11,40	8,55
	Douchen	12,50	9,38

Contributies

Hieronder staan de contributies van de verschillende verenigingen weergegeven. Een opsplitsing is gemaakt in tennis, voetbal en overige verenigingen.

Tabel 9: Contributies tennisverenigingen 2004 (Gemeente Gennep, 2005²)

Tennisverenigingen	Volwassenen	Jeugd
De Heikamp	85	50
De Milsbeek	90	35
Ottersum/VZ	68	34
Tafelsmash	47,50	37,50
<i>Gemiddeld</i>	<i>72,63</i>	<i>39,13</i>

De kosten voor lidmaatschap verschillen per vereniging. De contributie voor volwassenen loopt uiteen van € 47,50 tot € 90,-. Voor de jeugd liggen de bedragen minder ver uiteen.

Tabel 10: Contributies voetbalverenigingen 2004 (Gemeente Gennep, 2005²)

Voetbalverenigingen	Senioren	Junioren	Pupillen	Steunend
VV Heijen	98	64	54	-
RKOSV Achates	100	55	48	30
SV Milsbeek	92,30	55,35	38,80	19,10
SV Vitesse '08	105,10	74,70	63,70	41,20
<i>Gemiddeld</i>	<i>98,85</i>	<i>62,26</i>	<i>51,13</i>	<i>22,58</i>

Voetbalverenigingen maken bij de contributiebedragen een onderscheid in senioren, junioren, pupillen en steunende leden. Tussen de verenigingen zijn voor senioren geen grote verschillen te ontdekken in contributie. Bij steunende leden zijn er wel duidelijke verschillen te zien.

Tabel 11: Contributies overige verenigingen 2004 (Gemeente Gennepe, 2005²)

Overige verenigingen	Volwassenen	Jeugd
Vivaldo (zwemmen)		
Noblesse (paardrijden)	160	160
LR&PC (paardrijden)	160	60
SPES (korfbal)	80,75	57,38
De Niers (kano)	23,00	11,50
Flamingo's (volleybal)	154,50	90,75
Ma-Ryuk (taekwon-do)	150,00	108,00

Duidelijke verschillen zijn te zien in de contributie bij de verschillende verenigingen en/of sporttakken.

Schoolzwemmen

Tabel 12: kosten schoolzwemmen (2005-2006)

	Kosten zwembad	Kosten busvervoer	Ontvangsten
Per uur	297,95		
Per maand	4.469,25		
Per kwartaal	13.407,75		
Per schooljaar	54.113,04	21.620,82	12.699,00

In tabel 7.5 staan de kosten voor het schoolzwemmen weergegeven. De totale kosten bedragen €75.733,86 en bestaan uit de kosten voor het busvervoer en de kosten voor het zwembad. Ook staan de ontvangsten weergegeven (€ 12.699,00). Het gaat hierbij om de bijdrage van de school of de eigen bijdrage van de leerlingen. De daadwerkelijke uitgaven voor de gemeente voor het schoolzwemmen komen hierdoor uit op € 63.034,86.

Bronvermelding Gennep in beeld

Gemeente Gennep (1987). *Nota accommodatiebeleid beleidsnota inzake sociaal-culturele accommodaties.*

Gemeente Gennep (1989). *Sportnota 1989-1992.*

Gemeente Gennep (1999¹). *Jong-zijn in Gennep. Beleidskader jeugdbeleid gemeente Gennep.*
Gemeente Gennep (1999²). *Beleidsnota speelruimte Gennep 1999-2009*

Gemeente Gennep (2003). *Verordening Burgerparticipatie gemeente Gennep.*

Gemeente Gennep (2004¹). *Verordening wet kinderopvang gemeente Gennep*

Gemeente Gennep (2004²). *Samen sterk in peuterspeelzaalwerk. Kaders uitgangspunten en randvoorwaarden voor de (verdere) professionalisering van het peuterspeelzaalwerk in de gemeente Gennep.*

Gemeente Gennep (2004³). *Kadernota Lokaal Gezondheidsbeleid Gennep 2004-2008 "Gennep Gezond"*

Gemeente Gennep (2005²). *Quick scan verenigingen Gennep.*

Gemeente Gennep (2006¹). *Raadsprogramma gemeenteraad van Gennep 2006-2010. Samen Leven in Gennep: Wat ons bindt.*

Gemeente Gennep (2006²). *Voorstel tot privatisering van de sportcomplexen van V.V. Heijen; R.K.O.S.V. Achates en S.V. Vitesse '08.*

Gemeente Mook en Middelaar et al. (2001). *Toeristische regiovisie maasduinen. 'Het goede leven aan de Limburgse Maas'.*

Halin, T. (..) *Evaluatie schoolzwemmen schooljaar 2005-2006.*

Van der Pennen, T. (2003). *Ontwikkeling in het lokaal vrijwilligersbeleid. Het internationaal jaar voor de vrijwilligers; een jaar later.*

Bijlage 2 Rapport inwonersenquête

Inleiding

Eind januari 2007 is aan 1100 inwoners van de gemeente Gennep gevraagd deel te nemen aan een onderzoek over sport en bewegen. Deze inwoners zijn benaderd op basis van een aselechte steekproef. Daarnaast is er nog aan 100 jongeren extra gevraagd de enquête in te vullen. De reden daarvoor is dat bij eerder afgenomen enquêtes is gebleken, dat de respons onder de jeugd klein was. 377 inwoners hebben meegedaan aan dit onderzoek, dat bestond uit een korte vragenlijst. Hiermee komt de respons uit op 34%, waardoor gesproken kan worden van een representatief onderzoek.

In dit onderzoek over sport en bewegen is ingegaan op het sport- en beweegpatroon, sport- en beweegwensen en persoonlijke gegevens. Ook hebben de respondenten de mogelijkheid gekregen voor opmerkingen. Het gedeelte over het sport- en beweegpatroon bevat onder andere vragen over de beweeg of sportfrequentie, hoe men sport, de Nederlandse Norm Gezond Bewegen en de redenen om te stoppen met sporten.

In dit verslag worden de resultaten van het sport- en beweegonderzoek beschreven. Deze resultaten gebruikt de gemeente Gennep bij het opstellen van een nieuwe sport- en beweegnota.

Tabel 1 : Profiel van de respondenten

N=377	Percentage respondenten
Leeftijd(sgroep)	
Jeugd (12 - 17 jaar)	24,5
Volwassenen (18 - 54 jaar)	40,1
55-plussers	35,4
Geslacht	
Man	43,2
Vrouw	56,8
Etniciteit	
Autochtoon	93,4
Allochtoon	6,6
Opleiding	
Geen	5,6
Lager-, basis- of speciaal onderwijs	20,2
LBO, MAVO, VMBO	26,6
MULO, HAVO	11,6
HBS, VWO	2,4
MBO	15,6
HBO	15,6
Universiteit	2,4
Kern	
Gennep	46,9
Heijen	12,2
Milsbeek	17,5
Otersum	17,8
Ven-Zelderheide	5,6
Anders	0

Bovenstaande tabel laat zien hoe de steekproef is opgebouwd (kolom 2). Een kwart van de steekproef is jonger dan 18 jaar (jeugd). De grootste groep wordt gevormd door de volwassenen (40%). Ongeveer een derde van de respondenten behoort tot de 55-plussers. Aan de vragenlijst hebben meer vrouwen dan mannen deelgenomen. Iets meer dan 6% van de respondenten is niet in Nederland geboren of heeft een vader en/of moeder die niet in Nederland is geboren. Ongeveer 5% van de respondenten heeft geen opleiding voltooid. Het grootste deel hiervan betreft jeugd, die nog naar de basisschool gaat. Een ander deel wordt gevormd door de 55-plussers.

Daarnaast geeft ongeveer 20% aan de lagere school, de basisschool of het speciaal onderwijs als hoogst voltooide opleiding te hebben. Ook hier vormt de jeugd de grootste groep hier van. Ongeveer een kwart van de respondenten heeft een lbo, mavo of vmbo opleiding gevolgd. Ongeveer 15% heeft een mbo-opleiding of een hbo-opleiding gevolgd. Slechts weinig inwoners zijn naar de universiteit geweest. Het merendeel van de respondenten is afkomstig uit de kern Gennep, de grootste kern van de gemeente. Ven-Zelderheide is de kleinste kern van de gemeente. Dit komt ook naar voren uit het kleine aantal respondenten dat uit deze kern komt.

De 3^e kolom geeft de bevolkingsopbouw in de gemeente weer.

Tabel 2 Hebt u het afgelopen jaar sport- of beweegactiviteiten gedaan?

N=377	Percentage
Ik heb geen sport- en beweegactiviteiten ondernomen.	18,3
Ik sport 1-2 keer per jaar	0,8
Ik sport 3-4 keer per jaar	0,3
Ik sport 5-6 keer per jaar	1,6
Ik sport 1 keer per maand	2,4
Ik sport 2-3 keer per maand	4,2
Ik sport 1 keer per week	15,6
Ik sport meer dan 1 keer per week	56,2

Bovenstaande tabel geeft het sport- en beweeggedrag weer. Iets minder dan een vijfde heeft het afgelopen jaar geen sport- of beweegactiviteiten ondernomen. Bijna 16% sport een keer in de week, 56% sport meer dan een keer in de week.

Tabel 3 : Welke sporten worden het meest beoefend?

N=377	Gennep	Landelijk (SCP, 2006)
1	Wandelsport/wandelen (22,5%)	Zwemmen (21%)
2	(toer)fietsen, wielrennen (19,9%)	Fitness (20%)
3	Zwemmen (15,1%)	Wandelsport (16%)
4	Fitness (13,3%)	Trimmen / joggen (12%)
5	Voetbal (10,3%)	Toerfietsen/wielrennen (11%)

In de linkerkolom is weergegeven welke sporten het meest beoefend worden in Gennep. Respondenten konden zelf opgeven welke sport- of beweegactiviteiten zij hebben beoefend. Hierbij konden zij gebruik maken van een lijst met sporten. In de rechterkolom staan de sporten die landelijk veel beoefend worden. Deze lijst is gebaseerd op het RSO onderzoek, respondenten dienen in dat onderzoek activiteiten aan te kruisen.

In Gennep zijn vrijwel dezelfde sporten populair als landelijk het geval is. Trimmen/joggen/hardlopen (7%) staat in Gennep niet in de top 5, daarvoor in de plaats staat voetbal. Ook landelijk wordt er veel gevoetbald. Bij het RSO wordt er echter een opsplitsing gemaakt tussen veldvoetbal en zaalvoetbal, hierdoor vallen de deelnamecijfers uit het RSO onderzoek waarschijnlijk lager uit. Het zijn voornamelijk (of alleen) solosporten die in de top 5 genoemd staan.

Tabel 4: In welk verband heeft u de afgelopen twaalf maanden sport- en beweegactiviteit(en) gedaan?

N=304	Percentage
Sportvereniging	46,7
Met twee of meer, niet in vereniging e.d.	29,6
Fitnesscentrum, sportschool of zwembad	27,6
Alleen, niet in vereniging of sportschool e.d.	26,6
Anders	15,1
Als deelnemer aan een sportevenement	8,9
Via mijn werkgever (bedrijfssport)	1,3
Bij een revalidatiecentrum	1,3

Tabel 4 laat zien in welk verband de sport- en beweegactiviteiten zijn gedaan. Het grootste deel sport in een vereniging. Ongeveer 47% van de sporters, sport in een sportvereniging. Daarnaast sport iets meer dan een kwart bij een fitnesscentrum, sportschool of zwembad. Ongeveer een kwart van de

sportende respondenten sport of alleen of in een groep. In totaal sport 47% ongeorganiseerd, dat wil zeggen alleen, in een ongeorganiseerde groep of zowel alleen als in een ongeorganiseerde groep (9,2%). Het percentage dat aan bedrijfssport doet of in een revalidatiecentrum sport is erg klein.

Volgens de rapportage sport (SCP, 2006) was in 2003 50% lid van een sportvereniging. Het zijn vaker mannen en jongeren die lid zijn van een sportvereniging. Daarnaast blijkt uit de rapportage van het SCP (2006) dat er relatief meer hoger opgeleiden en autochtonen een lidmaatschap bij een sportvereniging hebben.

Tabel 5: Van welke sportaccommodatie heeft u de afgelopen twaalf maanden gebruik gemaakt?

N=303	Percentage
Binnensportaccommodatie eigen gemeente	44,2
Binnensportaccommodatie andere gemeente	32,0
Buitensportaccommodatie eigen gemeente	28,1
Buitensportaccommodatie andere gemeente	18,5
Geen van bovenstaande mogelijkheden	23,4

44,2% van de respondenten maakt gebruik van een binnensportaccommodatie van de gemeente Gennep. Ongeveer een derde sport in een binnenaccommodatie van een andere gemeente. In de gemeente Gennep gebruikt 28% de buitensportaccommodaties om te sporten, 19% maakt gebruik van accommodaties in andere gemeentes. Bijna 24% maakt geen gebruik van een accommodatie van de gemeente Gennep, of van een andere gemeente. Gedacht kan worden aan de wandelaars en fietsers.

Tabel 6: Hoeveel keer hebt u in de afgelopen maand gemiddeld aan matig intensieve beweegactiviteiten gedaan?

N=367		Percentage (totaal)	Percentage (vanaf 18 jaar) (n=280)	Percentage (onder 18) (n=75)
Voldoet aan de NNGB	Dagelijks gemiddeld een uur of langer	34,3	24,6 (24,6)	72,0 (72,0)
	Dagelijks gemiddeld een half uur tot een uur	58,6	27,5 (52,1)	12,0 (84,0)
	5 of 6 dagen per week gemiddeld minimaal een half uur, maar niet dagelijks	18,5	20,0 (72,1)	10,7 (94,7)
Voldoet niet aan de NNGB	Minder dan bovenstaande mogelijkheden	22,9	27,9	5,3

Matig intensieve beweging verwijst naar fysieke inspanning. Gedacht kan worden aan voetbal, fitness, wandelen of fietsen. Schaken, bridge of darten tellen niet mee. Matig intensieve activiteiten spelen een rol bij de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB). Om aan deze norm te voldoen, dienen volwassenen en 55-plussers een half uur per dag matig intensief te bewegen, op tenminste 5 dagen per week. Landelijk ligt dit percentage op 50,7 (TNO, 2005). Jeugd dient dagelijks 60 minuten matig intensief te bewegen. Wanneer uitgegaan wordt van de 30 minuten norm, voldoet minder dan 30% van de jeugd aan de beweegnorm (TNO, 2005).

Tabel 7: Bent u de afgelopen vijf jaar gestopt bij een sportvereniging? En zo ja, waarom?

N=100	Percentage
Anders, namelijk	45,0
Ik het niet meer gezellig vond	22,0
Ik er geen tijd meer voor had	20,0
De tijdstippen mij niet meer schikten	19,2
Ik moest afhaken om gezondheidsredenen	18,0
Ik het niet eens was met het bestuur	3,0
Ik het niet eens was met de trainer	3,0
Er te weinig variatie was qua sportactiviteiten	3,0
Er te weinig variatie was qua nevenactiviteiten	1,0

28% van de respondenten geeft aan in de afgelopen vijf jaar te zijn gestopt bij een sportvereniging. Van deze 28% is 22% gestopt omdat zij het niet meer gezellig vonden. Geen geschikte tijdstippen, het tijdgebrek en gezondheidsredenen hebben ook bij ongeveer 20% een rol gespeeld. 45% geeft aan te zijn gestopt vanwege andere redenen. De te hoge kosten werden hierbij het vaakste genoemd (9%).

Tabel 8: Wat zijn de redenen dat u niet, of niet vaker, deelneemt aan een sport- of beweegactiviteit?

N=320	Percentage
Ik heb geen tijd om (vaker) te sporten	33,4
Anders, namelijk	30,3
Ik heb geen zin om (vaker) te sporten	20,9
De sport die ik leuk vind, kan ik vanwege een ziekte of beperking niet doen	12,5
De sport die ik leuk vind, is te duur om mee te kunnen doen.	6,6
De sport die ik leuk vind, wordt niet in de buurt aangeboden	5,6
De sport die ik leuk vind, wordt niet aangeboden op een moment dat het mij schikt	5,3
Ik weet niet wat er allemaal aangeboden wordt	5,6
Ik heb geen leeftijdgenoten of vrienden die met mij willen gaan sporten	5,0
De sport die ik leuk vind, vindt op een voor mij slecht bereikbare locatie plaats	2,5
Sporten is te prestatiegericht	3,4
De accommodatie van de sport die ik graag wil doen is niet aantrekkelijk	2,5
De sport die ik leuk vind, wordt georganiseerd door een vereniging waarbij ik me niet thuis voel.	0,9
De accommodatie van de sport die ik graag wil doen, is voor mij niet toegankelijk	0,3
Sporten is te weinig prestatiegericht	0

De meest genoemde reden om niet of niet vaker deel te nemen aan sportactiviteiten is het geen tijd hebben (33%). Ook het geen zin hebben om (vaker) te sporten wordt door 21% genoemd. Iets meer dan 12% geeft aan de sport die ze leuk vinden niet te kunnen beoefenen, vanwege ziekte of beperking. Nauwelijks of niet genoemd worden de redenen 'sport is te weinig prestatiegericht' en 'de accommodatie van de sport die ik graag wil doen, is voor mij niet toegankelijk'. Ongeveer 30% geeft aan andere redenen te hebben om niet (vaker) te gaan sporten. Een eerste veel genoemde reden binnen deze categorie, wordt gevormd door de respondenten die 'al genoeg bewegen/sporten' (8,8%). Daarnaast worden genoemd de kosten op zich, dus niet voor een bepaalde sport en de leeftijd/het zich te oud voelen om (meer) te gaan sporten.

Tabel 9: Hoe stelt u zich op de hoogte van het sportaanbod?

N=363	Percentage
Via familie, vrienden of collega's	49,9
Via de krant of huis-aan-huisbladen	35,5
Niet	23,4
Via internet	20,7
Via de school	10,2
Via de gemeente	7,4
Anders, namelijk	6,1
Via radio of TV	5,8
Via een zorginstelling zoals de huisarts, het ziekenhuis of het revalidatiecentrum	4,1

Familie, vrienden of collega's worden het vaakst gebruikt door respondenten om zich te informeren over het sportaanbod (49,9%). Een tweede veel gebruikte informatiebron is de krant of een huis-aan-huisblad. Internet wordt ook door 21% gebruikt voor het zoeken naar passend sportaanbod. Iets meer dan 20% stelt zich niet op de hoogte van het sportaanbod.

Tabel 10: Zijn er sport- of beweegactiviteiten die u in de toekomst (ook) wil gaan doen?

N=356		Percentage
	Er zijn in de toekomst geen sport- of beweegactiviteiten die ik (ook) wil gaan doen.	58,7
1	Fitness	10,4
2	Wandelen	5,9
3	Zwemmen	5,6
4	Nordic walking	3,9
5	Fietsen	3,7

Bijna 60% geeft aan in de toekomst geen sport- of beweegactiviteiten (ook) te willen gaan doen. De sporten die wel genoemd worden als mogelijke toekomstige sporten, komen voor een groot deel overeen met de sporten en/of beweegactiviteiten die nu al ondernomen worden (zie tabel...). Fitness wordt het vaakst door de respondenten genoemd.

Tabel 11: Bent u bereid te sporten buiten uw gemeente?

N= 353		Percentage
Ja, zonder meer		26,9
Ja, maar alleen als (25,8%)	Ik daar een sport vind die bij ons niet wordt aangeboden	44,0
	Ik daar op flexibele tijden terecht kan	39,6
	Ik daar een betere accommodatie vind	33
	Ik daar een leukere vereniging vind	27,5
	Dat in de buurt van mijn werk/school/school van mijn kinderen is	7,7
	Ik daar meerdere sporten bij elkaar vind	6,6
Nee		47,3

27% is zonder meer bereid te sporten buiten de gemeente Gennep. Dit is te zien in tabel... Iets meer dan 25% wil buiten de eigen gemeente sporten, maar verbindt hier wel enkele voorwaarden aan. 47% wil helemaal niet buiten de gemeente sporten.

Van de personen die aangeven bereid zijn buiten de eigen gemeente te sporten, doet bijna de helft dit als het gaat om een sport die niet in Gennep wordt aangeboden (44%). Daarnaast vormen flexibele tijden, een leukere vereniging en een betere accommodatie veelgenoemde voorwaarden. Hieronder zal worden ingegaan op het sport- en beweeggedrag van de respondenten in combinatie met enkele achtergrondkenmerken.

Tabel 12: Hebt u het afgelopen jaar sport- of beweegactiviteiten gedaan?

N= 377	Percentage ja
Geslacht	
Man	79,8
Vrouw	83,2
Leeftijdsgroep	
Jeugd **	97,8
Volwassenen	78,8
55-plussers	72,9
Woonkern	
Gennep	76,3
Heijen	84,8
Milsbeek	89,4
Ottersum	85,1
Ven-Zelderheide	85,7
Opleiding	
Geen opleiding, lager onderwijs	79,2
Voortgezet onderwijs	82,1
MBO	84,5
HBO, Universiteit	85,1
Etniciteit	
Autochtoon	82,1
Allochtoon	76,0
Totaal	81,7

** = significant bij alpha 0,01

Tabel 12 laat zien dat er geen verschillen zijn tussen mannen en vrouwen in het wel of niet sporten/bewegen. Ook de kernen, opleiding en etniciteit blijken geen verschil uit te maken voor het sport- en beweeggedrag. Dit is opvallend, onder andere uit het AVO-onderzoek (SCP, 2006) komt naar voren dat hoger opgeleiden meer sporten dan lager opgeleiden. Ook ligt bij autochtonen de sportdeelname hoger dan bij allochtonen. Daarnaast is het beweeggedrag van de verschillende groepen niet hetzelfde. Hoger opgeleiden en autochtonen bewegen over het algemeen meer. Wel blijken er verschillen te zijn tussen jeugd, volwassenen en 55-plussers. Jongeren sporten en bewegen relatief veel vaker dan de andere twee groepen. Dit komt wel overeen met het landelijke beeld (SCP, 2006).

Tabel 13: Hoeveel keer hebt u in de afgelopen twaalf maanden gemiddeld aan sport- en beweegactiviteiten gedaan ?

N=377	Niet	Niet meer dan 3 keer per maand	1 keer per week	Meer dan 1 keer per week
Geslacht				
Man	20,2	11,7	12,9	55,2
Vrouw	17,8	7,5	17,8	57,0
Leeftijd				
Jeugd**	2,2	1,1	13,5	83,1
Volwassenen	21,9	11,6	19,9	46,6
55-plussers	21,7	10,9	13,2	48,8
Opleiding				
Geen opleiding, lager onderwijs	20,8	7,3	12,5	59,4
Voortgezet onderwijs	19,2	7,9	17,2	55,6
MBO	15,5	13,8	13,8	56,9
HBO, Universiteit	14,9	10,4	17,9	56,7
Etniciteit				
Autochtoon	18,5	9,7	16,2	55,7
Allochtoon	24,0	4,0	8,0	64,0
Totaal	18,8	9,3	15,6	56,2

** = significant bij alpha 0,01

Geslacht, opleidingsniveau en etniciteit blijken niet samen te hangen met de sport- en/of beweegfrequentie.

Wel komt uit bovenstaande tabel naar voren dat de jeugd relatief vaker beweegt. 83% van de jeugd sport/beweegt meer dan 1 keer per week. Bij de volwassenen en 55-plussers sport/beweegt 47% en 49% meer dan 1 keer in de week. Slechts 2% van de jeugd sport of beweegt helemaal niet. Bij de volwassenen en 55-plussers is dit meer dan 20%. Een regressie analyse laat zien dat binnen de groep 55-plussers ook nog een negatief verband is tussen de sport- en beweegfrequentie en de leeftijd. De 'oudere' 55-plussers sporten en of bewegen gemiddeld minder vaak dan de 'jongere' 55-plussers.

Tabel 14: In welk verband heeft u de afgelopen twaalf maanden sport- en beweegactiviteit(en) gedaan?

N=304	Sportvereniging	Fitnesscentrum, sportschool of zwembad	Alleen, niet in vereniging of sportschool e.d.	Met twee of meer, niet in vereniging e.d.
Geslacht				
Man	55,5**	20,3*	29,7	30,5
Vrouw	40,3	33,0	24,4	29,0
Leeftijd				
Jeugd	83,9**	20,7**	16,1**	14,9**
Volwassenen	38,9	39,8	37,2	23,0
55-plussers	23,7	19,4	24,7	51,6
Etniciteit				
Autochtoon	47,4	26,7	26,7	28,8
Allochtoon	36,8	42,1	26,3	42,1
Opleiding				
Geen opleiding, lager onderwijs	71,6**	12,2**	14,9*	23,0**
Voortgezet onderwijs	43,1	30,9	26,0	26,8
MBO	34,7	42,9	30,6	26,5
HBO, Universiteit	33,9	28,6	39,3	48,2
Woonkern				
Gennep	44,4	25,9	23,0	30,4
Heijen	57,9	21,1	21,1	28,9
Milsbeek	50,0	32,8	27,6	27,6
Ottersum	45,5	32,7	36,4	29,1
Ven-Zelderheide	33,3	22,2	33,3	29,1
Totaal	46,7	27,6	26,6	29,6

* = significant bij alpha 0,05

** = significant bij alpha 0,01

In bovenstaande tabel is gekeken naar de verschillende sportverbanden in combinatie met geslacht, leeftijd, opleidingsniveau, woonkern en etniciteit. Omdat het aantal mensen dat sport via de werkgever, een revalidatiecentrum of als deelnemer aan een sportevenement zeer laag is, zijn deze niet meegenomen. Meer mannen dan vrouwen sporten in een vereniging. Vrouwen sporten juist vaker in een fitnesscentrum, sportschool of zwembad. Mannen en vrouwen sporten even vaak alleen of in een kleine groep. De jeugd sport vaker in een sportvereniging. Maar liefst 84% sport binnen een vereniging. Volwassenen maken ten opzichte van 55-plussers en jeugd vaker gebruik van een fitnesscentrum, ook sport deze groep vaker alleen. 55-plussers sporten juist relatief vaker in kleine groepen. Degenen zonder opleiding, of die basisonderwijs gevolgd hebben sporten relatief vaker in een vereniging. Eerder is al aangegeven dat een groot deel van deze groep bestaat uit jeugd. Deze zelfde groep sport juist minder vaak in een fitnesscentrum. De hoger opgeleiden sporten ook relatief vaker alleen of in een kleine groep.

Tabel 15: Van welke sportaccommodaties heeft u de afgelopen twaalf maanden gebruik gemaakt?

N=303	Binnen accommodatie eigen gemeente	Binnen accommodatie Andere gemeente	Buiten accommodatie eigen gemeente	Buiten accommodatie andere gemeente	Geen
Geslacht					
Man	38,3	25,0*	35,2*	19,5	26,6
Vrouw	48,6	37,1	22,9	17,7	21,1
Leeftijd					
Jeugd	59,8**	40,2*	52,9**	28,7*	5,7**
Volwassenen	41,6	36,3	23,0	18,6	20,4
55-plussers	32,6	20,7	14,1	10,9	41,3
Etniciteit					
Autochtoon	44,0	32,7	27,5	18,0	23,2
Allochtoon	47,4	21,1	36,8	26,3	26,3
Sportverband					
sportvereniging	55,6**	37,3	54,2**	31,7**	5,6**
Fitnesscentrum	66,7**	48,8**	13,1**	15,5	1,2**
Alleen	34,6*	33,3	22,2	17,3	40,7**
Met twee of meer	32,6**	28,1	14,6**	12,4	41,6**
Totaal	44,2	32,0	28,1	18,5	23,4

* = significant bij alpha 0,05

** = significant bij alpha 0,01

Etniciteit hangt niet samen met het gebruik van een specifieke voorziening. Uit een regressieanalyse blijken ook het wonen in een bepaalde kern en het gebruik van voorzieningen niet samen te hangen. Wel maken jongeren vaker gebruik van een binnenaccommodaties en buitenaccommodaties (in en buiten Gennep). Het verschil in gebruik van de accommodaties verdwijnt, nadat er gecontroleerd is voor lidmaatschap van een sportvereniging, het sporten bij een fitnesscentrum en de hoeveelheid sporten. Bovenstaande tabel laat in dit verband zien dat degenen die sporten bij een vereniging of fitnesscentrum vaker gebruik maken van accommodaties. Ongeveer 56% van de leden van een sportvereniging maakt bijvoorbeeld gebruik van een binnensportaccommodatie van de gemeente Gennep. Degenen die ongeorganiseerd sporten maken relatief vaker geen gebruik van een accommodatie.

Tabel 16: Hoeveel keer hebt u in de afgelopen maand gemiddeld aan matig intensieve beweegactiviteiten gedaan?

N=367	Dagelijks gemiddeld een uur of langer	Dagelijks gemiddeld een half uur tot een uur	5 of 6 dagen per week gemiddeld minimaal een half uur, maar niet dagelijks	Minder dan bovenstaande drie mogelijkheden
Geslacht				
Man	36,5	18,2	18,2	27,0
Vrouw	32,7	28,8	18,8	19,7
Leeftijd				
Jeugd**	72,7	12,5	10,2	4,5
Volwassenen	22,2	28,5	19,4	29,9
55-plussers	22,0	27,6	22,0	28,5
Opleiding				
Geen opleiding, lager onderwijs**	52,2	10,0	16,7	21,1
Voortgezet onderwijs	32,4	30,4	12,8	24,3
MBO	27,6	31,0	25,9	15,5
HBO, Universiteit	19,7	22,7	28,8	28,8
Etniciteit				
Autochtoon	34,8	24,3	18,6	22,3
Allochtoon	27,3	22,7	18,2	31,8
Totaal	34,3	24,3	18,5	22,9

* = significant bij alpha 0,05

** = significant bij alpha 0,01

Leeftijd en opleidingsniveau hangen samen met de hoeveelheid bewegen. Jongeren bewegen naar verhouding meer. Uit bovenstaande tabel blijkt dat degenen zonder opleiding, of alleen het lager onderwijs relatief veel bewegen. Dit heeft te maken met het feit dat het veelal om personen gaat die momenteel nog naar de basisschool gaan. Indien gecontroleerd wordt voor leeftijd, verdwijnt de samenhang met opleidingsniveau dan ook. Het SCP (2006) laat zien dat er wel een samenhang is tussen opleidingsniveau en de NNGB. Zij geven aan dat degenen met een middenopleiding het vaakst aan de beweegnorm voldoen. Midden- en hoger opgeleiden bewegen wel intensiever dan lager opgeleiden. Geslacht en etniciteit hangen niet samen met de hoeveelheid bewegen. Gegevens van het SCP (2006) laten een ander beeld zien; vrouwen voldoen vaker aan de NNGB, maar mannen bewegen intensiever.

Tabel 17: Bent u de afgelopen vijf jaar gestopt bij een sportvereniging ?

N= 361	Percentage ja
Geslacht	
Man	25,5
Vrouw	29,9
Leeftijd	
Jeugd**	35,2
Volwassenen	33,8
55-plussers	15,0
Woonkern	
Genep*	32,2
Heijen	38,6
Milsbeek	20,6
Ottersum	15,9
Ven-Zelderheide	30,0
Etniciteit	
Autochtoon	28,5
Allochtoon	19,0
Totaal	28,0

* = significant bij alpha 0,05

** = significant bij alpha 0,01

Uit bovenstaande tabel komt naar voren dat leeftijd en woonkern significant samenhangen met het opzeggen van lidmaatschap bij een sportvereniging. Er zijn relatief minder ouderen gestopt bij een sportvereniging. Een mogelijke verklaring kan gezocht worden in het feit dat minder ouderen lid zijn van een sportvereniging (en dus ook niet stoppen). Een andere mogelijkheid is dat jongeren vaker switchen van sporttak en verschillende sporten willen uitproberen. Niet duidelijk is waarom er verschillen zijn in het beweeggedrag tussen de verschillende woonkernen.

Tabel 18: Waarom bent u de afgelopen vijf jaar gestopt bij een sportvereniging?

N=96	Ik moest afhaken om gezondheidsredenen	Ik er geen tijd meer voor had	De tijdstippen mij niet meer schikten	Er te weinig variatie was qua sportactiviteiten	Er te weinig variatie was qua nevenactiviteiten	Ik het niet eens was met het bestuur	Ik het niet eens was met de trainer	Ik het niet meer gezellig vond
Jeugd	3,2**	22,6*	16,1	3,2	3,2	0	6,5	41,9**
Volwassenen	14,9	27,7	23,9	4,3	0	6,4	2,1	14,9
55-plussers	55,6	0	16,7	0	0	0	0	0
totaal	18,8	20,8	20,0	3,1	1,0	3,1	3,1	20,8

* = significant bij alpha 0,05

** = significant bij alpha 0,01

Uit tabel 18 blijkt dat 55-plussers vaker gestopt zijn vanwege gezondheidsredenen. De jongeren gaven relatief vaker het niet meer gezellig vinden op als reden te stoppen. Daarnaast valt op dat tijd bij de 55-plussers geen rol speelt in het stoppen bij een sportvereniging.

Tabel 19: Wat zijn de redenen dat u niet, of niet vaker, deelneemt aan een sport- of beweegactiviteit?

N=320	Ik weet niet wat er allemaal aangeboden wordt	De sport die ik leuk vind, kan ik vanwege een ziekte of beperking niet doen	Ik heb geen tijd om (vaker) te sporten	Ik heb geen zin om (vaker) te sporten
Geslacht				
Man	4,4	13,2	37,5	23,5
Vrouw	6,5	12,0	30,4	19,0
Leeftijd				
Jeugd	13,0*	1,4**	42,0**	10,1*
Volwassenen	4,4	13,2	44,1	23,5
55-plussers	2,8	19,8	14,2	24,5
Opleiding				
Geen opleiding, lager onderwijs	7,9	13,2	22,4	18,4*
Voortgezet onderwijs	7,0	11,6	38,0	14,7
MBO	2,0	16,3	40,8	26,5
HBO, Universiteit	1,6	11,3	32,3	33,9
Etniciteit				
Autochtoon	5,4	12,7	34,4	21,7
Allochtoon	9,5	9,5	19,0	9,5
Totaal	5,6	12,5	33,4	20,9

* = significant bij alpha 0,05

** = significant bij alpha 0,01

Er is gekeken of er verschillen zijn tussen mannen en vrouwen; jeugd, volwassenen en 55-plussers; hoger en lager opgeleiden; autochtonen en allochtonen in redenen om niet of niet vaker te sporten. In bovenstaande tabel zijn de verschillen bij de meest voorkomende redenen weergegeven, ook is de reden 'ik weet niet wat er allemaal aangeboden wordt' opgenomen. Jongeren bleken vaker aan te geven dat informatie over het aanbod meespeelt bij het niet/ niet vaker sporten. Bij volwassenen en 55-plussers spelen gezondheidsredenen juist vaker een rol. Ook niet verrassend is dat tijd voor 55-plussers veel minder vaak reden is om niet of minder te sporten. Het geen zin hebben speelt bij hoger opgeleiden, volwassenen en 55-plussers een grotere rol.

Tabel 20: Hoe stelt u zich op de hoogte van het sportaanbod?

N=352	Familie, vrienden, collega's	krant	internet	Niet	school	gemeente	Radio, TV	Zorginstelling
Jeugd	71,6**	12,5**	26,1**	10,2**	35,2**	4,5	4,5	0*
Volwassenen	55,9	43,4	29,0	21,4	4,1	8,3	4,8	3,4
55-plussers	27,7	42,9	8,4	35,3	0	9,2	8,4	7,6
Totaal	50,3	35,5	21,3	23,3	10,5	7,7	6,0	4,0

** = significant bij alpha 0,01

Jeugd, volwassenen en 55-plussers maken gebruik van verschillende bronnen bij het informeren naar het sportaanbod. Familie, vrienden en collega's zijn bij alle groepen populair, jongeren maken hier wel meer gebruik van de 55-plussers. De krant wordt meer gebruikt door volwassenen en 55-plussers, internet juist meer door de jeugd en volwassenen. De school is voornamelijk een informatiebron bij de jeugd. 55-plussers stellen niet vaker niet op de hoogte van het sportaanbod.

Tabel 21: Zijn er sport- of beweegactiviteiten die u in de toekomst (ook) wil gaan doen?

N=356	Percentage ja
Geslacht	
Man	40,8
Vrouw	40,7
Leeftijd	
Jeugd	49,4
Volwassenen	43,4
55-plussers	33,3
Totaal	40,7

Uit tabel 21 komt naar voren dat er geen verschillen zijn tussen mannen en vrouwen of tussen jeugd, volwassenen en 55-plussers in de plannen voor toekomstige sport- of beweegactiviteiten.

Tabel 22: Bent u bereid te sporten buiten uw gemeente?

N=353	Ja, zonder meer	Ja, onder bepaalde voorwaarden	Nee
Leeftijd			
Jeugd **	33,3	33,3	33,3
Volwassenen	28,1	34,5	37,4
55-plussers	21,9	11,4	66,7
Woonkern			
Gennep**	26,4	20,2	53,4
Heijen	37,8	11,1	51,1
Milsbeek	30,2	28,6	41,3
Ottersum	22,2	39,7	38,1
Ven-Zelderheide	10,5	52,6	36,8
Etniciteit			
Autochtoon	27,1	26,7	46,2
Allochtoon	25,0	12,5	62,5
Verband waarin wordt gesport (N=288)			
Sportvereniging	27,9	33,8	38,2
Fitnesscentrum, sportschool of zwembad	34,6	30,8	34,6
Sportevenement	43,5	34,8	21,7
Alleen	32,0	32,0	36,0
Met twee of meer	29,9	27,8	42,4
Totaal	27,4	26,5	46,2

55-plussers blijken minder bereid te zijn buiten de gemeente te sporten, dat is te zien in tabel... 67% geeft aan niet buiten de gemeente te willen sporten. Bij jeugd en volwassenen ligt dit rond de 35%. Ook de inwoners van de verschillende kernen verschillen in hun bereidheid elders te gaan sporten. Inwoners uit de kernen Gennep en Heijen geven vaker aan niet buiten Gennep te willen sporten. Inwoners van Ottersum en Ven-Zelderheide zijn wel bereid buiten de gemeente te sporten, maar stellen hieraan wel bepaalde voorwaarden. Er zijn geen verschillen in de voorwaarden die ze stellen, ook leeftijd blijkt niet samen te hangen met bepaalde voorwaarden.

Het verband waarin wordt gesport hangt niet samen met de bereidheid om buiten de gemeente te sporten. Met andere woorden, mensen die in een sportvereniging sporten zijn niet meer of minder bereid buiten de gemeente Gennep te sporten dan degenen die bijvoorbeeld in een fitnesscentrum sporten.

Tabel 23: Motieven en sport- en beweegfrequentie

N=320	Niet	Maximaal 3 keer per maand	1 keer per week	Meer dan 1 keer per week
De sport die ik leuk vind, kan ik vanwege een ziekte of beperking niet doen**	25,8	9,7	7,7	9,4
Ik weet niet wat er aangeboden wordt*	7,6	0	0	1,8
De sport die ik leuk vind, is te duur om mee te kunnen doen*	7,6	19,4	7,7	3,5
De sport die ik leuk vind, vindt op een voor mij slecht bereikbare locatie plaats	7,6	6,5	3,8	5,3
De sport die ik leuk vind, wordt niet in de buurt aangeboden	6,1	6,5	5,8	5,3
De accommodatie van de sport die ik graag wil doen, is voor mij niet toegankelijk	0	0	0	0,6
De accommodatie van de sport die ik graag wil doen is niet aantrekkelijk	4,5	6,5	0	1,8
De sport die ik leuk vind, wordt georganiseerd door een vereniging waarbij ik me niet thuis voel.	1,5	3,2	1,9	0
De sport die ik leuk vind, wordt niet aangeboden op een moment dat het mij schikt	4,5	3,2	7,7	5,3
Sporten is te prestatiegericht	6,1	3,2	3,8	2,3
Sporten is te weinig prestatiegericht	0	0	0	0
Ik heb geen leeftijdgenoten of vrienden die met mij willen gaan sporten	4,5	6,5	11,5	2,9
Ik heb geen tijd om (vaker) te sporten	27,3	38,7	38,5	33,3
Ik heb geen zin om (vaker) te sporten	18,2	29,0	25,0	19,3

* = significant bij alpha 0,05

In bovenstaande tabel is gekeken naar de samenhang tussen de sport- en beweegfrequentie en de redenen om niet of niet vaker deel te nemen aan sport- en beweegactiviteiten. Slechts bij drie redenen is er een verband met de sport- en beweegfrequentie, namelijk bij een ziekte of beperking, onbekend aanbod en bij te hoge kosten. Het zijn voornamelijk personen die niet sporten, die aangeven dat de sport op een beperking of ziekte een rol speelt. Personen die het sporten te duur vinden sporten minder vaak.

Tabel 24: Sportplaats en sport- en beweegfrequentie

N=353	Niet	Maximaal 3 keer per maand	1 keer per week	Meer dan 1 keer per week
Zonder meer bereid buiten de gemeente te sporten**	15,4	17,6	25,5	32,7
Onder bepaalde voorwaarden bereid buiten de gemeente te sporten	16,9	32,4	25,5	27,6
alleen als ik daar meerdere sporten bij elkaar vind**	0	0	28,6	3,6
alleen als dat in de buurt van mijn werk/school/school van kinderen is**	45,5	9,1	0	1,8
Niet bereid buiten de gemeente te sporten	67,7	50,0	49,1	39,7

Van degenen die niet sporten, geeft 68% aan niet bereid te zijn buiten de gemeente te sporten. Dit percentage ligt veel hoger dan bij de respondenten die meer sporten. Andersom is ook het geval, degenen die veel sporten zijn ook vaker bereid buiten de gemeente te sporten. Toch zegt nog bijna 40% van de degenen die meer dan 1 keer per week sport, niet buiten de gemeente te willen sporten. Wanneer gekeken wordt naar de voorwaarden, dan valt het volgende op: 46% van de niet-sporters is alleen bereid buiten de gemeente te sporten als dat in de buurt van het werk/school is. 29% van degenen die 1 keer in de week sporten, geeft aan van belang te vinden meerdere sporten bij elkaar te vinden als zij buiten Gennep sporten.

Bijlage 3 Externe trends en ontwikkelingen

3.1 Inleiding

De maatschappij wordt meer en meer bewust van sport. Sport is overal. In reclame, op televisie in de vrije tijd en in kleding. Deze tendens zal ook de komende jaren verder toenemen. Sport is daarbij meer en meer onderdeel van de maatschappij. Onderzoek naar sport wordt dan ook altijd beïnvloed door ontwikkelingen in de maatschappij.

3.2 Demografische ontwikkelingen

	2000	2005	Progn. 2010	Progn. 2030
0-14 jaar	19	18	18	17
15-29 jaar	19	18	18	18
30-49 jaar	31	31	29	25
50-64 jaar	17	19	20	19
65-79 jaar	10	11	11	16
> 79 jaar	3	4	4	6

Figuur: Procentuele verdeling van de Nederlandse bevolking in 2000, 2005 en prognoses voor 2010 en 2030 (bron: SCP 2006).

De demografische ontwikkelingen zijn te kenschetsen als vergrijzing, ontgroening en verkleuring. Kortom, het aantal ouderen stijgt, het aantal jongeren neemt af en het aantal inwoners van allochtone herkomst neemt toe. Vergrijzing en verkleuring zijn van betekenis voor de sport, omdat de sportdeelname onder ouderen en etnische minderheden voornamelijk lager ligt dan onder jongeren en autochtonen. Van betekenis is ook dat de Provincie Limburg (en dan met name het zuidelijke deel) wat betreft ontgroening en vergrijzing binnen Nederland voorop loopt.²

Een voor de sport over het algemeen gunstige ontwikkeling is de stijging van de opleidingsniveaus, zoals die zich de afgelopen decennia heeft voorgedaan. Had van de 15-64-jarigen in 1996 nog 20% een hbo/wo-opleiding, in 2004 was dat 26%. Behalve het opleidingsniveau zijn ook de inkomens gestegen. Het gecorrigeerde besteedbaar inkomen steeg aanzienlijk sinds de jaren '80.

Meer inkomen en een hogere opleiding betekenen echter niet automatisch dat er ook meer wordt gesport. Voor sport moet ook tijd beschikbaar zijn. Uitkomsten uit het tijdsbestedingsonderzoek³ wijzen uit dat sinds 1985 steeds meer tijd wordt besteed aan arbeid en verplichtingen en dat de hoeveelheid vrij besteedbare tijd met 5 uur per week is gedaald. De 55-64 jarigen zagen dit tussen 1990 en 2000 zelfs met 7 uur afnemen. Ook personen onder de 55 jaar hebben het drukker gekregen, maar onder 65-plussers is het aantal uren vrije tijd ongeveer gelijk gebleven.⁴

Tegelijk is gebleken dat Nederland zich niet ontwikkelt in de richting van een '24-uurseconomie'. Vooral tijdens de avonden en weekeinden wordt er steeds meer tijd besteed aan huishoudelijke en zorgtaken. Het leeuwendeel van het betaalde werk vindt nog steeds doordeweeks overdag plaats. Toenemende bestedingsruimte, een groeiend aanbod en aan de andere kant (veelal) afnemende hoeveelheden vrije tijd hebben extra druk geplaatst op de vrijetijdsbesteding. Er valt meer te kiezen en er is minder tijd om keuzes in de praktijk te brengen.

Vergrijzing, ontgroening en verkleuring vragen om een aangepast sportbeleid. Daarnaast valt er meer te kiezen en is er minder tijd om keuzes in de praktijk te brengen.

² Provincie Limburg: *Limburg in Cijfers*. Maastricht, 2006

³ SCP: *De tijd als spiegel*. Den Haag, 2006

⁴ SCP: *Rapportage ouderen*. Den Haag, 2006

3.3 Sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen

Er is sprake van een aantal belangwekkende trends die de sportbeoefening beïnvloeden.

3.3.1 Welvaartstoename en informalisering

De toename van welvaart heeft voor enorme uitbreiding van de sport- en spelmogelijkheden gezorgd. Deels in verenigingen, maar ook voor een groot deel daarbuiten. De laatste werd vooral door de informalisering gestimuleerd: mensen zijn helemaal niet langer beschaamd om in het openbaar en naar eigen kunnen te sporten. Beide factoren hebben dan ook aanleiding gegeven tot een enorme verbreding van de sportmarkt.

3.3.2 Professionalisering, commercialisering en de opkomst van de beleveniseconomie

Meer en meer mensen benaderen de sport als klant en consument, ze zijn kritischer geworden, stellen meer eisen en vooral: wensen meer maatwerk. Het bewustzijn dat je voor sportbeoefening geen vereniging nodig hebt, wint meer en meer aan terrein. Het wordt dan voor een club ook steeds moeilijker om een klant te lokken. Het individueel beleven komt centraal te staan en zodanig individualiseren ook de eisen. Het is dus niet makkelijk voor een sportclub om je aanbod interessant te houden en om sporters te blijven inspireren. Dit vraagt steeds andere en nieuwe vaardigheden. Het commerciële sportaanbod speelt daar nadrukkelijk op in, het zorgt steeds voor nieuwe mogelijkheden tot "beleven".

3.3.3 Individualisering

De tegenwoordige consument hecht veel waarde aan individualisering en het kunnen maken van eigen keuzes. De hedendaagse sportconsument wil een ander soort vereniging, een meer flexibelere vereniging. Andere vormen van lidmaatschap, vernieuwend aanbod en bescheiden vrijwilligerswerk. Binnen het vrijwilligerswerk is er weliswaar een daling van het aantal uren per vrijwilliger, maar niet van het totaal aantal vrijwilligersuren. Er is een trend te signaleren van kortstondig, meer projectmatig uitvoeren van vrijwilligerstaken. Verder willen mensen zich ook wat ongebondener voelen van de traditionele banden. Ze willen sporten naar eigen inzicht en voorkeur en willen hun gedrag minder laten bepalen door regels van anderen. Dit betekent dat de verenigingen hier invulling aan kunnen en moeten geven, maar dat betekent eveneens een regelmatige verandering.

3.3.4 Verkleuring en vergrijzing

De laatste jaren is het aantal allochtone sporters flink gestegen en deze sporters brengen een eigen sportcultuur en sportverwachtingen mee. Meer sportdeelname door allochtonen kan een bepaald spanningsveld opleveren waarvoor een gericht beleid noodzakelijk is, gericht op professionele begeleiding. Specifiek voor de sportdeelname is sprake van een vergrijzing maar geen ontgroening d.w.z. het aantal senioren sporters neemt toe, maar dat gaat niet ten koste van de jongste leeftijdscategorieën. De senioren van nu zijn ook hele andere dan vroeger; zij zijn veel meer sport- en gezondheidsbewust.

3.3.5 Culturele ontwikkelingen

Naast bovengenoemde ontwikkelingen is er ook een aantal culturele ontwikkelingen van invloed. Zo is er bijvoorbeeld een steeds grotere druk op onze agenda's, waardoor een toenemende waardering van tijd ontstaat. Binnen die tijd wordt ook steeds meer geconcurrereerd om de vrije tijd. Dat mensen automatisch gaan sporten in de schaarse vrije tijd is dan ook niet meer zo logisch dan voorheen. Anderzijds zien we een toenemende behoefte aan veiligheid en geborgenheid, zeker in een samenleving die als steeds onveiliger wordt ervaren. Kinderen worden meer naar verenigingen gestuurd omdat begeleiding en veiligheid tijdens de activiteiten zijn verzekerd. Daarnaast is het gezinssporten of sporten binnen de familie sterk toegenomen. Ook de toenemende waarde van gezondheid, fitheid, slankheid en gespierdheid is evident.

Een aantal sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen is van invloed op het aanbod en de rol van sportverenigingen. Zij krijgen te maken met kritischere "consumenten". Tegelijkertijd zijn er ook kansen als het gaat om flexibel lidmaatschap, geborgenheid en veiligheid.

3.4 Rapportage Sport 2006

Het Sociaal Cultureel Planbureau heeft de **Rapportage Sport 2006** uitgebracht, waarin een weergave van maatschappelijke ontwikkelingen en hun invloed op de sport wordt gegeven. Enkele conclusies worden hieronder weergegeven.

- Nederlanders worden sportiever: tussen 1979 en 2003 steeg het aandeel sporters van 53% naar 69%. De grootste stijgingen deden zich voor bij ouderen (van 8% naar 33%) en bij vrouwen (van 50% naar 69%).
- Ondanks de groeiende deelname aan sport en bewegen, voldoet 49,3% van de bevolking van 18 jaar en ouder niet aan de Nationale Norm Gezond Bewegen⁵ en beweegt dus vanuit gezondheidsoogpunt nog altijd onvoldoende. Van de jeugdigen (12-17) voldoet slechts 29,2% aan die norm.
- Het aantal sportblessures lag in 2004 rond de 1,5 miljoen per jaar. Dit was aanmerkelijk minder dan in 2003 (1,8 miljoen). Voor meer dan de helft van de blessures is medische zorg nodig. Echter, de positieve effecten van sport (betere gezondheid, lager ziekteverzuim, hogere arbeidsproductiviteit) overtreffen de negatieve effecten (blessures).
- Het meest beoefend worden zwemmen, toerfietsen/wielrennen, fitness en wandelen. Zwemmen wordt door 38% van de bevolking beoefend.
- De grootste teamsport, veldvoetbal, is de 6e sport van het land (12%).
- Sport wordt commerciëler. In 1988 was 36% van de zwembaden en 38% van de overdekte sportaccommodaties in particuliere handen, in 2003 was dat gestegen naar 64% en 54%. Van de openluchtaccommodaties is een geringer deel in handen van particulieren (in 2003: 22%). Deze toename ging gepaard met een verdriedubbeling van de baten en lasten van deze exploitanten.
- Particuliere huishoudens besteedden in 2003 3,4 mld. euro aan sport. Dat is in tien jaar tijd verdubbeld. Deze groei was hoger dan de groei van de totale consumentenbestedingen over dezelfde periode en ook groter dan de inflatie.
- Sportclubs hadden in 2003 13.130 mensen in loondienst (excl. watersport en betaald voetbal), met name in de training, verzorging en instructie. Per sporttak verschilt de aard van de inzet. Sinds 1987 is dit aantal meer dan verdubbeld. Bij accommodatie-exploitanten verdrievoudigde het totaal aantal mensen in loondienst na 1988.
- Relatief is een dalend aandeel van de sporters lid van een sportvereniging (van 60% in 1991 naar 53% in 2003). Het totale aantal leden dat lid is, stijgt echter nog steeds (in 2004 + 2,2% t.o.v. 2001).
- Tussen 1990 en 2004 daalde het aantal sportverenigingen van 31.500 naar 28.756.

In de jaren negentig is het sportaanbod van verenigingen minder exclusief geworden en heeft de commercie zich als betekenisvolle concurrent opgeworpen. Getuige de cijfers slagen nog niet alle verenigingen erin om in te spelen op de segmentering in de sportmarkt. Wil de sportvereniging overleven, dan lijkt een zekere mate van modernisering en professionalisering onontkoombaar.

⁵ De norm voor gezond bewegen bij jongeren (4-18 jaar) houdt in dat zij dagelijks een uur (matig) intensief lichamelijk actief zijn, waarbij de activiteiten minimaal tweemaal per week een positief effect hebben op de lichamelijke fitheid.

De norm voor gezond bewegen bij ouderen (55-plussers) houdt in dat men ten minste 5 dagen per week gedurende een half uur per dag matig intensief beweegt.

3.5 Ontwikkelingen in het sportbeleid

Sport wordt in toenemende mate erkend als middel om maatschappelijke problemen aan te pakken. De overheid heeft dit ook vertaald in beleid. Het rijk besteedde in 2003 72 mln. aan sport. In 1999 was dit 27 mln. Provincies gaven in 2003 10 mln. uit en gemeenten 1158 mln., met name aan accommodaties. Ook dit zijn stijgende bedragen.

Een ontwikkeling die ook vermeld moet worden is de **terugtrekkende overheid**. De afgelopen decennia heeft een verschuiving plaatsgevonden van een overheid die diensten en subsidies beschikbaar stelt, naar een overheid die in toenemende mate reguleert door het uitvaardigen van wetten en regels. Ook het beleid ten aanzien van voorzieningen is voortdurend in beweging. In toenemende mate is sprake van decentralisatie van taken van rijks- naar gemeentelijk niveau en van gemeente naar de particuliere sector. Bovendien vervaagt (zeker ten aanzien van voorzieningen) het onderscheid tussen commerciële en niet-commerciële voorzieningen. De verantwoordelijkheid van de overheid verschuift, ook op het terrein van de niet-commerciële voorzieningen, steeds meer naar het bieden van randvoorwaarden en het behouden/scheppen van een aantrekkelijk vestigingsklimaat.

Inhoudelijk zet het kabinet met haar sportnota met name sterk in op **grootschalige gedragsverandering** onder de bevolking. Voor de uitvoer hiervan spreekt het kabinet met name de intermediaire inzet van partijen als sportverenigingen, NISB, zorgverzekeraars, provincies en gemeenten aan. Het sportbeleidsnetwerk groeit. Tot de nieuwe spelers behoort onder andere de "Alliantie school en sport samen sterker". Sportorganisaties zoals (overkoepelende) bonden krijgen geen instellingssubsidie meer van het ministerie. Daardoor kunnen en moeten zij meer een eigen richting varen.

Op ruimtelijk gebied is de behoefte aan **multifunctionaliteit** een zeer belangrijke ontwikkeling op het gebied van sportaccommodaties. Er wordt weer gezocht naar binding met de stad, buurt of wijk. Er wordt tegenwoordig over de grenzen heen gedacht; een accommodatie eindigt niet bij sport. Het gaat ook om de functies om de sport heen. Wanneer er meer gebeurt dan louter sportactiviteiten, is er ook meer binding. En door verschillende functies te stapelen, bespaar je ruimte. Maar alleen een aantrekkelijk aanbod schept vraag. De trend mag dan wel zijn om sport dichterbij mensen te brengen, maar ze komen alleen als er iets aantrekkelijks wordt geboden.

Na de succesvolle breedtesportimpuls die het ministerie van VWS vanaf 1999 inzette ten behoeve van een duurzame verbetering van het lokale sportaanbod, is vanaf 2004 de aandacht meer specifiek komen te liggen bij samenwerkingsverbanden tussen buurt, onderwijs en sport (BOS) middels de **BOS-impuls**. In de laatste succesvolle aanvraagronde voor subsidies (2006) is er ongeveer 10 mln. euro rijkssubsidie voor 35 Limburgse BOS-projecten uitgetrokken.

Ook de **Provincie Limburg** heeft, ondanks een kleinere financiële ruimte, een aantal lijnen uitgezet die wel degelijk kansen bieden voor de sport. Zo bieden de thema's 'Jong zijn in Limburg' en 'Vitale kernen en buurten' aanknopingspunten als het gaat om sport, school en buurt, sportinfrastructuur, sport voor mensen met functiebeperkingen, gezonde sportverenigingen, vrijwilligers in de sport en integratie van bewoners via het medium sport.

<p>Er is sprake van meer aandacht vanuit zowel de landelijke alsook de provinciale overheid. Hierbij wordt sterk ingezet op samenwerking, multifunctionaliteit en een aantrekkelijk sportaanbod. Tegelijkertijd is er ook sprake van een terugtrekkende overheid en decentralisatie van taken van rijks- naar gemeentelijk niveau en van gemeente naar de particuliere sector</p>

3.6 Overige ontwikkelingen in de sport

Er doen zich nog meer trends en ontwikkelingen voor die niet te ondervangen zijn in de hierboven behandelde paragrafen. Genoemd worden de volgende ontwikkelingen:

- De ruimte die de gemeentelijke overheid door de **privatisering van sportaccommodaties** heeft gelaten aan andere actoren binnen de sportsector (sportclubs, particuliere exploitanten), heeft geleid tot een verdubbeling van het aantal particuliere exploitanten van zwembaden, overdekte en openluchtportaccommodaties. Het aantal multifunctionele sportaccommodaties is de laatste tien jaar aanzienlijk toegenomen. Deze ontwikkeling sluit aan bij de veranderende vrijetijdsbehoeften van Nederlanders, gericht op meer kwaliteit en meer mogelijkheden tot het combineren van vrijetijdsactiviteiten.
- **Kunstgras** krijgt steeds meer aandacht. In de hockeysport, en in mindere mate het korfbal en tennis, is kunstgras tegenwoordig de norm. Een technologische ontwikkeling die in dit rapport niet mag ontbreken, is de ontwikkeling van het kunstgrasvoetbalveld. In 2001 werden nog slechts 15 van dergelijke velden aangelegd, een jaar later waren dat er al vierendertig.

Voordelen van kunstgras zijn een verbetering van de kwaliteit van de sportbeoefening en een vrijwel onbeperkte bespelingscapaciteit. Inmiddels zijn de reglementen van de KNVB gewijzigd en is het toegestaan dat amateur-wedstrijden op kunstgras worden gespeeld.

Hierbij moet wel worden opgemerkt dat de investeringskosten van kunstgras hoog zijn en dat de investering zal moeten worden afgezet tegen de gebruiksintensiteit.

- Een ander belangrijk verschijnsel binnen de sport is het **tekort aan vrijwilligerskader**. Ondanks dat het vrijwilligerslegioen gegroeid is, is er sprake van een gelijkblijvend vrijwilligerstekort⁶. Deze paradox vindt zijn oorsprong in de groeiende behoefte aan vrijwilligers (onder andere vanwege hogere eisen en grotere regeldruk) en de veranderende inzetbaarheid van vrijwilligers (minder belangstelling voor langdurig verplichtende activiteiten).

Er is sprake van meer private initiatieven, meer multifunctionaliteit en meer kwaliteit, veelal door gebruik van nieuwe technieken. Tegelijkertijd is er een spanningsveld in de vrijwilligersproblematiek door een groeiende behoefte aan vrijwilligers en de veranderende inzetbaarheid van vrijwilligers.

3.7 Sportdeelname in de toekomst

De geschetste ontwikkelingen op demografisch gebied, maar ook het veranderende gedrag van de sportconsument hebben invloed op de toekomstige sportdeelname:

- De demografische ontwikkelingen hebben invloed op de populariteit van verschillende takken van sport. Sporten die tot op hoge leeftijd kunnen worden beoefend zullen populairder worden (wandelen, fietsen, jeu de boules).
- Meer jongeren zullen gaan sporten vanuit gezondheidsmotieven. Mede hierdoor wordt fitness de meest beoefende sport.
- Verenigingssporten die nu vooral door de jeugd worden beoefend (voetbal, volleybal) zullen nog nauwelijks groei doormaken.
- De deelname aan individueel te beoefenen sporten zal toenemen. Veel van deze sporten zijn modegevoelig en zullen voornamelijk opgepakt worden door de commerciële aanbieders. Een en ander zal ten koste gaan van het aantal verenigingsleden.
- Veel jeugdigen haken op 13^{de} of 14^{de} levensjaar af als sportdeelnemer. Zij maken een keuze in hun vrijetijdsbesteding (school, bijbaantjes).
- De grens tussen sport en recreatie zal nog vager worden. Vooral de individueel te beoefenen sporten, zoals golf, fitness en skaten, winnen aan belang.
- Sportbeoefening zal toenemen, terwijl het aantal lidmaatschappen van sportverenigingen afneemt.

⁶ NOC*NSF: *Tweemeting vrijwilligers in de sport*. Arnhem 2003

3.8 Ontwikkelingen in aanpalende beleidsterreinen

In toenemende mate wordt onderkend dat sport en bewegen, al dan niet in verenigingsverband, grote **maatschappelijke betekenis** heeft. Sport en bewegen heeft invloed op allerlei aspecten van de samenleving. Er ontstaan ook steeds meer dwarsverbanden met andere sectoren zoals welzijn, onderwijs, gezondheidszorg en kinderopvang. Zo leidt actief sporten en bewegen tot gezondheidswinst. Maar ook in de sfeer van welzijn, maatschappelijke participatie, integratie, sociale kwaliteit van de samenleving, leefbaarheid, onderwijs en werkgelegenheid zijn sport en bewegen instrumenten om maatschappelijke doelen te realiseren.

Deze tendens vertaalt zich ook in het voorzieningenniveau. Hier is de trend om **multifunctionele accommodaties** te bouwen duidelijk waarneembaar. Dit houdt in dat er minder solitaire sporthallen en sportvelden gebouwd worden. In plaats daarvan wordt steeds meer gestreefd naar clusters van een aantal sportvoorzieningen of zelfs naar welzijnsclusters waarbij combinaties ontstaan tussen (bijvoorbeeld) sport, onderwijs, welzijn en zorg.

Twee belangrijke onderwerpen waarbij de integraliteit zichtbaar wordt, verdienen extra aandacht:

- **Buurt, Onderwijs en Sport.** De rijksoverheid gaat meer sturen op de aanpak van (probleem)wijken in de grotere steden en op achterstanden bij jongeren. Zie 'ontwikkelingen in het sportbeleid'.
- **Sport, Bewegen en Gezondheid.** Bewegingsarmoede is een van de belangrijkste risicofactoren voor de gezondheid. Bijna de helft van de Nederlandse bevolking beweegt onvoldoende en haalt de Nederlandse beweegnorm niet. Gezien de vergrijzing en de toename van welvaartsziekten bij de jeugd, zoals diabetes II en obesitas (vetzucht), is dit een zorgwekkende situatie. Het thema sport en bewegen is dan ook een speerpunt voor de bevordering van de gezondheid.

Er wordt sterk ingezet op relaties naar andere beleidsterreinen en een integrale benadering. Dit vertaalt zich ook steeds vaker in voorzieningen die als een cluster worden geconcentreerd en meer multifunctioneel worden gebruikt.

3.9 Conclusies

- **Sportstimulering**

Algemene trends, zoals vergrijzing en ontgroening, betekenen voor de sport dat (ook) andere doelgroepen dan de jeugd interessant worden. De belangstelling voor het lichamelijke is bovendien toegenomen en daarmee ook de belangstelling voor lichamenlijk inspannende activiteiten. Sport lijkt daarnaast tegemoet te komen aan een (groeïende) behoefte aan spanning en avontuur. Sportstimulering moet ook inspelen op de behoefte aan flexibilisering door een flexibel en vernieuwd aanbod.

- **Sportaanbod**

Onder invloed van onder meer individualisering en toenemende commerciële concurrentie is echter steeds minder evident dat de hedendaagse 'sportconsument' zich tot de sportvereniging bij hem of haar in de buurt zal wenden om in die behoefte te voorzien. De traditionele sportvereniging die zich dan ook uitsluitend richt op jeugd en wedstrijdsport krijgt het moeilijk. Bezinning op de gevolgen en mogelijkheden die trends en ontwikkelingen de sport bieden, is onontkoombaar voor de vereniging van de toekomst.

- **Sportvoorzieningen**

Er is steeds meer aandacht voor clustering en multifunctioneel gebruik van (sport)accommodaties. Wanneer deze fysieke samenwerking wordt gecombineerd met een inhoudelijke samenwerking is er daadwerkelijk sprake van meerwaarde. De Brede School kan een belangrijke schakel vormen binnen een multifunctionele omgeving.

- **Sportnetwerk**

Sport maakt integraal onderdeel uit van de maatschappij. Daarbij is sport steeds minder een afgebakend terrein en de samenwerking met andere sectoren wordt hechter. Dit betekent dat ontwikkelingen in andere maatschappelijke sectoren, ook voor de sport consequenties hebben. Sport wordt vrijblijvender, grootschaliger en commerciëler.

Dit vraagt om een integraler gemeentelijk beleid en om een (gemeentelijke) visie ten aanzien van die andere partners

Bijlage 4 Provinciaal Sportbeleid

Sportnota Provincie Limburg 2006-2008, sport verlegt grenzen in Limburg

4.1 Inleiding

Sport heeft geen specifieke wetgeving. Als algemeen kader voor het sportbeleid geldt de Welzijnswet van 1994. In de nota "Wat sport beweegt" ([VWS, 1996b](#)) wordt de taakverdeling tussen Rijk, provincie en gemeente beschreven. De gemeenten spelen een belangrijke rol in het verzorgen van de randvoorwaarden, met name met betrekking tot het stichten en instandhouden van sportaccommodaties. De provincies spelen ook een ondersteunende rol, maar deze is zowel financieel als inhoudelijk gezien vrij beperkt van omvang. De rol van het Rijk op het terrein van sport is vooral stimulerend. Dit zien we ook terug in de stimuleringsregelingen die worden geïnitieerd vanuit het Rijk zoals recent de BOS-impuls.

4.2 Doelen provinciaal sportbeleid

- Ondersteuning van de sportverenigingen (vrijwilligersorganisaties)
- Ontplooiingskansen bieden aan jong talent
- Het tegengaan van de ontgroening. Het bijdragen aan een goed woon-, werk- en leefklimaat waardoor jongeren gestimuleerd worden om in Limburg te blijven wonen of om jongeren van buiten de provincie aan te trekken.
- Zoveel mogelijk Limburgers (gaan) sporten en bewegen
- Het verbeteren van de gezondheid van alle burgers, specifiek kwetsbare groepen en jongeren
- Versterken van de sociale cohesie, stimuleren participatie, integratie en ontmoeting
- Het verbeteren van de afstemming tussen voorzieningen- en sportaanbod op de veranderende vraag
- Het versterken van de leefbaarheid in kernen en buurten
- Het leveren van een positieve bijdrage aan economie, toerisme, onderwijs en het imago van Limburg.

4.3 Breedtesport

- Provinciale breedtesportimpuls: gericht op actieve en passieve sportdeelname van burgers die relatief weinig bewegen of die groepen uit de samenleving die extra aandacht verdienen zoals jeugd, mensen met een functiebeperking, ouderen en minderheden. Daarnaast wordt aangestuurd op innovatie van een meer op de vraag gericht sportaanbod.
- Trendy sporten dichtbij huis en overall: gericht op het verzorgen van een betere aansluiting tussen school, naschoolse/buitenschoolse vrijetijdsbesteding en de thuissituatie. Samenwerking met sportverenigingen is hierbij belangrijk uitgangspunt. Gestreefd wordt om per jaar een aantal buurtsportpilots op te zetten.
- Jongeren actief en sportief: gericht op het stimuleren van met name inactieve jeugd om deel te nemen aan sportieve- en recreatieve activiteiten. Daarnaast dient men zoveel mogelijk een structurele sportdeelname na te streven en het is hierbij relevant om samen te werken met gemeenten en de georganiseerde sportvereniging.
- Iedereen heeft recht op sport: gericht op die doelgroepen die hoge drempels ervaren om aan sportbeoefening te doen. Deze drempels kunnen van lichamelijke aard (een functiebeperking) financiële aard of sociaal-maatschappelijke aard zijn. Binnen dit actiepunten wordt ingezet op:
 - verbetering van de sportinfrastructuur voor sporten met een beperking
 - vervoersregeling voor sporters met een beperking
 - sportdeelname kansarmen en allochtonen

4.4 Topsportplan

- Topsport als stimulans voor de breedtesport in Limburg: gericht op een versterking van de intrinsieke waarde van topsport en het versterken van de effecten richting economie, toerisme, onderwijs en Limburg imago.
- Infrastructuur voor topsportondersteuning: gericht op het ontwikkelen van een Limburgs plan per sporttak waarbij de voorbeeldfunctie van topsport actief wordt ingezet om de breedtesport te stimuleren. Deze aanpak per sporttak noemt men de sportzuil. Eerste prioriteit wordt gegeven aan de Limburgse speerpuntsporten. Dit zijn: atletiek, handbal, tafeltennis, turnen, triatlon, volleybal, wielrennen en zwemmen.
- Ondersteuning jong talent en topsporters: gericht op het stimuleren en ondersteunen van het faciliteitennetwerk en het talentenfonds. Jonge talenten en topsporters zullen hun voorbeeldfunctie actief moeten inzetten om inactieve mensen te stimuleren tot sportdeelname.
- Topsportevenementen

4.5 Sportondersteuning

- Huis voor de Sport Limburg. Deze provinciale kennis- en adviesorganisatie voor sport en bewegen kent de volgende belangrijkste doelstellingen:
 - het realiseren van maatschappelijke doelen, waarbij sport als instrument wordt ingezet
 - het bevorderen van stimuleringsactiviteiten voor specifieke doelgroepen
 - het vergroten van de participatie en toegankelijkheid voor sport en bewegen
 - sport als doel op zich, ter ontspanning en vermaak.

Er zijn vier pijlers benoemd die de basis vormen om deze doelstellingen te realiseren:

1. sportvoorzieningen
 2. sportaanbod
 3. sportstimulering
 4. sportinfrastructuur
- Vrijwilligers in de sport: gericht op het verbeteren van de ondersteuningsmogelijkheden voor vrijwilligersorganisaties
 - Data- en expertisebank sport. Doel hiervan is:
 - burgers en verenigingen meer informatie geven over het sportaanbod in Limburg
 - een kennisbank voor het Huis voor de Sport Limburg bij de uitvoering van hun provinciale steunfunctie
 - een kennisbank voor de Provincie en gemeenten voor de ontwikkeling van beleid
 - een instrument om resultaten van het provinciale sportbeleid te meten
 - Stichting Service Medical: deze stichting zal een provinciale steunfunctie voor de sport gaan vervullen.

4.6 Sportaccommodaties

Dit is primair gezien geen taak voor de provincie, maar de provincie kan in bepaalde gevallen wel financiële ondersteuning geven. Een sportaccommodatie dient onderdeel uit te maken van:

- BOS-project
- De infrastructuur op het gebied van sportaccommodaties van speerpuntsporten in Limburg.

Bijlage 5 Landelijk Sportbeleid

Uitvoeringsprogramma Samen voor sport, Bewegen, Meedoen, Presteren (2006-2010).

Het uitvoeringsprogramma kent 3 pijlers: Bewegen, Meedoen en Presteren.

Bewegen

- Nationaal Actieplan Sport en Bewegen (NASB).

Doel: meer mensen sporten en bewegen voldoende en minder mensen zijn inactief.

Hiervoor wordt ingezet op de volgende aandachtsgebieden:

- Wijk: community aanpak.
- School: bekostiging diverse projecten Alliantie School en Sport.
- Werk: beweegbeleid bij bedrijven bevorderen
- Zorg: bewegen en sporten op recept
- Sport: meer bewegen in de sport

Meedoen

- Alliantie School en Sport Samen Sterker:

Doel: meer sport- en beweegmogelijkheden op en rond school door samenwerking tussen scholen en sportorganisaties.

- Gemeenten aan zet:

Doel: samenwerking en samenhang op beleidsmatig en operationeel niveau. Uitwerking in o.a. BOS-regeling en Regeling huisvesting brede scholen en sportaccommodaties.

- Nieuwe sportmogelijkheden:

Doel: sportverenigingen met een aantrekkelijk sportaanbod dat aansluit op de vraag van de huidige en nieuwe leden.

- Meedoen allochtone jeugd door sport:

Doel: ontmoeting, binding, opvoeding en integratie van allochtone jeugd- en hun ouders- in en door sport.

- Waarden en normen bij de sportverenigingen

Doel: door een preventief en repressief beleid wangedrag binnen sportverenigingen tegengaan.

- Masterplan arbitrage

Doel: in de georganiseerde sport functioneren meer gekwalificeerde scheidsrechters, met minder imago-problemen.

- Sportkader

Doel: kwaliteitsbevordering van het sportkader in de georganiseerde sport.

Presteren

- Talentontwikkeling

Doel: meer jeugdige sporters maken carrière in de sport, van erkend talent naar internationaal topsporter.

- Coaches aan de top

Doel: voldoende kwalitatief hoogwaardige coaches voor de geselecteerde topsportonderdelen.

- Topsportevenementen

Doel: een bijdrage leveren aan ontwikkeling van topsport, de economie, Holland promotie, nationale trots en sportstimulering en vrijwilligerswerk.

- Innovatie

Bijlage 6 Toelichting gemeentelijke rollen

Initiatiefnemer

De gemeente Gennep zet de eerste stap om een actie uit te voeren, eventueel gezamenlijk met de partners. De partners nemen het initiatief vervolgens over.

Makelaar

De gemeente Gennep brengt organisaties bij elkaar.

Partner

De gemeente Gennep zet zich als partner in met kennis, kunde en netwerk.

Regisseur

De gemeente Gennep regisseert een actie, die wordt uitgevoerd door een of meerdere partners.

Stimulator

De gemeente Gennep maakt partners enthousiast om acties uit te voeren en/of stimuleert doelgroepen om deel te nemen aan activiteiten.

Uitvoerder

De gemeente Gennep voert een actie volledig uit.

Voorwaardenschepper

De gemeente Gennep schept voorwaarden door middelen en/of faciliteiten beschikbaar te stellen aan de partners.

Bijlage 7 Begrippenlijst

Begrip	Uitleg
Alliantie School en Sport	In de Alliantie School en Sport samen sterker werken het ministerie van OCW en VWS en NOC*NSF samen om jongeren levenslang aan het sporten en bewegen te krijgen. De alliantie streeft ernaar dat in 2010 op 90% van de scholen sporten voor elke leerling mogelijk is. Daarnaast maakt een plan om de samenwerking tussen scholen en sportorganisaties te verankeren deel uit van de alliantie.
Brede School	In een brede school werken verschillende partijen samen aan het vergroten van de ontwikkelingskansen van kinderen. Naast het onderwijs zijn kinderopvang, welzijn, sport, cultuur en de bibliotheek enkele mogelijke partners. Mogelijk wordt ook extra aandacht besteed aan de afstemming van de verschillende opvangmogelijkheden.
GALM Groninger Actief Leven Model	Met GALM wordt geprobeerd sportief niet-actieve 55-65 jarigen aan het sporten/ bewegen te krijgen en houden. GALM projecten duren 18 maanden, in deze tijd wordt de doelgroep benaderd, wordt er een bewegingsstimuleringsprogramma aangeboden en wordt gedragsbehoud bevorderd.
MBvO Meer Bewegen voor Ouderen	MBvO zijn sportactiviteiten, waarbij 55-plussers de doelgroep vormen. De activiteiten zijn aangepast op de wensen en mogelijkheden van deze groep. Naast het bewegen, staan ook gezelligheid, plezier en contact met anderen centraal.
SCALA Sportstimulering voor mensen met een Chronische Aandoening een Leven lang Actief	SCALA is speciaal bedoeld voor mensen met een chronische aandoening en/of een lichamelijke beperking. Ouderen kunnen deelnemen aan een bewegingsprogramma en krijgen een passend sportadvies. Daarnaast maakt een bewegingsvaardigheidstest. Na een eerste kennismakingscursus kunnen de senioren deelnemen aan een vervolgcursus waarbij zij ook kennismaken met verschillende sportclubs en verenigingen.

Bijlage 8 Omschrijvingen

Iedereen kan sporten	
Doel	Iedereen kan sporten is de naam van een Noord-Limburgs project dat is gericht op: <ul style="list-style-type: none"> • het verhogen van de sportparticipatie onder de doelgroep; • het bevorderen van een woon- en leefklimaat door het creëren/vergroten van sport- en beweegactiviteiten voor de doelgroep; • een bijdrage leveren aan het terugdringen van overgewicht onder de doelgroep in de settings onderwijs en zorginstellingen; • en het terugdringen en wegnemen van beperkingen en/of belemmeringen om te gaan sporten of bewegen voor de doelgroep.
Doelgroep	Mensen met een beperking (Noord Limburg)
Omschrijving	Binnen een gemeente zijn vaak te weinig personen met eenzelfde handicap aanwezig die een bepaalde vorm van sport of bewegen willen beoefenen om echt activiteiten te kunnen ontwikkelen. Intergemeentelijke samenwerking kan hiervoor een oplossing bieden. Juist door het bundelen van bovenstaande middelen kunnen de afzonderlijke gemeenten een aantal knelpunten verhelpen. Verder kan men zorgdragen voor het geven van de noodzakelijk geachte stimuleringsimpuls aan de vraag en aanbodzijde binnen sport en bewegen voor mensen met een handicap.
Partners	In Noord-Limburg: Gemeenten, NebasNsg, Provincie Limburg, MEE, Dichterbij, La Vita Sana, Cemag, Huis voor de Sport Limburg
Kosten	Alle gemeenten dragen € 0,17 bij per inwoner per jaar bij
Informatie	www.iedereenkansporten.nl

Jeugd sportfonds Limburg	
Doel	Het Jeugd sportfonds Nederland (JSFN) is een fonds dat zich ten doel om snel, effectief en op laagdrempelige wijze kinderen van financieel minder draagkrachtige ouders een kans te bieden om te gaan sporten.
Doelgroep	Kinderen van financieel minder draagkrachtige ouders
Omschrijving	<p>De formule van het JSFN is simpel: het fonds betaalt de volledige contributie van de erkende sportclub voor een kind dat graag wil sporten, maar van wie de ouders géén geld hebben om de contributie te betalen. Daarnaast is er een vergoeding voor de benodigde sportmaterialen beschikbaar. In totaal is er maximaal € 225,- per jaar per kind beschikbaar. Om misbruik te voorkomen kunnen aanvragen alleen ingediend worden door professionele intermediairs zoals docenten, jongerenwerkers of hulpverleners. De intermediair houdt contact met de ouders en het kind. Het geld wordt rechtstreeks overgemaakt aan de vereniging, zodat het geld wordt gebruikt waarvoor het bedoeld is. Deze aanpak heeft zich in diverse steden, zoals bijvoorbeeld in Venlo, al bewezen. Het JSFN kenmerkt zich door publiekprivate samenwerking: zowel overheden als bedrijven sponsoren het JSF.</p> <p>Vanaf 2009 kunnen alleen kinderen uit deelnemende gemeenten een beroep op het JSF. Een gemeente die wil deelnemen kan dat doen door het oprichten van een lokaal JSF of door partner te worden van het JSF. Bij deze laatste optie hoeft de gemeente alleen een financiële bijdrage te leveren en zorgt het JSF voor alle organisatorische zaken.</p> <p>Deelname aan het JSF:</p> <ul style="list-style-type: none"> • past binnen de BSI-regeling en de BOS-impuls; • kan bijvoorbeeld gebeuren door het efficiënt inzetten van budgetten vanuit het armoedebeleid; • helpt jongeren uit de gemeente die minder financieel daadkrachtig zijn te gaan sporten; • en draagt bij aan de preventie van schooluitval en jeugdcriminaliteit.
Partners	In Limburg: Overheid, Jan Linders, Kanunnik Salden Stichting, Kiwanis Club Helden, Lambert Versterrenfonds, St. Clemens Stichting, Steunfonds jeugdbeschermingsbelangen, Stichting Doen Limburg, Huis voor de Sport
Kosten	<p>De gemeentelijke bijdrage is afhankelijk van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de armoedecijfers • cijfers vanuit St. Leergeld welke kinderen nu al gebruik maken van specifieke voorzieningen • bestaande middelen die door de gemeente nu al worden ingezet vanuit sociaal beleid <p>De bijdrage per kind bedraagt € 250,-. Gemeentelijk geld fungeert als cofinanciering en wordt aangevuld vanuit het landelijke en provinciale fonds.</p>
Informatie	www.jeugd sportfonds.nl/limburg

Subsidieregeling Combinatiefuncties	
Doel	De subsidieregeling Combinatiefuncties is een regeling vanuit de ministeries OCW en VWS gericht op het geven van een meer structurele impuls aan de realisering van combinatiefuncties.
Doelgroep	Sportverenigingen, onderwijs, naschoolse opvang, doelgroepen die minder aan sport doen
Omschrijving	<p>De bewindslieden van OCW en de staatssecretaris van VWS willen samen met gemeenten en samen met de sport-, onderwijs- en cultuursector een structurele impuls geven aan de realisering van in totaal 2.500 (full-time) combinatiefuncties. Door middel van de combinatiefuncties wil het kabinet meer doelen tegelijkertijd bereiken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uitbreiding van het aantal brede scholen met en sport en cultuuraanbod; • versterking van sportverenigingen met het oog op hun maatschappelijke functie en de inzet van de verenigingen voor het onderwijs, de naschoolse opvang en de wijk; • stimuleren van een dagelijks sport en beweegaanbod op en rond de scholen; • en het vertrouwd raken van de jeugd met kunst en cultuur. <p>Om het onderwijs, sport, cultuur, de wijk en de buitenschoolse opvang met elkaar te kunnen verbinden zijn centrale figuren nodig die in meerdere sectoren werkzaam zijn. Een combinatiefunctie maakt dat mogelijk. Een combinatiefunctie is een functie waarbij een werknemer in dienst is bij een werkgever, maar werkt in verschillende sectoren, bijv. een vakleerkracht op basisschool en trainer bij een vereniging. In totaal wil het kabinet gefaseerd 2500 combinatiefuncties creëren.</p> <p>Binnen de sport richt de regeling zich op sterke verenigingen en verenigingen die via de impuls zich ontwikkelen tot een sterke vereniging. Dit zijn verenigingen die zich naast het traditionele aanbod ook richten op richten op het onderwijs, de naschoolse opvang en de wijk en/of doelgroepen die in verhouding minder aan sport deelnemen.</p>
Partners	Bewindslieden van OCW, staatssecretaris van VWS, gemeenten, sport-, onderwijs- en cultuursector
Kosten	Het rijk neemt hierbij plm. 40% van de loonkosten voor haar rekening. Van de gemeenten wordt verwacht dat zij zorgdragen voor de verdere cofinanciering via bijdragen van partners en /of eigen bijdragen.
Informatie	www.dagarrangementenencombinatiefuncties.nl

Vereniging van de Toekomst	
Doel	Vereniging van de Toekomst is een methodiek gericht op het transformeren van 'traditionele' verenigingen tot verenigingen met een oog voor de maatschappij en de behoeften van sporters.
Doelgroep	Sportverenigingen
Omschrijving	<p>De sportvereniging is voor veel gemeenten de belangrijkste uitvoerder van het lokale sportbeleid. Sportverenigingen vormen bij veel gemeentelijke plannen vaak een kritische succesfactor. Zijn deze verenigingen in staat om de nieuwe maatschappelijke rol in te vullen? En kunnen zij aan de gestelde verwachtingen voldoen?</p> <p>Om in te kunnen spelen op de nieuwe sportconsument moet de traditionele vereniging van koers veranderen. Want er worden steeds minder mensen lid van een sportvereniging, terwijl er aan de andere kant wel meer mensen gaan sporten. De vereniging biedt dus niet wat de moderne sporter zoekt. Door individualisering willen mensen niet meer gebonden zijn aan vaste tijden en afspraken en kiezen voor een andere manier om te sporten, bijvoorbeeld bij de sportschool. Maar ook ontwikkelingen zoals vergrijzing en de multiculturele samenleving zorgen ervoor de sportconsument andere wensen en behoeften heeft.</p> <p>Als het de vereniging lukt hierop in te spelen kan het een belangrijke bijdrage leveren aan de uitvoering van het lokale sport- en beweegbeleid. De kern is daarbij voor alle verenigingen hetzelfde: een vereniging die zich ontwikkelt tot een organisatie die oog heeft voor de maatschappij en de behoeften van de sporters. Vernieuwing, samenwerking, modernisering, schaalvergroting, kwaliteit, klantgerichtheid en professionalisering zijn hierbij kernbegrippen.</p> <p>Ondersteuning en begeleiding bij dit ontwikkelproces is echter noodzakelijk. Daarvoor is de aanpak Vereniging van de Toekomst ontwikkeld.</p>
Partners	Gemeenten, sportverenigingen, andere partners (cultuur, onderwijs, buurt etc.) Huis voor de Sport Limburg.
Kosten	€ 5.500,- per traject
Informatie	Huis voor de Sport Limburg

Vervoersregeling	
Doel	De vervoersregeling is een Provinciale subsidie gericht op het ondersteunen van verenigingen met leden met een handicap. Dat doet de regeling door bij te dragen aan de vervoerskosten bij wedstrijden, trainingen, e.d.
Doelgroep	Verenigingen met leden met een handicap
Omschrijving	<p>De Provincie Limburg heeft als enige provincie in Nederland een Vervoersregeling voor gehandicapte sporters. Door deze regeling kunnen Limburgse verenigingen kilometers declareren die gemaakt zijn door hun leden met een handicap. De regeling is alleen voor bovenlokale kilometers, bijvoorbeeld doordat de leden ver moeten reizen om aan trainingen, wedstrijden en/of evenementen deel te nemen. De verenigingen kunnen alleen een vergoeding aanvragen voor leden die woonachtig zijn in een gemeente die participeert binnen de vervoersregeling gehandicapte sporters.</p> <p>Het Huis voor de Sport Limburg voert in opdracht van de Provincie Limburg de Vervoersregeling uit. Elk jaar zorgt het Huis voor de Sport voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bekendmaking van de regeling onder de verenigingen in Limburg (geïnteresseerde verenigingen krijgen een declaratieformulier toegestuurd); • de verwerking van deze formulieren; • en de afhandeling van de Vervoersregeling. <p>Alle gelden van de gemeenten en de Provincie komen ten goede aan de verenigingen die een declaratieformulier hebben ingediend. Het Huis voor de Sport kan samen met u bekijken hoe sporters en verenigingen uit uw gemeente zo optimaal mogelijk kunnen profiteren van de regeling.</p>
Partners	Gemeenten, Provincie, Huis voor de Sport Limburg
Kosten	De Provincie vraagt alle gemeenten in Limburg een bijdrage van € 0,05 per inwoner beschikbaar te stellen voor het vervoersproject. De Provincie zal € 25.000 per jaar bijdragen.
Informatie	Huis voor de Sport Limburg

Verzilver je Club	
Doel	Verzilver je Club is een project van NKS. Het project is gericht op het seniorvriendelijk maken van sportverenigingen. Subdoelstellingen zijn de toename van het aantal lidmaatschappen van ouderen bij sportverenigingen en toename van het aantal ouderen dat vrijwilligerswerk verricht binnen sportverenigingen.
Doelgroep	50-plussers, sportverenigingen, gemeenten, zorginstellingen en ouderenorganisaties
Omschrijving	<p>Het project "Verzilver je club!" bestaat uit een aantal fasen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. het bepalen van de zogenoemde S-score. Deze score wordt bepaald aan de hand van de seniorenmonitor en geeft de vereniging inzicht in de seniorengerichtheid van de vereniging. 2. De cursus seniorensportcoördinatie. De cursus bestaat uit drie bijeenkomsten en een terugkombijeenkomst. Gedurende de cursus ontwikkelen de verenigingen een visie op seniorensport en vertalen dat in een plan van aanpak. In dat plan van aanpak geeft de vereniging aan hoe zij vorm en inhoud wil geven aan de seniorensport. De terugkombijeenkomst staat in het teken van de uitwisseling van opgedane ervaringen. Deze cursus wordt voor meerdere sportverenigingen in de gemeente tegelijk gegeven. 3. De vereniging voert het plan van aanpak uit. 4. De resultaten worden geëvalueerd door het opnieuw afnemen van de seniorenmonitor. <p>Centraal in het project staat het van elkaar leren. Omdat het project in meerdere plaatsen van het land van start gaat, kunnen verenigingen door middel van een voor dit doel opgezet intranet ervaringen en goede ideeën uitwisselen met alle verenigingen die deelnemen of deelgenomen hebben aan het project.</p> <p>Het project heeft een looptijd van een jaar. De cursus duurt ongeveer 4 maanden en de uitvoering van het plan van aanpak zal ongeveer een half jaar vragen. De vereniging dient na afloop van het project in staat te zijn om een aanbod te doen aan ouderen dat aansluit bij hun beleving en waarbij de kwaliteit van de sport centraal staat.</p>
Partners	o.a. NSA, NKS, gemeenten en sportverenigingen
Kosten	Op aanvraag
Informatie	www.sportalliantie.nl ; http://verzilverjeclub.nks.nl